TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

No. 103 — 1924 | Torstaina, syysk. 4 p. — Thur., Sept. 4th, 1924 | VIII Vuosik. - Vol. VIII

Konsessionit ovat lujassa Neuvosto-Venäjällä

Berliini. — Mason Day, amerikalainen öljymies, on saapunut Berliiniin saatuaan Venäjän matkallaan kaksi kovaa kolahdusta. Ollessaan matkalla Moskovasta Saksaan murskaantui lentokone Smolenskissa. Siitä ei ollut sen parempia seurauksia, kuin että hänen oli palattava rahtijunalla takaisin Moskovaan ja lähdettävä uudelleen.

Toisen kolahduksen sai hän myönnytyskysymyksessä. Hän oli saanut laajalti puhutun myönnytyksen Barnsdall-korporatsionille Bakun öljykentille, mutta nyt näyttää koko myönnytys menneen myttyyn. Barnsdallille annetulla alueella vaativat työläiset parempaa palkkaa ja siellä puhkesi kolme lakkoa. Työläiset vaativat 60 prosentin palkanorotusta.

170,000 palkkatyöläistä työttömänä Massassa

Boston. — Yli 170,000 palkkatyöläistä, jotka työskentelivät Massachusettsin valtion teollisuuslaitoksissa 1923 vuoden nousuaikana ovat nykyään työttöminä, valtion työdepartementin tilastojen mukaan. Työdepartementin raportti osottaa työttömyyden kasvaneen 16 kuukauden ajalla 25.6 prosentilla valtiossa.

Yhtenä ainoana kuukautena, kesä- ja heinäkuun välissä osottaa työttömyys kasvaneen 4.3 prosentilla, touko- ja kesäkuun vaihteessa 2.9 pros.

Heinäkuussa 22 teollisuudessa 36:sta tuotanto laski. Ja kaikissa yhdeksässä pääteollisuudessa jokainen osottaa huomattavaa vähentymistä tuotantoon nähden, sekä runsasta työvoimien vähentämistä. Tuotanto laski eri teollisuuksissa seuraavasti: puuvillateollisuudessa 37 pros., jalkineteollisuudessa 25 pros., villateollisuudessa 15½ pros., valimoissa ja konepajoissa 28 pros., kumiteollisuudessa 24 pros., värjäys- ja valmistelukutomoissa 21 pros., sähkövälinelaitoksissa 31½ pros., kirjapaino- ja kustannusliikkeissä 5 pros. ja paperiteollisuudessa 16 prosenttia.

854 työpajasta, jotka antoivat raportin työdepartementille, ainoastaan 8 ovat normaalisessa käynnissä. 37 teollisuuslaitosta ovat kokonaan suljettuina, niistä 11 puuvillateollisuudessa ja 6 jalkineteollisuudessa. Jalkineteollisuudessa 17 tehdasta 121:stä ovat normaalisessa käynnissä, puuvillateollisuudessa seitsemän 48:sta, miesten vaateollisuudessa kahdeksan 30:stä, naisten vaateteollisuudessa neljä 21:stä, valimoista viisi 27:stä, konepajoista yksitoista 37:stä ja villamyllyistä kuusi 38:sta.

Raportti osottaa miestyöläisten keskimääräiseksi palkaksi 27.71 ja naisten $15.33 viikossa.

Maidon kuljetus Suomesta Pietariin

Venäjän Suomessa oleva edustajisto ilmoittaa:

Suomen lehdissä näkyneet tiedot, että Pietarin taloudellisten järjestöjen suunnittelema määrätyn maitomäärän kuljetus Pietariin ei kävisi mahdolliseksi tullitariffista riippuvista syistä, eivät pidä yhtä todellisuuden kanssa. Neuvosto-Venäjän Suomessa oleva kauppaedustaja saapuu lähipäivinä allekirjoittaakseen sopimuksen, joka edellyttää, että kuljetus alkaa 20 p:stä tätä kuuta.

Savinkoffin kuolemantuomio muutettu

Lontoo. — Venäjän neuvostohallituksen asianomainen virasto on muuttanut kenraali Boris Savinkoffin kuolemantuomion kymmenvuotiseksi vankeudeksi.

Aserauhapäivä julistettu kirkoissa rauhapäiväksi

Washington. — Federal Council of Churches julistaa aserauhapäivän marrask. 11 p. «Maailman oikeuden ja Maailman rauhan mobiliseerauspäiväksi.» Neuvosto tulee lähettämään maan 150,000 kirkolle kiertokirjeen ,jossa aserauhanpäivää kehoitetaan viettämään «rauhan päivänä.»

Kirkkojen neuvosto painostaa, että tällainen rauhan mobilisointi on monta kertaa tärkeämpi ja hyödyllisempi kuin sotadepartementin puolustuspäivä syysk. 12 p:nä.

«Suurempaa kunniaa ei voida tehdä niille, jotka kuolivat maailman sodassa sodan lopettamiseksi, kuin että koko kansakunta ryhtyy toimenpiteisiin rauhan hyväksi», lausuu tri Sidney L. Gulick. Kansainvälisen Oikeuden ja Hyväntahdon Komissionin sihteeri.

Suuria metsäkauppoja Ontariossa

Toronto. — Ontarion hallitus on juuri vahvistanut suurimman metsäkaupan mitä nykyisen hallituksen aikana on vielä koskaan tehty. Kauppa koskee neljää metsäpalstaa Mississaugan metsäalueella, käsittäen yhteensä 144 neliömailia. Palstat on myyty Bishop Lumber yhtiölle, jolla on pääkonttori Nestervillessä, Ontariossa. Kauppasumma nousee 2,759,646 dollariin.

Työläisten vangitsemisia Portugalissa

Lissabon. — Viranomaiset ovat vanginneet yhdeksäntoista poliittisissa piireissä tunnettua radikaalia ja työväenmiestä St. Georgen linnaketta vastaan. Juuri tapahtuneeseen hyökkäykseen sanotaan radikaalisten työläisten ottaneen osaa. Linnotuksessa olevat sotilaat saivat hyökkäyksen torjutuksi.

St. George kuuluu Lissabonin linnakkeisiin.

Ranska solmeilee sotaliittoja

Pariisi. — Luotettavalta taholta tiedotetaan, että Ranskan ja Jugo-Slavian välillä tullaan piakkoin solmiamaan uusi puolustusliitto, joka tulee olemaan tärkeästä merkityksestä Balkanin tulevissa asioissa. Jugo-Slavian ulkoasiain ministerin Garinivitchin on määrä matkustaa Pariisiin sopimuksen allekirjottamista varten.

Merimiehet valvomassa oikeuksiaan

Lontoo. — Englannin merimiesten ja lämmittäjäin järjestön keskuudessa on aikeissa lähettää erikoinen lähetystö Yhdysvaltain presidentin Coolidgen puheille neuvottelemaan hänen kanssaan Yhdysvalloissa voimassa olevan lain suhteista Amerikan satamissa karkaaviin merimiehiin nähden. Suunnitelmaa pidetään jo niin valmiina, että on annettu kutsu ylimääräisen konferenssin pidosta edustajiston jäsenten valitsemista varten.

Yhdysvalloissa voimassa olevan lain mukaan jokaisen ulkomaisen laivan kapteenille voidaan tuomita 1,000 dollaria sakkoa jokaisesta merimiehestä, joka karkaa laivalta Amerikan satamassa, eli toisin sanoen astuu maihin, eikä sitten enään palaakaan laivalle.

Englannin merimiesten järjestön keskuudessa ollaan sitä mieltä, että tällainen laki loukkaa merimiesten satamassa olo-oikeuksia ja tekee suurta haittaa merimiesten olosuhteille Yhdysvaltain satamissa.

Uusia levottomuuksia Mexicossa

Vera Cruz. — Jalavasta saapuneessa sähkösanomassa kerrotaan, että kenraali Arenasin ja Franzonin johdolla toimivat kapinalliset ovat tehneet hyökkäyksen Jalanan laitakaupungilla olevia kutomoita vastaan, jonka yhteydessä tapahtuneessa kahakassa on kahdeksan työläistä saanut surmansa ja parikymmentä haavottunut. Omaisuutta on tuhoutunut noin 10,000 peson arvosta.

Vaikkakin Jalavan kaupungin varusjoukko käsittää tuhatkunta miestä ja kutomoissa olevat työläiset ovat varustetut hallituksen antamilla aseilla, saivat kapinalliset kuitenkin hyökkäysaikeensa toteutetuiksi. He panivat suunnitelmansa toteen niin äkkiä, että kutomoissa olevat työläiset joutuivat sekasorron valtaan, eivätkä voineet tehoisasti puolustaa itseään. Sen jälkeen kun kyökkääjät olivat jo poistuneet kutomoista, annettiin kaupungin varusväelle määräys lähteä takaa-ajamaan hyökkääjiä.

Kun mellakkapaikka on ainoastaan noin puolen mailin päässä täältä, ovat mielet täällä sanomattomasti kuohuksissa.

Alberta ei avusta Hudson-radan valmistumista

Edmonton, Alta. — Albertan hallitus on antanut kieltävän vastauksen kehotuksiin ryhtyä rahastamaan Hudson rautatien rakentamista. Hallitus vastustaa millään muullakaan tavalla avunantoa mainitun radan valmistamista. Pääministeri Greenfield on selittänyt, että Albertan hallituksella on nykyään niin kädet täynnä muissa rautatiehankkeissa, etteivät sen voimat ainakaan tällä kertaa liikene Hudson Bayn rautatiehen.

Canadan vehnäviljelys yli 21 milj. eekkeriä

Ottawa. — Hallituksen virallisten tietojen mukaan Canadan vehnäviljelykset tänä vuonna nousevat kaikkiaan 21,676,200 eekkeriin, jota vastoin viime vuonna oli kylvössä noin miljoona eekkeriä enemmän. Syysvehnää on 733,700 eekkeriä, kevätvehnää 20,942,500 eekkeriä, kauraa 14,168,000 eekkeriä, ohraa 2,879,000 eekkeriä, ruista 1,277,450 eekkeriä, perunaa 566,400 eekkeriä, eli noin yhtä prosenttia enemmän kuin edellisenä vuotena.

Postityöläisiä erotellaan

Toronto. — Järjestyneet työläiset ja varsinkin postityöläiset Torontossa ovat suutuksissaan sen johdosta kun postilaitoksen palveluksesta on erotettu viitisenkymmentä työläistä, jotka ottivat osaa äskeiseen lakkotaisteluun. Viimeisen maksukotelonsa sisältä löysivät postityöläiset paperinpalalle painetun huomautuksen, että heidän palvelustaan ei tulla enään tarvitsemaan syyskuun 30 päivän jälkeen. Tämä erottaminen on tapahtunut siitä huolimatta, että äskeisen lakon ratkaisemisen yhteydessä postihallitus teki nimenomaan lupauksen, että lakossa olevat postityöläiset tullaan ottamaan vakituiseen palvelukseen sikäli kun asiat järjestyvät. Erottaminen on siis mitä suurinta mielivaltaa, josta syy lankeaa ennen kaikkea työministeri Murdockin niskoille.

Mikä vielä kaikkien katalinta, erotettujen postityöläisten joukossa on lukuisia vanhoja ja uskollisia postinkantajia, joiden erottamisen suhteen virkaherrat eivät ole suvainneet antaa edes minkäänlaisia selostuksia. On selvää, että erottamisessa ei ole kysymyksessä mikään kuin kostotoimi lakkolaisia vastaan.

Canadian Pacific-yhtiön miljoonavoitot lisääntyvät

Montreal. — Canadian Pacific rautatieyhtiön kokonaistulot nousivat viime heinäkuun ajalla 14,883,677 dollariin, jota vastoin viime vuoden heinäkuulla nousivat tulot 15,677,835 dollariin. Kulungit kokonaisuudessaan nousivat viime kuulla 12,544,155 dollariin, joten puhtaaksi voitoksi yhtiön omien raporttien mukaan jäi yhden ainoan kuukauden osalle 2,339,561 dollaria.

Viimeisen seitsemän kuukauden ajalla nousivat yhtiön kokonaistulot 99,540,594 dollariin, josta puhtaaksi voitoksi jäi 12,729,646 dollaria. Tämän on suurin voitto mitä Canadian Pacific yhtiö on seitsemän kuukauden sisällä saavuttanut sitten vuoden 7921.

Venäjä pitää kiinni Wrangel-saaresta

Seattle, Wash. — Englantilainen eversti-luutnantti L. E. Broome, joka on ottanut osaa lentoyritykseen maailman ympäri, on tänne saavuttuaan selittänyt, että neuvostohallitus on lähettänyt «Punainen Lokakuu» nimisen sotalaivan Wrangelin saarelle valvomaan neuvostohallituksen etuja siellä, jotka ulkomaalaisten vehkeilyjen vuoksi ovat joutuneet siellä uhatuiksi. Eversti Broome on ilmottanut asiasta Yhdysvaltain hallitukselle. Hänen selityksensä mukaan venäläisten tarkotuksena on saada liikenne Wrangel-saaren kanssa täydellisesti venäläisten kontrollin alaiseksi ja toteuttaa muutenkin Venäjän isännyys saarella, koska saari kuuluu Venäjälle.

1,000 traktoria Venäjälle

New York. — New Yorkista ollaan juuri lähettämässä Venäjälle 1,000 traktoria ja lisäksi auroja ja muita maanviljelystarpeita. Lasti arvioidaan 5,000 tonniksi ja 1,000,000 dollariksi.

Tämä on suurin traktorilähetys mitä Venäjälle on lähetetty Kaupan on tehnyt Amtorg Trading Corporation, ainoa Venäjän valtion tuonti ja vientiasioitsija tässä maassa. Neuvostohallituksen asioitsijat tulevat levittämään traktoreja Venäjällä niille seuduille, joissa kuivuuden takia on saatu huono sato.

Traktorien osto on osa neuvostohallituksen ohjelmassa, jonka tarkotuksena on maanviljelyksen tehostaminen niillä seuduilla, joissa toistunut kuivuus on tehnyt mahdottomaksi alkuperäiset maanmuokkausmenettelytavat.

Montrealin kutomotyöläiset voittavat

Montreal. — Ainoastaan kahden työpajan isännistö ei ole vielä suostunut lakossa olevien pukutyöläisten vaatimuksiin. Lakkolaisten lukumäärä nousi alunpitäen 1,700, joista noin 1,500 on palannut jo työhön sen jälkeen kun heidän tyonantajansa ovat myöntyneet heidän vaatimuksiinsa. Neuvotteluja lakon kokonaan lopettamiseksi edelleen jatketaan.

Läheltä ja kaukaa

Työttömäin lukumäärä Suurbritanniassa oli elok. 4 päivänä 1,008,550, mikä oli 32,233 enemmän kuin heinäkuun 28 päivänä, mutta 205,123 vähemmän kuin joulukuussa viime vuonna.

* * *

Vastatessaan erääseen kyselyyn edustajainhuoneessa ilmoitti Australian pääministeri Bruce, ettei äskettäin solmittu Britannian ja Venäjän välinen sopimus sido Australiaa.

* * *

Moskovan piirioikeuden puheenjohtaja tov. Smyrnov antaa valaisevia numeroita vuosikertomuksessaan Moskovan piirin neuvosto-oikeuksien tuomareista ja valamiehistä. 287 tuomarista 100 on työläistä ja 37 talonpoikaa. Lähes 175 on kommunistipuolueen jäsentä ja 50 kuuluu n.k. intelligentsiaan.

Moskovassa 7,845 valamieskokelaasta 3,021 on kommunistipuolueen jäsentä, 6,197 on työläistä ja talonpoikaa ja 1,658 on konttori- tai muita työläisiä.

* * *

Saksalaisuus menee Suomessa taas aika vauhtia eteenpäin. Armeijassa huomataan sen suuntaista orienteerautumista, työmarkkinoilla ja liike-elämään tunkeutuu yhä saksalaisia ja kokonaisia liikelaitoksia siirtyy saksalaisten käsiin. H. S. mainitsee m. m., että saksalainen vaikutusvalta kasvaa yhä taloudellisella alalla. Tehdas toisensa jälkeen siirtyy heidän käsiinsä. Ensin menivät Bulcan ja Erichton, sitten Taalintehdas, nyt äskettäin Arabian porsliinitehdas ja Turun Rautateollisuus- ja Vaunutehdas. Saksalaisia liikkeitä on ilmestynyt Helsinkiin ja muihin kaupunkeihin ja esim. kenkäteollisuus kärsii saksalaisesta kilpailusta.

* * *

Työttömyys Canadassa on virallisten tilastojen mukaan huomattavasti lisääntynyt heinäkuun ajalla. Työttömäin luku on kuukauden ajalla lisääntynyt yli kymmenellä tuhannella.

* * *

Cobaltin alueelta on lähetetty ulos hopeaa tämän vuoden seitsemän ensimäisen kuukauden ajalla kaikkiaan 4,628 tonnia.

* * *

Englannin työväenhallituksen pääministerin MacDonaldin poika Malcolm MacDonald on saapunut neljän muun Oxfordin yliopiston oppilaan seurassa Canadaan. «Tiimin» tarkotuksena on väitellä Canadan yliopistojen oppilaiden kanssa ja onpa suunnitelmana jatkaa väittelymatkaa vielä Yhdysvaltoihinkin.

Norjan nuoret kommunistit tuomiolla

Kahdeksan Norjan kommunistisen nuorisoliiton jäsentä tuomittiin äskettäin 120—150 päivän vankeusrangaistukseen vallankumouksellisen militarisvastaisen propagandan harjoittamisesta armeijassa. Nuorukaisia syytettiin n.s. sotilaiden kymmenkäskylain rikkomisesta.

Syytetyt puolustivat itseään oikeudessa rohkeasti, uhmaten porvarillista oikeutta ja rohkeasti ilmoittaen tulevansa edelleen harjoittamaan kapitalistivaltaista työtään päästyään vankilasta.

Mestarillisessa puolustuksessaan selittivät he, etteivät he ole pasifisteja, vaan että he olivat kehoittaneet jäseniään liittymään sotapalvelukseen oppimaan sotatekniikkaa, jotta he kykenisivät käymään vallankumouksellista sotaa isäntiään vastaan ja estämään käyttämästä sotajoukkoja työnantajien ja hallituksen hyväksi työväenluokkaa vastaan.»

Kun toveri Kristiansenilta kysyttiin, onko hän virallisen äänenkannattajan «Klassenkämpfenin» toimittaja, vastasi hän: «Sitä on vaikea sanoa. Minä olen virallinen toimittaja, mutta minä olen ollut vankilassa suurimman osan ajasta, jonka olen ollut toimittajana!»

Kun vangitut lähtivät oikeustalolta, tervehtivät kokoontuneet työläiset heitä ja hurrasivat heille heidän vallankumouksellisen esiintymisensä johdosta.

Keltakuume raivoaa Mexicossa

Vera Cruz. — Kolmen vuoden välipään jälkeen keltakuume on puhjennut uuteen vauhtiinsa Jucatanin ja Campechen valtioissa Mexicossa. Tähän mennessä on jo tapahtunut useita kuolemantapauksia.

Kuljetustyöntekijäin internationalen kongressi

Hampurissa on juuri pidetty kuljetustyöntekijäin kansainvälisen liiton kongressi. Kongressissa oli saapuvilla merimiehiä, rautatieläisiä ja kuljetustyöläisiä kaikista maista. Kongressin avajaisissa piti kuljetustyöntekijäin kansainvälisen liiton sihteeri Edo Fimmen huomiota herättäneen puheen, jossa hän yksityiskohtaisesti arvosteli asiantuntijakomissioonin suunnitelmaa, n. s. Dawesin suunnitelmaa. Hän paljasti täydellisesti kapitalistien edut, jotka ovat kätketyt komissioonin lausuntoon ja esitti, että sen hyväksyminen tulee johtamaan Saksan työväenluokan täydelliseen orjuuttamiseen, kapitalistisen järjestelmän vahvistamiseen koko maailmassa ja Europan saattamiseksi Amerikan rahakapitalismin siirtomaaksi. Tätä suunnitelmaa vastaan on järjestyneiden työläisten aloitettava tarmokas, horjumaton kansainvälinen taistelu.

Fimmenin kanta tulee epäilemättä jälleen herättämään suurta huomiota Amsterdamin internatsionaalen piirissä. Työläiset nimittäin, varsinkin Saksan kuljetustyöläiset käsittävät Dawesin suunnitelman toteuttamisesta Saksan työväelle koituvan vaaran. Amsterdamin internatsionaalen ja yleensä Saksan ammatillisten järjestöjen sosialidemokraattinen johto sitävastoin on Dawesin suunnitelmien hyväksymisen kannalla.

Kongressin toisen päivän istunnossa keskusteltiin edelleen asiantuntijakomissionin suunnitelmasta. Keskustelun kuluessa, joka oli varsin kiihkeä, esiintyi saksalaisia ja ranskalaisia reformisteja Dawesin suunnitelman puolesta, koettaen tehdä heikkoja hyökkäyksiä Fimmeniä vastaan, joka oli asettunut ehdottoman vihamieliselle kannalle tämän finanssikapitaalin uusimman kuristussuunnitelman suhteen työväenluokkaa vastaan.

Fimmen kehitteli edelleen suunnitelmaa koskevaa kritiikkiään tämän puolustajia vastaan. Dawesin suunnitelmaa vastaan puhui myös englantilainen Williams, joka puolusti intohimoisesti Fimmenin käsityksiä. Äänestys osoitti myös loistavasti tämän käsityksen voimakkuutta. Murhaavalla 1,780,000 äänen enemmistöllä 50,000 vastaan hyväksyttiin asiantuntijain suunnitelmaa vastustava päätöslauselma. Siinä sanotaan, että asiantuntijain ehdotuksen toteuttaminen tulisi kokonaan menehdyttämään Saksan työläiset ja sen kautta suoranaisesti uhkaamaan kaikkien kapitalististen maiden työväenluokkaa. Se johtaisi 8 tunnin työajan täydelliseen poistamiseen Saksassa, koska se antaisi Saksan kapitalistien käsiin aseen vaatiakseen sen soveltamista myös liikeyrityksistä, jotka eivät joudu vahingonkorvauskomissionin välittömään valvontaan. Viimeksimainittuihin kuuluvat myös Saksan valtionrautatiet, mitkä luovutetaan yksityiskapitalisteille. Päätöslauselmassa vastustetaan päättävästi rautateiden kapitalisointia.

Kongressi teki myös toiseh päätöksen, millä on mitä suurin merkitys kansainväliselle työväenliikkeelle. Se nimittäin päätti ottaa yleisvenäläisen kuljetustyöläisliiton kansainvälisen kuljetustyöläisliiton jäseneksi. Samalla osoitettiin kaikille alan vallankumouksellisille liitoille kehoitus yhtymisestä kansainväliseen liittoon.

Vielä antoi kongressi julistuksen, missä lausutaan, että 8 tunnin työajan poikkeukseton sovelluttaminen ja turvaaminen lainlaadintatietä on kaikkien Kansainvälisen kuljetustyöläisliittoon lukeutuvien järjestöjen tärkein tunnus.

Kansainvälinen kuljetustyöläisten kongressi on myöskin hyväksynyt pitemmän päätöslauseen kahdeksan tunnin työajasta.

Päätöslauselmassa sanotaan, että työntekijäin tärkeimpänä päämääränä on saada lailla vahvistetuksi 8 tunnin työpäivä ja 48-tuntinen työviikko. Päätöksiä, jotka tehtiin Washingtonin työkonferenssissa on pidettävä minimivaatimuksina.

Suomen uutisia

TAMPEREELLA ANOTTU 10,000 MK. SOKEAIN AVUSTAMISEKSI

Tampereen sokeain ja heikkonäköisten kehittämis- ja avustusyhdistyksen anomuksen johdosta on rahatoimikamari ehdottanut, että valtuusto myöntäisi tähän tarkoitukseen 10,000 markan suuruisen määrärahan, mikä otettaisiin valtuuston varamäärärahasta. Määräraha on tarkoitettu yhdistyksen tämän vuotisen toiminnan tukemiseksi.

MIES RUHJOUTUNUT KUOLIAAKSI OULUN TIILITEHTAALLA

Hausjärven pitäjän Oltin tiilitehtaalla tapahtui surullinen tapaturma, joka vaati uhrikseen ihmishengen. Mainitulla tehtaalla palveleva työmies Jalmari Vilen, kotoisin Porvoon pitäjän Uudestakylästä, meni tällöin toistaiseksi tuntemattomasta syystä sisälle tehtaan konehuoneeseen avonaisen ikkunan kautta huomaamatta lainkaan aivan ikkunan kohdalla ollutta vauhtipyörää, joka tarttui mieheen, ruhjoen tuossa tuokiossa hänet aivan muodottomaksi, joten kuolema seurasi silmänräpäyksessä. Tapaturman uhrin, joka oli iältään 23-vuotias ja naimaton, väitetään olleen tapahtuman sattuessa jonkun verran juovuksissa.

VIINAVILLITYS HUIPUSSAAN

Eräänä päivänä huomasivat eräät autolla-ajajat Hämeenkyrössä tien vierellä tiedottomassa tilassa olevan pojan. Auto pidätettiin ja poikanen nostettiin autoon sekä lähdettiin vinhaa vauhtia tuomaan poikasta lääkärin apua saamaan. Lääkäri totesikin heti, että poikaselle on juotettu spriitä aivan kauhistuttavassa määrässä. Tämä nuori, kahdentoista vanha lapsi olisi varmaan kuollut, jos ei hänelle niin äkkiä olisi saatu apua. Joku hämeenkyröläinen teurastaja on kertoman mukaan tämän kauhistuttavan teon tehnyt. Lasta hoidetaan nykyisin Hämeenkyrön kunnansairaalassa.

KAKSI MIESTÄ JUNAN ALLE MAASKOLASSA

Maaskolan ylikäytävällä lähellä Viipuria jäi junan alle kaksi miestä ja hevosta, sillä ikävällä seurauksella, että yksi miehistä sai heti surmansa ja toinen sai pahoja ruhjevammoja päähän ja käteen. Toinen hevosista oli heti lopetettava, mutta toinen pelastui kuin ihmeen kaupalla. Tähän ikävään onnettomuuteen lienee pääasiallisena syynä hevosten pillastuminen. Onnettomuudessa loukkautuneen henkilön nimi on Heikki Corvali, ja on hän inkeriläinen, iältään 34-vuotias. Surmansa saaneen henkilön nimeä ei tiedotä.

KAHVILATKIN «KOMMUNISTISIA»

Eräänä päivänä kävivät poliisiviranomaiset Raunistulan esikaupungissa sijaitsevassa Ty. «Tarmon» talossa olevassa «Tarmon» kahvilassa ja ilmoittivat, että kahvila on heti suljettava, eikä sen toimintaa saa enää jatkaa. Sikäli kun «Sosialisti» on Turun kaupungin poliisimestarilta saanut tietää, on sulkeminen tapahtunut Turun hovioikeuden kommunistijutussa antaman tunnetun päätöksen perusteella. Päätös tulkitaan nimittäin siten, etteivät «naamioidutkaan kommunistiset yhdistykset» saa missään muodossa toimia. Kun «Tarmoa» pidetään «kommunistisena» yhdistyksenä ja kysymyksessä oleva kahvila oli sen omistama, oli maaherra katsonut että tämän kahvilan aukiolo oli estettävä.

Mikäli «Sosialisti» on saanut tietää, ei Turun seuduilla liene muita kahviloita, jotka tulisivat saman kohtalon alaisiksi kuin «Tarmon» kahvila.

Varsin oudolta tuntuu moinen hovioikeuden antaman päätöksen tulkinta. Millä perusteilla voi asianomainen poliisivirasto väittää jonkin kahvilan olevan «kommunistisen» vai ei? — Poliisin teko, jos sen perusteeksi otetaan tunnettu hovioikeuden antama tuomio, on mielivaltainen.

TYÖTTÖMYYS TAMPEREELLA LISÄÄNTYMÄSSÄ

Tampereen kunnalliseen työnvälitystoimistoon jätettiin heinäkuun kuluessa 323 työhakemusta. Niistä oli miesten jättämiä 174, joista ulkokuntalaisten 53, naisten jättämiä 149, joista ulkokuntalaisten 84. Tarjottuja paikkoja oli miehille 51, joista maaseudulla 16, ja naisille 91, joista maaseudulla 50. Työpaikoista täytettiin miesten 50, joista maaseudulla 16, ja naisten 74, joista maaseudulla 40.

Kesäkuuhun verraten on työttömien lukumäärä kasvanut, ollen se heinäkuussa, kuten ylläolevista tiedoista selviää, yhteensä 323, kun sitävastoin vastaava lukumäärä kesäkuussa oli 284. Viime vuoden heinäkuuhun nähden on se huomattavasti suurempi, ero on näet kokonaista 109 kpl.

Taloudellinen työväenliike

Työväenliikkeen ytimenä täytyy pitää sitä, että köyhälistö toimii aina vipuna, joka toimittaa kapitalistisen järjestelmän muuttamisen sosialistiseksi, ja että tämä vipu toimittaa muutoksen vallankumouksellisesti. Sitä varten tulee sen olla kaikessa toiminnassaan vallankumouksellinen. Marx kirjoitti v. 1868 Schweitzerille: «Työväenluokan täytyy olla vallankumouksellinen tai ei se ole yhtään mitään.» Sen jälkeen kun oli selvitetty luonnonlain välttämättömyydellä tapahtuva kapitalistisen yhteiskunnan kukistuminen, kukistamisen toimeenpanija ja keinot, täytyi tuon päämäärän saavuttaminen muodostua köyhälistön ja sen kaikkien toimintojen pääpyrkimykseksi. Kaikki, mitä köyhälistö yhteiskunnallisella ja valtiollisella alalla hommailikin, oli sillä ulkonainen muoto tahansa, täytyi sen tapahtua tämän päämäärän saavuttamista silmälläpitäen. Mitenkään muuten ei voinut käsittää Marxin oppia. Mutta tuo seikka on jiänkin usein unohdettu käytännöllisessä luokkataistelussa.

Kaikissa niissä lukuisissa tutkielmissa, jotka Marx kirjoitti 19-vuosisadan puolivälin ja sitä lähinnä seuranneen ajan luokkataisteluista arvostelee hän aina ja alituisesti niitä sillä kannalta, miten ne ovat täyttäneet tehtävänsä köyhälistön kasvattajana sen suurta tehtävää varten. Erityisesti kohdistuu hänen arvostelunsa luonnollisesti köyhälistön taisteluja johtaneisiin järjestöihin ja puolueisiin, joissa edistyksen ja kehityksen tulee selvemmin ilmetä. Hän terottaa hyvin usein mieliin sitä, että kapitalistisesta riistosta ja sorrosta kärsiville työläisille ei ole vielä likikään kaikille selvillä todellinen luokka-asemansa, sitä vähemmin luokkansa tehtävä ja ne keinot, joilla se voidaan suorittaa. Vieläpä kommunismin kannattajiksi julistautuneetkin ja muihin luokkataistelujärjestöihin liittyneet työläiset ovat enemmän tai vähemmän perinnäisten ennakkoluulojen kahleissa. Menneiden sukupolvien perintö painaa kokonaisena vuorena työväenluokan aivoja. Sen lisäksi esiintyy myöhemmänkin kapitalistisen kehityksen aikana useita harhakäsitteitä synnyttäviä ilmiöitä. Heidän vallankumouksellinen tehtävänsä kirkastuu heille vasta jokapäiväisessä luokkataistelussa toisille ennemmin, toisille myöhemmin. Sen kokemusten opastamana löytävät he myöskin tuon vallankumouksellisuuden kanssa sopusointuussa olevat menettelytavat. Sentähden on luokkataistelun johtavien puolueiden ja järjestöjen aina valvottava, että työväenluokan luokkataistelutoiminta todella täyttää tuon tehtävän, että se osoittaa alituisesti noiden perinnäisten jätteiden ja myöhäsyntyneisempien erehdysten paikkansa pitämättömyyden, eikä pyri niitä vahvistamaan ja elättämään. Jos erehdyksiä tehtiin, oli ne arvelematta tunnustettava ja korjattava. Tämä oli niiden välttämättä tehtävä, jos ne eivät tahtoneet olla köyhälistön harhaan johdattajia. Kommunistinen työväenliike ei ole suinkaan koskaan kieltänyt riistämisen lieventymistä ehkäisevää toimintaa, mutta se on kieltäytynyt suurentelemasta sen merkitystä taistelua suuremmaksi. Ja varsinaisen tehtävänsä ohellakin oli se alistettava palvelemaan suurta päätehtävää. Tuolle toiminnalle ei saanut koskaan antaa sitä muotoa niinkuin olisi se kaikki kaikessa, sillä suurin merkitys sillä sittenkin oli vallankumouksellisen joukon kokoojana ja kasvattajana. Vaativatpa erinäiset luokkataistelun kehitysasteet, tätä toimintaa johtavat järjestöt pitemmäksi tai lyhyemmäksi ajaksi kokonaan luopumaankin varsinaisesta tehtävästään ja kiinnittämään kaiken huomionsa välittömään vallankumoustaisteluun. Marx kutsui yleisen äänioikeuden vaatimustakin vain vallankumoukselliseksi iskukysymykseksi.

Hylätessään köyhälistön luokkataistelulle välttämättömän vallankumouksellisen perustan, on sosialidemokratia unohtanut myöskin tuon luokkataistelulle ja erityisesti sen johdolle kuuluvan vallankumouksellisen kasvatustyön. Sillä heidän suosittelemansa «realipolitiikkaa» ei saa ottaa mitään muuta huomioon, kuin sen, mikä näyttää sillä kerralla edullisemmaksi. Asiaan ei saa vaikuttaa ollenkaan se, minkä verran joku asia vahvisti tai heikensi köyhälistön luokkavoimaa, minkä verran se avasi sen silmiä näkemään kapitalistisen järjestelmän mahdottomuuden. Sillä nekin heistä, joiden sanakirjassa löytyy vielä sana vallankumous periaatteellisia ponsia ja juhlatilaisuuksia varten, katsovat ilmeisesti tuon määrätietoisen kasvatustyön tarpeettomaksi. Tämä pintailmiöihin rajoittuva työväenliike tyydyttää kyllä sos.-dem. johtajien reformistisen toiminnan tarpeen. Hehän ovat itsekin noiden pikkuporvarillisten harhojen vallassa, mutta kun tapaavat niille kannattajia taloudellisesti paremmassa asemassa olevien työläisten ja joidenkin järjestöihin tulleiden, luokka-asemansa puolesta epäselvien ainesten keskuudessa, niin uskottelevat sen olevan sosialismia ja mestaroivat sen mukaan työväenliikettä. Mutta työväenluokan vallankumoukselliselle tehtävälle on se karhunpalvelus.

Tosiasiain logiikka on luonnollisesti sittenkin johtava työväenluokan lopultakin monien erehdysten ja pettymysten kautta sille tielle, joka on johtava sen vapautumiseen. Sillä yhtä vähän kuin utopistinen sosialismi voi vallassaolijain kääntymykseen luottamisellaan estää itsenäisen työväenliikkeen syntymiseen, yhtä vähän on sos.-dem. kykenevä estämään sitä näkemästä vallankumouksellisen taistelun välttämättömyyttä. Köyhälistö voidaan kyllä hetkeksi johtaa harhaan, mutta aina tulee myöskin hetki, jolloin se kääntää päättävästi selkänsä tuolle harhaan johtavalle tielle. Ensiksi erehdyksen huomanneet ryhtyvät näyttämään toisille tietä uudella taipaleella. Siten tulivat maailmansodan aikaiset kokemukset olemaan ratkaisevana tekijänä kommunistisen internationalen syntymiselle. Se kohotti jälleen lokaan tallatun vallankumouksellisen luokkataistelun lipun. Mutta pieninkin harhassa kulkeminen viivyttää ratkaisua ja vaatii turhia, kalliisti ostettavia kokemuksia. Jokainen hetki ja jokainen taistelu, jossa lyödään laimin köyhälistön luokkakäsitteiden selvittäminen on kulutettu hukkaan. Ja pääasia: Jokainen luokkataistelun johto, joka suosittelee siihen viivytykseen johtavia teorioja ja menettelytapoja, on pettänyt kommunistisen manifestin opetukset.

Tämä kaikki on otettava myöskin huomioon ammattiyhdistysliikkeelle menettelytapoja ja tehtäviä suunnitellessa, koska sekin kerran on jakamattoman työväenluokan luokkataistelun yksi muoto, eikä mikäään erityinen vallankumoukseen valmistuvasta köyhälistöstä erossa oleva työväenliike. Suojellakseen työläiset sen toiminnasta helposti saatavista harhaluuloista, on sen varottava antamasta taisteluilleen sitä huotoa, niinkuin niillä pyrittäisiin vain ikuiseen sovintorauhaan riistäjien kanssa. Tähän johtaa helposti liioittelu sopimusten saannin välttämättömyydestä ja epäedullistenkin sellaisten vomassapitämisen e h d o t t o muus. Avustuskassajärjestelmällä myöskin syövytetään pintapuolisesti ajatteleviin työläisiin helposti sellainen käsitys, että hyvin järjestetyllä itseavulla työväki kyllä kykenee omin voiminkin selviytymään työttömyydestä y.m. palkkajärjestelmän kirouksista. Kuvaavana esimerkkiä tuollaisesta helppohintaisesta ja seuraukselitaan taantumuksellisesta agitatsionista voi usea muistaa vielä erään ruotsalaisen ammattiyhdistysmiehen haastattelun. Siinähän asetettiin ammattiyhdistysliikkeelle juuri sellainen päämäärä, että se kykenisi omilla avustuskassoilla selviytymään työttömyydestä. Ruotsalainen veljesliike oli puheenalaisena vuonna muka saavuttanut tuon päämäärän. Nuo ovat kyllä lennokkaita tunnuksia nykyiseen järjestelmään tyytyväiselle, reformistisille liikkeelle. Mutta ensinnäkin se on mitä perusteettomin utopia, ja sen lisäksi tahdotaan sillä epäsuorasti syöttää työväenluokalle sellaista käsitystä, että sen oma huolimattomuus on syypää siihen, että tuo riistojärjestelmän seurauksista pahin tappaa vuosittain satoja ja tuhansia sen lapsista ja vaimoista nälkään. Kun tuollainen päämäärä asetetaan työväelle itselleen, silloin on luonnollisesti yhteiskunnallakin työttömyyden johdosta esitetyt vaatimukset ponnettomia, puhumattakaan siitä, että tällä ilmiöllä juuri pyrittäisi todistelemaan järjestelmän muuttamisen välttämättömyyden. Johdonmukaisena tällaiselle kannalleen pitääkin S. S. pahana sosialistisia luentoja työttömille.

Toiselta puolen on juuri valistustyöllä ammatillisessa liikkeessä mitä suurin merkitys luokkatietoisuuden kasvattamisen kannalta katsoen. Sillä onhan pidettävä selviönä, että useampi työläinen tulee ammattiyhdistysliikkeeseen jäseneksi huomaten vain sen pinnalliset tehtävät. Aivan samoin tulee teollisuustyöläinen sosialistisen puolueen jäseneksi pitäen silmällä vain sen työskentelyä työväensuojeluslainsäädännön ja laajempain kansalaisoikeuksien hyväksi, pienviljelijä viljelysoikeutensa turvaamisen tähden, joku pikkueläjä epätasaisen verotuksen tähden jne., kaikki asioita, jotka ovat joskus hyvinkin kaukana sosialismista, mutta puolueen on tehtävä heistä sosialisteja. Ammatillisen liikkeen valistustyön on myöskin jo tehtävä tätä työtä. Ainoastaan valistustyön avulla vasta voidaan saada liikkeen vaikutuspiiriin joutuneet työläiset tajuamaan taistelujen todellisten tulosten laatu ja muut taistelujen antamat kokemukset, ja siten saattaa heidät mahdollisimman pian sosialistiseen tietoisuuteen ja luokkataistelijoiksi. Tämä selvittää minkätähden sosialidemokraatit, jotka poliittisessa toiminnassaankin koettavat kutkutella ja ravita noiden erilaisten reformikysymysten tähden liikkeen vaikutuspiiriin tulleiden työläisten päässä vielä uinuvia pikkuporvarillisia vaistoja.

Laatikollinen paperosseja

Suuret valtaiset portit aukenivat kauniina syyspäivänä. Ne sulkeutuivat samassa tuokiossa jättäen eteensä ijäkkään ja elämäntaisteluissa kuluneen miehen. Kirkas valo häikäisi hänen silmiään ja vapaus tuntui hänestä niin ihmeen oudolta. Tuolta nurkantakaa tuli ajoneuvot. Hän antoi niiden mennä ohi. Taasen oli katu tyhjänä — — —

Hän oli siinä seisonut jo pitkän aikaa harkiten mitä tehdä ja mihin mennä? Mutta kun hänellä ei ollut tuttavia eikä mitään erikoisia harrastuksia, niin hän edelleen ajatteli — — — tämä katukin kun on niin hiljainen — — —. Tuota näkyy taas tulevan jotakin. Harmaapukuinen siististi puettu nuorenpuoleinen mies. Mahtaa kiirehtiä aamukahville ja sitten työhön. Hän katosi eräästä ovesta. Jälleen oli katu tyhjänä ja niin omituisen hiljainen ja rauhallinen — — —

Mies seisoi siinä edelleen — — ajatukset eivät tahtoneet luistaa. Yht'äkkiä hä huomasi savukkeenpätkän katukäytävällä. Se iski hänen mieleensä tupakan, jota vailla hän oli ollut pitkän aikaa. Ajatukset rupesivat askartelemaan.

Mistähän saisi savukkeita? Vaistomaisesti hän kourasi taskuaan ja tunsi että hänellä oli muutamia kolikoita. Niinpä hän lähti astelemaan samaan suuntaan kuin tuo harmaapukuinen mies. Vähän matkaa käytyään hän huomasi kahvilan, josta juuri astui ulos tuo sama harmaapukuinen nuori mies. Hän arveli että sieltä saisi savukkeita ja eipä tuo kahvin hörppiminenkään olisi hullumpaa. Hän kourasi uudelleen taskuaan ja samat kolikot tuntuivat käteen. Mies astuu päättäväisesti sisälle. Hän oli yksinään kahvilahuoneessa. Pöldällä oli tuttu aamulehti. Hän otti sen käteensä, ryhtyen silmäilemään sitä. — — —

Oli kulunut pitkä aika, mutta ketään ei ilmestynyt sisälle. Hän luki edelleenkin sanomalehtiä, vaikka lukemansa ei kiinnittänyt hänen mieltään. — — — Jotainhan oli tehtävä, kun kahvilahuone oli tyhjä — — eihän sitä voi lähteä poiskaan, sillä silloin soisi merkinantokello, hälyyttäen siten kahvilan palvelijan liikkeelle hänen poistuessaan — — vasivat vielä luulla hänen olleen varkaissa — — lähtisivät takaa-ajamaan, saisivat kiinni, joutuisi poliisin kynsiin jälleen — — ja sitten uudelleen vankilaan. Parasta on siis istua edelleen ja lukea kunnes pelastus saapuu. Mies oli päättänyt jyrkästi ettei hän toistamiseen halua joutua syyttömänä vankilaan sentakin että hän on vanha ja kulunut, puettuna huonosti ja vähissä rahoissa. Ei, se ei saa tapahtua toistamiseen!

Vihdoin saapui pelastus! Eräs nuorenpuoleinen nainen astui sisään. Ennenkuin tarjoilijatar oli tullut sisään, oli hän istuutunut lähelle ovea, sillä huomaamansa mies oli hänestä epämiellyttävä. Tuollainen kulunut, tahrainen ja epäillyttävä kaiken lisäksi.

Tarjoilijatar saapui. Meni naisen luo, joka antoi tilauksensa. Tarjoilijatar poistui. Tuli uudelleen, kääntyen vanhan miehen puoleen, mutta mies ei huomannut häntä. Hänhän oli pelastettu. Hänen asemansa ei ollut enää uhattu. Mutta poistua ei hän vielä voi — — ja saisihan sitä olla tupakkaakin — —. Tarjoilijatar odotettuaan muutaman sekunnin, kysäsi mieheltä: Mitä haluatte? Silloin mies säpsähti ikäänkuin heräten. Hän kourasi vaistomaisesti jälleen taskuaan ja siellä tuntui olevan rahaa. Ajatukset rupesivat jälleen toimimaan, — — — parasta lienee ensin tilata kahvia ja sitten vasta savukkeita. Mies pyysi tuomaan kahvia ja leipää.

Kun kahvi oli tullut ei hän ryhtynyt sit änauttimaan, hän ajatteli vaan savukkeita — — — kun tuo tarjoilijatar vaan ilmestyisi — — niin heti pyytäisin tuomaan savukkeita — — —.

Hän ei vilkuillut ympärillen — — ei tahtonut herättää huomiota. Ja olihan kahvilassa niin rauhallisen hämärää — — se ei häiritse silmiä.

Niagaran putous geologisena määrääjänä

Kun äskettäin suunnattoman suuren kiven putoaminen uhkasi muuttaa suuren Niagaran putouksen kuuluisan hevosenkenkäputouksen pieneksi oja-aukoksi, herätti tämä putouksen kauneuden häviämisen uhka esille kysymyksen palata insinöörejä paikkaamaan Amerikan huomattuimman luonnonihmeen repeäviä seiniä.

Kun hevosenkenkäputouksen kaaresta putosi tuo johtava kivi, täytti Niagara sillä vain velvollisuutensa ikäkausille.

Kolmekymmentä tuhatta vuotta on Niagara ollut Pohjois-Amerikalle ikäänkuin geologinen tuntilasi. Lukemalla Niagaran niskan ylitse kulkevia kiviä aivan kuin hiekkajyväisiä tuntilasissa tiedemiehet tutkivat jääkauden aikuisia jäälauttoja, jotka ensimäiseksi kyntivät keskilännen viljavia kenttiä. Vesiputouksen kivissä löytyy kätkettynä Algonquin järven aikamäärä — järven, jonka ala aikoinaan käsitti nykyiset Superiorin, Michiganin ja Huronin järvet, sekä myöskin Iroquois järven nykyisen Ontario järven. Niiden ikä voidaan nykyisin jo laskea melkein yhtä tarkalleen kuin William valloittajan, jonka lasketaan saapuneen Englantiin vuonna 1066.

Niagara on Pohjois-Amerikan sämppioni yhdessä suurimmista taisteluista, mitä luonto on milloinkaan saanut nähdä. Kymmenet muut taistelijat pyrkivät saamaan sen kruunua. Monet kerrat Niagara vaipui elottomana vedensyömille kallioillensa. Mutta lopuksi kilpailijat luopuivat tuosta kruunun tavoittelusta — viimeinen muutamia satoja vuosia ennen Tutankhamenin aikaa.

Kerrotaan, että Niagara on saanut nimensä indiaanien nimityksestä nee-agg-arah, joka merkitsisi melkein samaa kuin «yli niskan.» Niagaran joki katkaisee sen maaniskan, joka eroittaa Erie järven Ontario järvestä. Aivan Buffalon itäpuolella virta kerää yhteen kaikkien neljän suuren sisäjärven luonnolliset vedet syöksee ne kapenevaa virtaa alas 16 mailia, puskee ne 212 jalan putouksena ja kirnuaa vesiä seitsemän mailia pitkän vuorensolan kautta ja sen jälkeen kulettaa vedet rauhallisesti seitsemän mailia käsittävän tasankomaan lävitse Ontario järveen.

Niagaran putous syntyi silloin, kun suunnattomat jäävuoret alkoivat sulamaan, jolloin paljastui se selänne, minkä ylitse vedet nyt juoksevat muodostaen maailman mahtavimman kosken. Samoin kuin Kalliovuorten jäätiköt nämä suunnattomat jäätiköt, jotka kulkivat luisumalla Labradorista alaspäin, synnyttivät vesivirtoja. Nämä vesipaljoudet kokoontuivat kokonaisia aikakausia sitten jäävuorten juurella löytyviin syvennyksiin, jotka ulettuivat Ohioon, Indianaan ja Illinoisiin. Näin kokoontuneet vedet kohosivat välistä satoja jalkoja korkeammalle kuin nykyisten suurten sisäjärvien vedenpinta, purkautuen Mississippiin nykyisen Chicagon kaupungin seuduilta ja Ohiossa löytyvien uomien kautta.

Lopulta, sikäli kuin jää sulautui pohjoista kohden, syntyi esihistoriallinen Tonawandajärvi sen ylätasangon taakse, minkä ylitse Niagara nyt purkaa vettänsä. Tästä muinaisjärvestä löytyi silloin viisi eri kulkutietä, joita myöten vesi purkautui pois — nimittäin Hollen luona, Medinan luona, Gasgortin luona, Lockportin luona ja Lewistonin luona. Lewistonin luona löytyvä puropahanen voitti lopulta ja niin syntyi maailmankuulu Niagara. Lockportin koski muodostaa nykyisin vain portaat New Yorkin lotjakanavalle.

Samaan aikaan, kun Niagara aikoi päästä voitolle kilpailussaan johtavaksi vesiväyläksi pääsemisen suhteen suuren Tonawanda järven vesien kulettamisessa, siirtyivät yhä sulavien jäävuorten reunat Ontariossa löytyvän Simcoe järven taakse. Ylempien järvien vedet silloin löysivät n.k. Trent väylän, johon kuului jatkuva sarja vetisiä soita, järviä ja jokia, jotka johtivat Ontario järveen. Trent laakson kuilut kertovat muistomerkkiensä kautta kuinka siellä on löytynyt useita niagaroja silloin. Siihen aikaan ainoastaan 15 prosenttia nykyisestä vesimäärästä kulki Niagaran kautta, muodostaen alemman kaidan kuilun. Mutta luonto tuli silloin Niagaran avuksi heittäen suuren maapaljouden, joka tukki Arentin nielun ja pakoitti Niagaran kautta kulkemaan vielä enemmän vettä kuin sen kuohut nykyisin vett äkulettavat. Mutta Chicagon väylä, joka synnytti alun nykyiselle Chicagon kuivauskanavalle, mistä riidellään parhaillaan Yhdysvaltain ylioikeudessa, alkoi niellä enemmän vettä ja vähensi siten Niagaran kulkevan vesimäärän uudelleen. Siihen aikaan syntyi putoukseen n.s. Whirpool (pyörrekattila).

Vielä kerran joutui Niagara häviölle valtataistelussa, kun vesien kulkutie siirtyi North Bayhin Ontariossa, purkaen vedet Ottawa jokea myöten selänteen yli Huron järveen. Silloin kaivautui ylempi soukka kuilu, mutta silloin tuli luonto avuksi, joka heitti suuren kiviesteen, joka sulki uuden tiehyeen ja pakotti vedet lopullisesti kulkemaan Niagaran kautta.

Niagarasta alkoi vesi valua alas n. 30,000 vuottasitten. Kolmensadan vuosisadan ajalla se on lapioinut itselleen tietä seitsemän mailia. Jos kaivautumista jatkuu edelleen samassa suhdemäärässä kuin nykyisin, noin neljä jalkaa vuodessa, vähän yli, Niagara kaivautuu Erie järveen saakka loput 16 mailia vuoteen 21,-924 mennessä. Mutta sitä ennen rientänee tiede avuksi ja pelastaa kosken jälkimaailmalle ikuisiksi ajoiksi.

Niagaran historia on merkillisimpiä lehtiä Amerikan luonnonvaltakunnasta.

Unet ja niiden merkitys

Kirj. tri Edvin E. Slosson.

Unien selittäminen on ollut mielenkiintoisena aiheena ihmiskunnan kesken enemmän kuin kolme tuhatta vuotta, mikäli historiallisesti tiedämme. Viimeaikaiset psyko-analyyttiset sanomalehdet käsittelevät tätä ainetta aivan yhtä suurella hartaudella kuin muinaiset egyptiläiset papyruskirjotukset ja assyrialaiset tiilikiviasiakirjat — ehkä nykyään hieman suuremmalla menestyksellä kuin vanhaan aikaan.

Eikö siis oli syytä käsitellä kysymystä hieman toiseltakin taholta? Sensijaan, että nyt kulutamme niin paljon aikaa ja vaivaa unien selittämiseen, saattaisimme yksinkertaisesti tehdä kysymyksen: mikä saattaa meidät näkemään unta? Kun tämän saisimme selville, silloinhan kukin saattaisi nähdä minkälaisia unia haluaa, silloin ei ollsi pakko vaivata itseään unien selityksillä.

Nykyään alkaa meillä jo olla toiveita tähän suuntaan, kun olemme saaneet uusia tietoja unien valtakunnasta. Tri Finley kertoo kokemuksistaan tällä alalla. Hänellä oli hoidettavanaan eräs naispotilas, jolle hän antoi joka päivä grainin aivorauhasektsraktia saadakseen verenkierron paremmaksi. Naisen unet olivat siihen saakka olleet mitättömiä ja aivan värittömiä, mutta kun hän oli saanut kymmenenä päivänä aivorauhasen nestettä, muuttuivat unet kerrassaan mieluisiksi ja harvinaisen värikkäiksi. Unissaan hän matkusteli laajalti, kuten aina valveillaan oli halunnut, ja mihin hän vain unissaan meni, siellä olivat asemahuoneet ja rautatievaunut vastamaalatut komeilla ja kirkkailla väreillä, junamiehet uusissa kultareunuksissa univormuissaan.

Jonkun ajan kuluttua muutti tri Finley hoitotapaa ja alkoi antaa adrenalinia, joka myöskin on rauhasnestettä. Heti muuttuivat unetkin ja ilmestyi aivan toinen unien haltija. Kauniit värit katosivat, sopusointu vaihtui väkivaltaisiin tekoihin ja riitoihin. Unet tulivat kauheiksi.

Jos unien selittäjä, ja sielutieteellisten ominaisuuksien erikoistuntija näillä aloilla olisi ryhtynyt tutkimaan näiden unitilanteiden vaihtelua, olisi hän antanut selityksensä ilman että olisi saattanut potilastaan edes unitilaan. Hän olisi selittänyt edelliset unet «haudattujen toiveiden» seurauksiksi eikä johtuneiksi pituittinin nauttimisesta, ja jälkimäiset olevan vain lapsuusajan pelon muistoja eikä adrenalin käytöstä johtuneita. Pelko ja raivo aikaansaavat adrenalin eriämisen munuaisten yläpuolella olevista rauhasista.

Päinvastoin taasen, jos adrenalia ruiskutetaan ihmiseen, sitä adrenalia, jota valmistetaan laboratorioissa, herättää se nukkuvassa pelon, raivon ja tuskan oireita, johtaa hiuksia pöyristäviin kohtauksiin, kylmän hien kohoamisiin ja sellaisiin. Filosofi James taasen on todistanut, että missä ovat oireet, siellä ovat vastaavat mielenliikutuksetkin.

Näistä tapauksista selviää että unia voidaan harkita aivan samalla tavalla kuin kuvapostikortteja, yksinkertaiset sentin, värilliset viisi senttiä. Tavalliset unet tulevat mustina, valkeina ja harmaina — pääasiallisesti harmaina. Useimmat olemme me värisokeita kolmannen osan elämäämme. Omat uneni ovat aina mitättömiä, yksinkertaisia ja välittömiä. Muta erään kerran, kun nautin laudanumia, muuttuivat uneni sarjaksi mitä ihmeellisempiä kuvia, täsmällisiä ja teräväpiirteisiä niinkuin maisema, jota katselemme kaukoputken suuremman lasin kautta, ja loistavan värisiä, niinkuin kiinalainen maalaus. Tämä oli minulle yllätys ja käsitin oitis miten onnellisia ovat ne harvat, joiden unet luonnostaan ovat väririkkaita ja kirkkaita.

Sisäisesti eriävät kiihotinnesteet ovat voimansa ja vaikutuksensa puolesta samansuuntaisia kuin ulkonaisesti annetut alkaloidit. Jos nautitaan liika-annos insulinia, joka on vatsarauhasten eristämää ainetta, synnyttää se aiheetonta pelkoa, jota seuraa väristys ja viimein tainnoksiin meno. Sairas voi palauttaa mielentasonsa imemällä karamellia. Jos nautitaan liiaksi, kiihoittaa se mielentuskaan ja hermostuneisuuteen.

On näinollen mahdollista, että mielentuskan ja pelon tunne unissa syntyy joidenkin rauhasten epänormaalisesta tilasta, jolloin nämä rauhaset eristävät ainetta suuremmassa määrin kuin mitä normaalinen tila edellyttää. Siten pahat unet ovat joistakin sisäisistä häiriöistä johtuvia eikä unimuistoja joistakin ennen koetuista ikävistä kohtauksista. Niin voidaan ainakin otaksua, ja viittaahan siihen sekin, että sairaana ollen ihminen näkee paljon ja ilkeitä unia useammin kuin terveenä ja normaalisessa olotilassaan ollen.

Norjan-Amerikan linja

Suoranainen matkustajareitti Canadaan

Kristianiasta (Norjasta) Halifaxiin

(JOSTA EDELLEEN NEW YORKIIN)

Nopeilla, nykyaikaisilla höyrylaivoilla:

Stavangerfjord Elo. 15, Syysk. 19, Lokak. 18, Marrask. 21.
Bergensfjord Elok. 29, Syysk. 26 Lokak. 29, Jouluk. 5.

Tuottakaa omaisenne Canadaan tai Yhdysvaltoihin NORJAN LINJALLA, joka on tunnettu erinomaisista mukavuuksistaan, hyvästä hoidosta matkalla ja muutenkin tunnollisesta palveluksesta. Piletinhinnat Suomesta Halifaxiin tai New Yorkiin: Cabin-luokka $155. ja ylöspäin, III luokka $109.50. Täältä Suomeen III luokka $110.50. Myymme pilettejä kaikkialle Canadaan ja Yhdysvaltoihin, perille asti.

Lähempiä tietoja ja pilettejä paikallis-asiamiehiltä tahi

NORWEGIAN AMERICA LINE.

22 Whitehall St. New York | Hobe & Co. 319—2 Ave. So. Minneapolis, Minn. | 109 No. Dearborn St. Chicago, Ill.

REIDAR GJÖLME CO Seattle, Wash. 919—2 Ave. | J. V. KANNASTO Liberty Bldg. Sudbury, Ont. | ERICK J. KORTE Port Arthur, Ontario.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT SUDBURYSSA VALMISTAA

Suomalainen Virvoitusjuomaliike

"HOWDY" uusi juoma.

SAKLETTIA, KÄNTIÄ ja WESTON PISKETTIÄ aina varastossa.

STAR BOTTLING WORKS

P. O. Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

Järjestömme Kustannusliikkeitten yhteisesti kustantamana on nyt ilmestynyt markkinoille

UUSI RUNOKIRJA

MURROSAJAN LAULUJA

On aina valitettu kunnollisen, meikäläisen runokirjan puutetta, eikä ilman syytä, sillä todellakaan ei ole ollut mitään uudempaa runokirjaa saatavissa ohjelman esittäjillemme, lukuunottamatta vanhempia Päiviön runoja. Nyt on tällainen puute poistettu, julkaisemalla tämä "MURROSAJAN LAULUJA", joka käsittää parhaiten työläisrunoilijoiden tuotteita, niinkuin Aku Päiviön, Mikael Rutasen, Wm. Lahtisen ja Eemeli Rautiaisen sepittämät, parhaiksi tunnustetut runot.

Päättäen siitä kysynnästä, mikä tämänlaatuisella runokirjalla on ollut jo vuosia, luulisimme tämän uutuuden nyt löytävän tiensä jokaisen työläisrunoutta harrastavan kotiin.

ASIAMIEHET! Heti toimeen ja levittämään tätä kirjaa kaikkialla nyt kun se on uusi.

Sivuja on tässä kirjassa vähän yli 200 ja maksaa se vain $1.25 sidottuna aistikkaisiin kansiin.

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, ONT.

Proletaarikirjailija taantumuksen uhrina

Asiallinen arvostelu pitää Leonard Frankia nykypäiväin Saksan kyvykkäimpänä kirjailijana. Hän on kirjoittanut kymmenkunta mestarillista suorasanaista teosta, joissa hän analysoi riistoyhteiskunnan eri ilmiöitä tinkimättömästä proletaarisesta näkökulmasta. Hänen viimeisin romaaninsa on «Porvaristo», missä hän huudahtaa porvarilliselle nuorisolle: »Herätkää nuoret, aika kiiruhtaa! Pyritte tuudittamaan omaatuntoanne ylellisyydellä ja loistolla.»

Hänen taistelukautensa, ennenkuin saavutti nykyisen kirjailijamaineensa, on ollut yhtä synkkä kuin liikuttava. Hän tunsi jo nuorena sisimpänsä sykähtelevän voimakkaasti luomisvaistoista. Mutta köyhyys kieltää häneltä lähes kaiken systemaattisen kasvatuksen. Ja niin saa hän opinhaluisena ja lahjakkaana tyytyä kansakoulun tarjoamaan oppimäärään. Lisäksi on hän luonteeltaan ujo, arka ja saa sen vuoksi kärsiä tökeröiden opettajiensa ja holtittomien ikäistensä ilkusta ja pistopuheista. Tältä ajalta juontaakin hänen sammumaton vihansa riistoyhteiskunnan luonnottomuuksia kohtaan. Kynnelle kyettyään opiskelee hän eri ammatteja. Toimii erään maaseutulääkärin autonkuljettajana, palvelijana eräässä sairaalassa, seppänä tehtaassa. Kunnes joutuu Mynchenissä kirjallisiin ja taiteellisiin piireihin, ja alkaa vihdoin itsekin kauan epärötyiään harjoitella. Sota ravistuttaa sitten hänen luokkavaistonsa täyteen rajuuteensa ja kirjassaan «Ihminen on hyvä» kuuluttaa hän tämän hirveän kauden järkyttäviä totuuksia yhtä mieleenpainuvasti kuin Barbusse ja unkarilainen Latzko.

Hänestä tulee kommunisti ja hän joutuu tietysti porvarillisen valtion sortokoneiston ajojahdin alaiseksi. Hän toimii yhtenä eturivin miehenä Baierin pannaan julisteussa kommunistipuolueessa. Tässä ominaisuudessaan otti hän neljättä kuukautta sitten osaa salaiseen kommunistikonferenssiin, jolloin baierilainen taantumus vangiksi kaikki läsnäolijat. Siitä asti on hän virunut vankilassa ja saanut osakseen äärimmäisen raakaa kohtelua. Kuten tunnettua, vangittiin hänen vaimonsakin ja passitettiin rajan yli, kun tämä yritti lapsensa kera saapua tervehtimään vangittuna miestään. Vangittaessa riistettiin rouva Franksilta lapsensakin.

Kaikkien näiden väkivallantoimien johdosta on Frank tehnyt nälkälakon. Elokuun 8 päivään mennessä oli hän ollut nälkälakossa jo 10 päivää. Tällaisiin onnettomuuksiin tuomitsee raivoisa taantumus aikakautemme jaloimpia henkiä. Ja kuitenkin veotavat vallan hampparit kulttuuriin ja sivistykseen! — K. K.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Rahaa iisisti $50!

Joka uudistaa PUNIKIN tilauksensa tai alkaa sitä tilaamaan, saa arvata, monellako tilaajalla PUNIKIN tilaajamäärä kasvaa syyskuun levityshyökkäyksessä. Viime vuonna se kasvoi noin 1000:lla — paljollako nyt? Tilaajat saavat neljä rahapalkintoa: $50, $25, $15 ja $10. Lähimmäs arvannut saa ensi palkinnon, sitä seuraava toisen jne. Jos useampia arvaa samalla tavalla, ratkaistaan palkinnon jako heidän keskensä arvalla. Käyttäkää tilaisuutta hyväksenne. Myöskin joka tilaa lahjaksi toiselle henkilölle, saa arvata, siis jokaisesta tilauksesta, josta tilaaja maksaa, lähetettiinpä lehti sitte kenelle tahansa. Tilatkaa alla olevalla kaavakkeella. Punikin tilaushinnat ovat seuraavat: Yhdysvalloissa $1.50 vuosi ja 90c puoli vuotta; Canadassa $1.75 ja $1.05.

Irtileikattava

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Täten tilaan Punikin .... vuodeksi osotteella ....

.... ja arvaan .... ja

.... vuodeksi osotteella ....

.... ja arvaan .... ja

.... vuodeksi osotteella ....

.... ja arvaan ....

joista maksuksi seuraa $.......... Arvaajan osote, jos eri

kuin tilaajien ....

Onko sekaviljelyksessä vehnänkasvattajan pelastus

Eräällä taholla on taasen otettu päiväjärjestykseen tuo vanha sananparsi: «Älkää jättäkö kaikkea toivoanne yhden kortin varaan.» Maanviljelyksen, taloustieteen ja kaiken muunlaiset professorit tekevät työtä yötä ja päivää saadakseen farmarin uskomaan sen, että sekaviljelys on ainoa lääke suuremmille ja pienemmille yhteiskunnallisille sairauksille. Näiden hölyn pölyn kauppaajien käsityksen mukaan farmarien huono taloudellinen tilanne johtuu siitä, että «he ovat kasvattaneet liian paljon vehnää.» Tässä me siis olemme, varustettuna suurella määrällä liisteriainetta, jolla voimme tuon hyvän neuvon liisteröidä vaikkapa puujalkaan.

* * *

Katsokaamme mitä on huomattavissa Ontariossa. Siinä maakunnassa on kylliksi sekaviljelystä ja farmarit ovat yhtä raskaitten kiinnitysvelkain alla kuin heidän ammattiveljensä vehnänkasvatus alueella.

Vilkaiskaamme sitten Englantiin. Sekaviljelys siinä maassa ei ole mikään uutuus. Se on ollut siellä käytännössä vuosikausia. Mutta sekaviljelyksen harjottajat ovat sielläkin tulleet huomaamaan sen, että maanviljelys ei kannata ja vaativat hallitukselta avustusta tullakseen joten kuten toimeen.

* * *

«Huolimatta niistä alennuksista, joita äskettäin on tehty vuokraan, palkkaan y.m. nähden, farmarit eivät voi mitenkään saada farmausta kannattavaksi. Useat heistä juuri vaivoin elävät, mutta enemmistön taloudellinen asema käy päivä päivältä yhä huonommaksi, ja jättävät he maansa viljelemättä, autioitumaan.»

Täten kertoo eräs Englannista äskettäin palannut mies haastattelussaan «Edmonton Journal» nimiselle lehdelle. Hänen lausuntonsa osottaa sekaviljelystä kaikki parantavana lääkkeenä ylistäväin professorien puheiden olevan suoraa valetta.

Sama mies sanoo edelleen että: «Englannin maanviljelysseudut ovat nykyään hyvin epävarmassa asemassa. Farmarit ovat hyvin tiukalla pärjätäkseen päivästä toiseen ja palkkatyöläisille maksetaan farmeilla niin pientä palkkaa, että heidän on mahdoton hankkia perheilleen kolme ateriaa päivässä.»

* * *

Ken hyvänsä tutkii farmarien tilannetta tarkemmin, huomaa että heidän vastoinkäymisensä ovat kansainvälisiä luonteeltaan ja sen tähden niiden korjaamiseksi on niihin käytävä käsiksi kansainvälisessä mittakaavassa.

Englantilaiset farmarit harjoittavat sekaviljelystä ja he ovat köyhyydessä ja velassa. Canadan farmarit harjottavat vehnän viljelystä, ja he ovat korviaan myöten kiinnitysvelkain alla. Ranskan farmarit harjottavat voimaperäistä manviljelystä, mutta siitä huolimatta ovat he niin köyhiä että sitä ei voi sanoin kertoa. Australian farmarit myöskin harjottavat maanviljelystä suuressa mittakaavassa ja ovat samassa taloudellisessa epävarmuudessa kuin toistenkin maitten farmarit.

Ottaen tämän asiantilan huomioon, kuinka voi selvällä järvellä varustettu ihminen ajatellakaan, että sekaviljelyksen käytäntöön ottaminen toisi mukanaan mitään sellaisia muutoksia, jotka helpoittaisivat vehnänkasvattajaa hänen nykyisestä ahdinkotilastaan.

* * *

Farmarit eivät vapaudu ahdinkotilastaan uusia viljelystapoja käytäntöön ottamalla. Jos Länsi-Canadan farmarit otavat huomis päivänä käytäntöön sekaviljelyksen niin siitä huolimatta tulevat he yhä edelleenkin olemaan kiinnitysvelkain ja tavarikoimisen alaisena.

Moisen neuvon seuraaminen on siis mitä suurin erehdys.

Lännen farmarien tulee käsittää, että niin kauan kuin kapitalismi on olemassa, niin kauan tulevat he myöskin olemaan köyhyydessä. Siinä on koko kysymys selitettynä yhdellä lauseella.

* * *

Meidän vastoinkäymisemme voidaan ainoastaan selvittää siten, että tehtaissa ja pelloilla työskentelevät työläiset alkavat yhteistyöhön, kukistaakseen kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän vallankumouksen avulla, yhteiskuntajärjestelmän joka antaa tuotantokoneiston omistuksen sekä tuotannon jaon muutamain harvain käsiin, josta on seurauksena lukemattomain kansanjoukkojen puute ja kurjuus, joka esiintyy rinnakkain joidenkin harvain satumaisten rikkauksien omistajain kanssa.

* * *

Tehkäämme siis loppu kaikesta narrinpelistä ja lakatkaamme uskomasta sellaisia juttuja että muka vehnänkasvattajan asema paranisi siitä jos «uusi rata rakennettaisiin Hudson Bayhin; jota myöten hänen vehnänsä lähetettäisiin maailman markkinoille» tai «sekaviljelyksestä;» tai «taloudellisista konferensseista»; tai «suuremmasta toimeliaisuudesta» tai muista samanlaisista toimenpiteistä. Meidän täytyy kiinnittää huomiomme siihen miten me parhaiten voimme mobilisoida voimamme yhteiseen taisteluun todellista vihollistamme — kansainvälistä kapitalistiluokkaa vastaan.

Farmarien unio esipuheessaan avoimesti julistaa luokkataistelua. Mutta luokkataistelu ei ole mikään teoria — se on julma ja raaka todellisuus; se on kahden luokan välistä taistelua ylivallasta.

* * *

Edessämme on mainio tilaisuus. Maanmuokkaajat yli maailman ovat auttamattomassa puutteessa. Kiinnitys ja muut velat ovat saattaneet canadal. farmarin samalle tasolle finanssipääoman palkkatyöläisten kanssa. Tyytymättömyys jylisee joka taholla.

Mobilisoikaamme voimamme kiinnityksiä ja velkoja vastaan. Ottakamme varma ja päättäväinen kanta kapitalismin diktatuuria vastaan. Taistelun prosessi osottaa maalaisraatajille yhteistoiminnan välttämättömyyden teollisuustyöläisten kanssa kapitalistisen yhteiskunnan kukistamiseksi proletariaatin diktatuurin kautta.

Alfalfa.

Elämän laki

(Kirj. Pekka Kemppi.)

Kuvauksia Suomen kansalaissodan ajoilta.

(Jatkoa edell. n:roon.)

«Niin, kotini, lapsuuteni koti, se oli sellainen nelisnurkkainen savutupa, jossa oli satavuotiset nokiset seinät ja kaksi päreillä paikattua ikkunaa. Lattiassa oli tuuman levyisiä rakoja, joista talvella, kylmän pohjatuulen puhaltaessa huokui jäistä kylmyyttä. Yöllä jäätyi tuvannurkassa olevassa saavissa vesi ja ankaralla lumipyryllä tuiskutti ikkunoista lunta sisään. Lämpimänä pysyin silloin vain uunilla ja pankolla. Leipää meillä kotona oli vain silloin kun isäni jaksoi tehdä työtä, mutta loppui silloin kun hän sairasti. Se tapahtuikin usein. Silloin sain lähteä talosta taloon leipää pyytämään. Vanhempani olivat jumalaa pelkääviä ja silloin kun pakkanen paukkui ja tuisku taajemmin lunta tupaan tuiskutti, kun isä oli sairas ja leipävarras katossa tyhjänä, silloin lankesi äitini polvilleen lattialle ja rukoili hartaasti jumalaa... rukoili niin kauan, että nahka polvista irtautui ja hän viimein väsyneenä retkahti laudoista tehdylle rääsyjen täyttämälle vuoteelle. Alituiseen opettivat vanhempani minua rukoilemaan jumalaa sillä yksin hän voi ohjata elämämme. Tämä opetus painui syvälle sieluuni. Vielä mieheksi tultuani ja käytyäni läpi elämän koulun, joskus muistan ne kultaiset hetket, jotka lapsena vietin äitini helmassa. Muistan hänen laihat, kalpeat kasvonsa, tummat, hehkuvat silmänsä ja kurttuiset kätensä, jotka hyväilivät aatoksia täynnä olevaa lapsen päätäni. Silloin katsoi hän surullisesti minuun ja kehoitti aina luottamaan jumalaan. Olin kolmetoista vuotta täyttänyt, kun isäni kyyditsi minut asemalle, äidin jäädessä kirkkoon. Juna lähti kirkon kellojen soidessa ja isäni salaa itkiessä. Minä en itkenyt silloin, sillä luotin, että jumala on lohduttava minua kaikkialla.

«Maailma näytti silloin valoisalta. Tuntui kuin olisin voinut syleillä koko maailmaa kaikkine ihmisineen. Minä hymyilin ja maailma hymyili minulle. Oli syyskesä ja valtavat viljapellot lainehtivat kullankeltaisina tien varsilla. Kaukana kotimökkini takana, häämötti sininen, rannaton autere, yhtyen korkeiden kukkuloiden harjalla tuuheisiin puihin. Sellaista näkyi takanani ja sellaista näkyi edessäni.

«Vuodet vierivät, synkät raskaat vuodet. Uskokaa herrat tuomarit, ne olivat synkkiä vuosia. Minä, nuorukainen, kuljin maailmalla kuin pieni korkkipala kelluu valtamerellä. Kukaan ei ohjannut minua, kukaan ei sanonut ystävällistä sanaa minulle, kukaan ei huomannut hätääni. Minä vietin tuntini, päiväni, viikkoni, kuukauteni ja vuoteni kuumeisessa odotuksessa. Odotin jotakin, mitä se oli sitä en tiedä, kaipasin jotakin. Jokainen minuutti pitkien vuosien varrella kidutti minua helvetillisellä tuskalla. Minulle ei kotonani ja kansakoulussa opetettu elämää sellaisena kuin sen tapasin maailmalla. Ja kun minä yritin elää kotonani ja koulussa saamieni ohjeiden mukaan, löin pääni aina seinään. Kun taas yritin elää ympäristöni mukaan löin siinäkin pääni seinään ja sain sielussani kärsiä sellaisia tuskia, joita ei voida sanoin kuvata. Kun sydäntäni kovimmin ahdisti, kun myrskyaallot kiivaimmin ympärilläni pauhasivat ja uhkasivat kuohuihinsa niellä, silloin menin synnyinmajalleni etsimään hetken lepoa. Mutta minä tapasin siellä lieden kylmänä ja äitini ja isäni hautaan saatettuina. Seisoin hetkisen majan raunioilla — sellaiseksi se oli tehty — ja tunsin voimani heikkonevan. En voinut kauempaa viipyä luhistuneiden seinien raunioilla ja katsella siintäviä saloja, jotka kesäisessä ihanuudessaan kylpivät auringon valomeressä. Tukkesin korvani, kuullessani karjan kellojen kalkatuksen ja paimenten laulut; peitin silmäni kulkiessani viljapellon piennarta pitkin, etten olisi voinut nähdä tuhatväristen kukkien teriä ja aaltoilevaa viljaa. En uskaltanut hengittää vapauttavaa, raikasta kesäistä ilmaa ja huumaavaa kukkien tuoksua. Kaikki entinen oli minulta mennyttä. En tahtonut olla sen kanssa enää missään tekemisissä, säästyäkseni uusilta tuskilta. Karkasin kuin mielipuoli pois koko seudulta ja suljin iäksi verhon, jonka takaiset ilot ja surut, toiveet ja pettymykset olivat vain tuottaneet tuskaa. Tahdoin alkaa uutta elämää ja minä palasin takaisin kaupunkiin.

«Elin monta vuotta ulkopuolella yhteiskunnan. Kuljeskelin kyllä ihmisten joukossa, mutta kaikki he olivat minulle täysin tuntemattomia ja täysin arvottomia: olisi ollut yhdentekevää, jos he olisivat olleet apinoita tai aaseja.

«Elätin itseäni kerjuulla. Yöni, pitkät talviset yöt, jolloin revontulet kylmästi loimuavat, tähdet ilkkuvasti kiiluvat korkealla taivaanlaella ja pakkanen paukkuu nurkissa, vietin minä ajokaluliiterissä ja hevosten seimissä. Ette tiedä herrat tuomarit, miltä tuntuu virua hevosen seimessä kolmenkymmenen asteen pakkasessa ja jolloin on päällä ainoastaan rikkinäinen, vuoriton takki, tunkiolta löydetyt housut, pohjattomat kengät ja täinen, liasta harmaa, rikkinäinen paita. Silloin täytyy joka kymmenen minuutin perästä nousta hyppimään maahan; silloin odottaa hartaasti aamua, jolloin voi päästä johonkin sisälle. Joskus tulee poliisi ja antaa kovan iskun selkään, pakottaen koko yön kävelemään. Aamulla on pakkanen ja kovan tuulen mukana lentelee pieniä lumipisaroita, jotka neulanterävinä hakkaavat vasten kasvoja ja avonaista rintaa. Kerran kun poliisi ajoi minut pois seimestä, seisahduin kaasulyhdyn juurelle, nojasin pylvääseen ja rukoilin. Käsittämättömällä voimalla kohosi silloin sielustani kiihkeä rukous, joku vanha, äidin opettama rukous. Rukoilin hartaasti ja kauan; rukoilin, että jumala, jota minut lapsena opetettiin rukoilemaan hyvänä isänä, auttaisi minua ainoastaan tämän kerran. Rukoillessani lämpenin ja toivonsäde sielussani katselin kelmeästi loistavaa kaasulyhdyn valoa ja sen yllä, äärettömässä korkeudessa kaareutuvaa hämärää taivasta, jossa tähdet kylmästi vilkkuivat. Ympärilläni oli talvinen yö ja paukkuva pakkanen.

«En tiedä kuinka kauan olin siinä seisonut kun tunsin laihan ruumiini jäätyvän. Huomasin silloin, että olin samanlainen kuin ennenkin; poliisikin näkyi taas astelevan minua kohti.

«Silloin tapahtui ensikerran elämässäni, että minä katkerasti kirosin kaikkia, kirosin jumalan joka ei ollut kuullut rukoustani, vaikka minä niin hartaasti ja vilpittömästi olin häntä rukoillut; ihan sydämeni olin raastanut kämmenelleni hänen eteensä, näyttääkseni kuinka vilpitön se oli. Kirosin itseni, elämäni, vanhempani ja synnyinpäiväni. Syytin ankarasti vanhempiani siitä, että he olivat antaneet elämän minulle.

«Kaikki tuntuivat vainoavan minua; poliisi näytti tiikeriltä joka etsi tilaisuutta hyökätäkseen saaliinsa kimppuun; ihmiset olivat villejä metsänpetoja julmempia. He kyllä kävelivät ihmeen sievinä ja ystävällisen näköisinä kaduilla, mutta annas olla, kun menee heiltä pyytämään palan leipää nälkäänsä, muuttuvat he pedoiksi, joka tahtoo pään haukata. Perkeleitä ovat ihmiset, sisältä, niin uskoin silloin.

«Elämä näytti turhalta, hyödyttömältä, tarkoituksettomalta. Viiltävän viiman tunkeutuessa läpi luiden ja ytimien, iski päähäni ajatus: lakata olemasta, lakata hengittämästä tätä myrkyllistä ilmaa, lakata kylmässä ja nälässä värisemästä — ja nukkua ikuiseen uneen. Olin nuorukainen, jonka heikot hartiat eivät tuntuneet jaksavan kantaa sitä taakkaa jonka elämä oli kannettavakseni asettanut.»

Tähän tapaan puhui Antti Kalke vielä pitkälti ja kiihkeästi. Viimein huomautti tuomari että tutkinto lopetetaan tällä kertaa ja jatketaan joskus toiste. Hän sai jälleen kävellä ylös leirille.

XI.

Voimiltaan suuresti heikontuneena makasi Antti Kalke pitkät ajat kentällä. Välistä nousi kuume korkealle ja hän pelkäsi kuolemansa lähestyvän. Kiihkeä elämän halu karkoitti kuitenkin aina kuoleman pelon. Se hälveni vähitellen hänen tajunnastaan ja hänet valtasi riemullinen tunne, joka pakotti hänet ajattelemaan elämän jatkamista. Ajatuskuvatkin alkoivat tulla kirkkaammiksi. Hän näki sielussa uuden, kauniin yhteiskunnan, jossa ihmiset iloiten ja riemuiten kulkivat elonsa teitä. Sitä yhteiskuntaa tahtoi hänkin olla rakentamassa.

Kuumeen lakattua huomasi Antti, että hän oli kyntensä puristanut syvälle kämmeniinsä. Haavoista tihkui verta ja niitä kirveli ankarasti.

Kentän reunassa tapasi hän Julius Kallion. Julius loikoi hiekalla ja haukkoi hyvin harvakseen ilmaa. Hänen säännölliset, pyöreät kasvonsa olivat nyt jo täydellisesti muuttuneet nälkään kuolevan kasvoiksi. Antti ei voinut niillä huomata väreilevän minkäänlaisia ilmeitä. Harmaa nahka oli tiukasti kiristynyt poskiluiden päälle, silmät olivat himmeät ja painuneet syviin kuoppiin. Kun hän näki Antin, ojenti hän vapisevan, laihan kätensä häntä vastaan ja rukoili pientä palaa leipää. Hän sanoi: «Tunnen itseni niin kovin heikoksi. Kotoanikaan eivät ole vielä lähettäneet ruokapakettia, eikä Ainokaan ole muistanut. Luulen kuitenkin, että he varmasti pian lähettävät. Silloin saat sinä minulta ruokaa. Minulla on niin kova nälkä ... minä luulen, että minä pian kuolen.»

«Minulla on lääkärin antama leipäresepti», muisti hän. «Sillä saan palan leipää.»

Hän lähti horjuvin askelin rientämään pitkin kenttää, hakeakseen reseptillä leipää. Mutta nyrkin kokoiset kivet kaatoivat hänet hiekalle, hän nousi uudestaan, kaatui taas ja nousi vielä kerran, jolloin hänen onnistui ottaa muutamia askeleita. Hevostallin alapuolella markkinapaikan vieressä, huomasi hän surkeasti valittavan miehen. Miehen vieressä makasi nainen kuolleena. Pieni lapsi leikki hiekalla äitinsä ruumiin vieressä, heitellen pieniä kiviä hänen päälleen. Väliin huudahti lapsi ja pyysi äitiään nousemaan ja lähtemään kotiin. Hän sanoi äidilleen, että «täällä on niin paljon vieraita setiä ja tätiä, kotona on parempi.» Kun äiti ei vastannut mitään, tarttui lapsi pienillä, likaisilla käsillään isänsä polvista ja pyysi häntä käskemään äitiä kotiin. Naisen vieressä oli kuivattuja petäjän kuoria ja ruohoja. Tuli oli jo sammunut keittoastian alta, siinä oleva vesi vielä höyrysi. Mies tuijotti lasimaisilla silmillään naiseen ja valitti surkealla äänellä. Kuivettuneille poskilleen vierähtäneet kyyneleet kuivasi hän karkealla kädellään ja painui verkalleen kauemmas kuolleesta naisesta. Lapsi jäi äitinsä viereen ja pyyteli häntä yhä lähtemään kotiin.

Kuoleman kauhu välähti uudelleen Antin sielussa. Tuntiessaan jalkansa raskaasti nousevan ja silmänsä epämääräisen himmeiksi tulevan iski hänen päähänsä ajatus: «Minullahan on pala leipää kädessäni, yksi pieni pala oikeassa kädessä joka minun pitäisi viedä kuolevalle Juliukselle. Se on kuitenkin kylliksi suuri pelastamaan minunkin henkeni kuolemasta. Olenhan narri jos vien sen hänelle ja sen jälkeen kuolen itse nälkään.»

Ja hänestä alkoi elämä tuntua ihanalta, kuolema peloittavan kauhealta.

Ei. Minä syön sen itse... eikö minulla ole oikeutta pitkittää elämääni yhtä paljon kuin kellä toisella tahansa. Minunhan täytyy kuitenkin yksin seista vasten kuolemaa... kukaan ei minua auta... tue...» ajatteli hän.

Antti söi leipäpalan ja tunsi itsensä iloiseksi. Huomaamattaan tuli hän Juliuksen viereen, joka oli saanut suullisen vettä ja virkistynyt siitä. He saattoivat keskustella jostain. Piikkilanka-aidan takana koivikossa visertelivät linnut iloisesti. Valkoisten runkojen lomitse näkyi kimaltelevä veden pinta ja lahden toisella puolella vihanta saari. Heinäntekijät hioivat siellä viikatteitaan.

«Rakas ystäväni» sanoi Julius «jos sinä vielä palaat tuonne ihanaan, vapaaseen maailmaan, niin elä unhoita, että minäkin olisin halunnut sinne jälleen. Väkivalta on minut kahlehtinut ja pakottanut laskeutumaan ennenaikaiseen hautaan. Tämä muisto velvoittaa johonkin... Nyt vasta kuolinhetkelläni oikein tajuan elämän sisällön. Se on: oikeuden taistelua vääryyttä vastaan. Koko elämän sisältö on sama, ilmeneepä se sitten missä muodossa tahansa. Elämän laki on ankara: voitetun on kaikista tuskista huolimatta alistuttava voittajan kohteluun. Me olemme nyt tällä kertaa voitettuja mutta me voimme myöskin vielä kerran voittaa.»

Vielä lausui hän muutamia katkonaisia sanoja, joita Antti ei oikein tajunnut. Hän tunsi kuinka Julius verkalleen vetäytyi hänen sylistään pois ja laskeutui hiekalle kuollakseen siihen.

Hiukan laskenut kuume kohosi taas Antin päässä. Hän kiemurteli tuskissaan hiekalla. Elämästä määräävän jättiläisen luokse tahtoi hän päästä. Uhmaten astua hänen eteensä ja vaatia tietoa tästä kaikesta. Monesti ennekin oli hän samaa yrittänyt ja yhtä monesti tyhjin toimin palannut takaisin. Hän tunsi seisovansa saman muurin edessä missä hän niin monesti ennenkin oli seissut. Takanaan on kaikki tuttua, kaikki koetettua. Tie on johtanut muurien eteen. Ei näe yhtään sen ylitse, eikä ole mitään keinoa, minkä avulla nousta ylöspäin ja päästä kurkistamaan toiselle puolelle. Tämän muurin juurelle täytyy murtua ja kuolla tietämättömänä mitään siitä, mitä koko elämänsä on halunnut tietää. Jumalako niin tahtoo... jumalako niin tahtoo, että Julius kuolee hiljaisella kuolemalla erämaan kuumalle hiekalle? Hän kysyy yhä järjettömämpiä kysymyksiä itseltään ja aivan hänen edessään kohoaa synkkä muuri johon kaikki päättyy. Hän ei näe sen harjalle, eikä mitään tietä näytä olevan kiertää sen ympäri... Eikö paljon parempi olisi olla ainoastaan puolimatkassa...? Mitä järkeä näissä ajatuksissa? Ei mitään... ei mitään. Eikö tuhannet ja miljoonat ennen minua ole lyöneet päätään muuriin ja kaperty-neet sen juurelle, sielu kuin tulen korventamana...? Onko elämä vain taistelua oikeuden ja vääryyden välillä? Ja kuka sanoo, mikä on oikeaa ja mikä väärää? Eikö elämä ole myöskin kunkin yksilön omien etujen välistä taistelua? Jopa niin julmaa, että panoksina ovat ihmishenget. Voittaja määrää että sinun on kuoltava koska sinä olet uskaltanut nousta minua vastaan.

Kun Antti taas selvisi oli se jo aivan yö. Kentän yllä kaartui kesäyön hämyisä taivas. Oli viileä. Antti katseli harmaita käsiään. Sormet olivat taas puristautuneet nyrkeiksi ja terävät kynnet uponneet kämmeniin. Hänen vierellään virui Julius. Julius hengitti sangen pitkien aikojen väliaikojen perästä. Silmät, nuo taivaansiniset ja haaveilevat silmät, olivat vielä auki, mutta niissä ei ollut enää mitään eloa.

Jossain kaukana maalla, siellä missä Juliuksen isä ja äiti elävät, menee elämä eteenpäin tavallista latuaan. Vanhemmat odottavat joka päivä poikaansa kotia. He ovat jo vanhoja ja kun he yhdessä menevät heinäniitylle täytyy heidän usein levätä. Kumaraisilta harteilta lasketaan eväskontti polun viereen ja

(Jatkoa kahdeksella sivulla)

HYVIÄ KIRJOJA SAATAVANA VAPAUDEN KIRJAKAUPASTA

Alanteen Sanakirja	8.50
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko	.55
Brecken Englanninkielen Oppikirja	1.50
Imperialismi	.15
Ihmisen Herra, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yhteensä	$2.50
Jimmie Higgins	1.50
Järjestelmäni, Mueller	1.25
Kananhoidon opas, kirj. Musikka, nid.	.35
Kansakoulun kartasto, toim. Jotuni, sid.	1.00
Kommunistinen Manifesti	1.00
Kasviskeittokirja	.30
Kristinuskon Alkuperä	2.10
Kolmannen Internationalen Teesit ja Säännöt	.25
Kaksinkertaisen kirjanpidon opas	.75
Klondyken kuningas, Jack London	$1.25
Kadotuksen kansa, Jack London	1.00
Lumikenttien tytär, Jack London	1.25
Liekeissä, romaani Suomen luokkasodasta	.55
Lypsykarjan Hoito	1.25
Laulu tulipunaisesta kukasta, kirj. J. Linnankoski, sid.	2.50
Miina Wallin Keittokirja	2.00
Nuortevan Sanakirja	3.00
Merisusi, Jack London	1.50
Maailman rakenne, E. Becher	1.75
Otavan kansakoulukartasto	1.00
Oksasen Englanninkielen Oppikirja	2.00
Pakkopaita, Jack London	1.75
Perustuslain Olemus	.30
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä	1.00
Punainen Vaara	.25
Sosialistisen Filosofian Juuret	.40
Suomen Työväen Tulikoe	.55
Seikkailuja Tibetissä, kirj. Swen Hedin, sid.	1.50
Sairas lapsi, kirj. Ruotsalainen, sid.	1.25
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. Pirilä, nid.	.50
Teollisuusunionismi Amerikassa	.15
Tyhjien Paikkojen Matkustajat	1.00
Tiede ja Vallankumous	.60
Työväen Laulukirja	.45
Voimisteluohjelmia I	1.00
Voimisteluohjelmia II	1.00
Voima ja Aine	2.25
Vaimo jonka minulle annoit, Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Valkoinen profetta, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Ylös helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, sid.	1.75
Yleinen Historia, alennettu hinta	10.00
Biologian Peruskysymyksiä, sid.	1.25
Kannattava Karjatalous, sid.	1.00
Koditon, sid.	.85
Daniela, sid.	1.00
English for Foreigners, sid.	1.15
Amerikalainen Nuorisotasavalta, nid.	1.25
Kommunistinen Manifesti, sid.	1.00
Anarkismi, nid.	.45
Geologian Perusteet, sid.	2.25
Anatole Francen kootu teokset	$ 3.50
Hänen Englantilainen Rouvansa, sid.	1.75
Ilias, sid.	4.50
Ikuinen Linna, sid.	1.50
Ihminen, sid.	1.75
Juurikasvien Viljelys, sid.	.75
Aapinen, sid.	.55
Kodin lääkärikirja, sid.	7.00
Kymmenen sokeaa johtajaa, nid.	.70
Kodin lääkärikirja, sid.	5.50
Lemmenjuoma, sid.	1.25
Lasten kirja, sid.	1.15
Marianela, sid.	1.00
Mailman Vallankumoukset, sid.	.55
Miksi puollan yhteiskunnallista vallankumousta, nid.	.25
Natsaretin Kirvesmies, sid.	1.50
Peloponneesolaissota, nid.	1.85
Palvelusnaisen poika, sid.	1.75
Perustuslain olemus, nid.	.30
Penikkatauti, nid.	.50
Rakentaja Solness, nid.	1.25
Ranskan Viimeinen Keisari, nid.	2.40
Rakentajan Opas, sid.	.75
Ranskan Kansalaissota, nid.	.35
Sydänveri, sid.	1.25
Sosialidemokratia ja Sosialismi, nid.	.50
Sosialistisen filosofian juuret, nid.	.30
Sadan prosentin patriootti, sid.	1.00
Tähtien Kohtalot, sid.	.85
Tähtitiede, sid.	1.50
Työmiehen talousoppia, nid.	.50
Tiede ja työväenluokka, nid.	.10
Työväen urheilulehden sidottuja vuosikertoja v. 1921-22-23	2.50
Työväenluokka maailmaa uudelleen rakentamassa, nid.	.35
Terrorismi ja kommunismi, nid.	.50
Uuden Ajan Filosofian Historia, sid.	3.00
Uusi lääketiede, sid.	2.00
Vanhanajan Kaupunki Valtio, sid.	3.00
Voima ja aine, sid.	2.25
Äidinkielen Oppikirja, sid.	.75

Watermannin fountainkyniä erikoisen hyvä valikoima. Kynien hinnat ovat $2.75, $4.50, $6.00 ja $7.00. Kymmenkuntaa eri mallia. Lähetetään postivapaasti kaikkialle Canadaan.

Kaikkia ylläolevia kirjoja sekä kyniä on niin runsaasti että ei ole pelkoa pikaisesta loppumisesta, joten voitte tilauksia lähettää surkeilematta.

Tov. VAPAUDEN KIRJAKAUPPA, Box 69, Sudbury, Ont.

Tilauksia työväenlehdille

välittää

VAPAUDEN KONTTORI.

Asiamiehemme voivat ottaa tilauksia seuraaville lehdille. Tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Työväenjärjestöjen Tiedonantoja, Helsinki, 3 kertaa viikossa. 1 vk. $10.00, ½ vk. $5.50.

Työväen Urheilulehti, Helsinki, kuukausijulkaisu. 1 vk. $3.00, ½ vk. $1.75.

Liekki, Kaunokirjallinen viikkolehti, Helsinki. 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.25.

Itä ja Länsi, työväen kuvalehti, 2 kertaa kk., Helsinki. 1 vk. $4.00, ½ vk. $2.00.

Tuisku, pilalehti Helsinki, 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.25.

The Daily Worker, Chicago, päivälehti, hinta $6.00 vk., $3.50 ½ vk.

Soviet Russia Pictorial, Chicago, kuvitettu kuukausijulkaisu, hinta $2.00 vk., $1.00 ½ vk.

Farmar Labor Voice, Chicago, 2 kertaa kuussa ilmestyvä, hinta $1.25 vk., 65c ½ vk.

The Labor Herald, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $1.50.

Young Worker Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $1.00 vk.

Young Comrade, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta 50c vk.

The Liberator, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $2.50 vk.

Ny Tid, ruotsalainen viikkolehti, Chicago, hinta $2.50 vk., $1.25 ½ vk.

The Worker, Toronto, viikkolehti, hinta $2.00 vk., $1.00 ½ vk.

Young Worker, Toronto, kuukausijulkaisu, hinta 50c vk.

Työmies, päivälehti, hinta $6.00 vk., $3.25 ½ vk. ja $2.00 3 kk.
Toveri, päivälehti, hinta $7.00 vk., $3.75 ½ vk. ja $2.25 3 kk.
Eteenpäin, päivälehti, hinta $7.00 vk., $3.75 ½ vk. ja $2.25 3 kk.
Toveritar, naisten viikkolehti hinta $2.00 vk., $1.75 ½ vk.
Punikki, kuukausittainen pilalehti, hinta $1.75 vk., $1.05 ½ vk.
Vapaus, 3 kertaa viikossa, hinta $4.00 vk., $2.25 ½ vk. $1.50 3 kk.

VAPAUS

Canadan suomalaisten työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.
ONNI SAARI, vastaava. ARVO VAARA, toimitusapulainen.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmoitushinta kerran julaistuista ilmoituksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmoituksista sekä ilmoituksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuolonilmoitukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärssyltä. Nimenmuuttoilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmoitukset $1.00 kerta. Halutaantieto- ja osoteilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmoituksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Hiilenkaivajat selvillä vesillä

Punaisen Internationalen taholta on lähetetty kaapelisanoma Nova Scotian mainareille, jossa heitä varoitetaan kilpailevan unionismin vaaroista ja kielletään heitä eroamasta Amerikan hiilenkaivajain järjestöstä.

Punainen Internatsionale vastustaa ehdottomasti U. M. W. eroamista, kuten se on usein ennenkin tehnyt selväksi.

Yli vuosi sitten, jolloin Nova Scotian mainarien piirijärjestö uhattiin erottaa U. M. W:stä sen takia, että äänestivät Punaiseen Internatsionaleen liittymisen puolesta. P. T. kehotti mainareita toistaiseksi pysymään erossa P. T:stä, säilyttääkseen yhteytensä U. M. W. kanssa.

Punainen Internatsionale vastustaa eroamista yhtä jyrkästi tänä päivänä, ollen ehdottomasti sitä mieltä, että Nova Scotian mainarien on pysyttävä U. M. W:ssä sekä vastustettava One Big Union hajottavaa taktiikkaa.

Vaikka hajottajat ovatkin säännöllisesti työssään Nova Scotian mainarien keskuudessa, ei heidän ainakaan tähän saakka ole huomattavammassa määrässä onnistunut järkyttää heidän luokkataistelukantaansa. Heidän äänenkannattajansa, Maritime Labor Herald, on asettunut päättäväisesti taistelemaan hiilenkaivajain järjestöstä eroamista vastaan, joka todistaa, että mainarit omakohtaisesti ovat selvillä vesillä. Tässä heitä auttaa tieto siitä, että tämän maan muut luokkatietoiset työläisjoukot ovat heidän takanaan.

Väärää oikeutta

Periaate «väkevämmän oikeudesta» on edelleen johtotähtenä maailman politiikassa. Tähän samaan periaatteeseen nojaten kulkeuduttiin maailmansotaan. Sen tapahtumat ovat monessa suhteessa yhä enemmän paaduttaneet niiden sydämiä, jotka eivät ne mitään muuta oikeutta kuin sen, mikä tapahtuu väkevän ja panssaroidun nyrkin kautta.

Lienee mielenkiintoista viitata erääseen kuvaavaan tapaukseen väkevämmän oikeuteen perustuvasta valtiofilosofiasta. Tämä tapahtui 1875, neljä vuotta Ranskalle niin onnettomasti päättyneen sodan jälkeen Saksan kanssa. Uusi yhteentörmäys oli tulossa molempien valtakuntien välillä. Ranskan silloinen presidentti Gambetta oli innokas nationalisti, mutta samalla lämmin kansansa ystävä, jonka vuoksi hän teki parhaansa estääkseen uutta yhteentörmäystä. Hän lähetti sen vuoksi yhden ystävänsä Saksan kaikkivaltiaan valtiokanslerin, rautakansleri Bismarckin luo. Tämä lähettiläs myöhemmin tunnettu italialainen politikoitsija Crispi, kääntyi kanslerin puoleen sanoilla: «Minulla on teille sana Gambettalta.» «Vai niin», vastasi Bismarck, «Gambettalta?» «Kyllä, hän ehdottaa ymmärtämystä Ranskan ja Saksan välillä.»

«Minkä perusteella?»

«Molemminpuolisen aseistariisumisen perusteella.»

«Jätäkäämme sellainen rauhanyhdistyksille», lopetti rautakansleri keskustelun kyynillisen pilkallisesti.

Ylevä alote ruveta kulkemaan uutta tietä kansainvälisessä politiikassa, voitetun vastustajan sovintoon ojennettu käsi sysättiin korskeasti syrjään, ja tämän teki maan raakaan voimaansa luottava preussilaisen militarismin panssarikoura.

Tämä oli merkki mielettömiin kilpavarustuksiin, ilmaisu sille väärinkäsitykselle, että kansan turvallisuus ja tulevaisuus voidaan rakentaa aseisiin ja väkivaltaan, sisäiseen järjestymuotoon ja ulkonaisiin mahtiliittoihin, väärinkäsitykselle, jota saamme kiittää siitä, että tänä päivänä seisomme tavoittaan turmeltuneessa maailmassa, joka on vajonnut sekasortoon, katkeruuteen ja suruun.

Väkevämmän oikeus on väärää oikeutta.

Palkkatason tulevaisuus

Eräs amerikalainen ammattitilastomies selittää, että seuraavan kymmenen vuoden ajalla tulevat palkat yleensä alenemaan Amerikassa. Tämän hän sanoo ennen kaikkea johtuvan sodan aiheuttaman poikkeustilanteen normaalin paluusta, kuin myöskin Europan maiden kilpailusta. Hänen selostuksensa mukaan sitten vuoden 1914 ovat palkat Amerikassa nousseet 119 prosentilla, josta nyt pitäisi alkaa laskukausi.

On myönnettävä, että samalla kun sotatilanne aivan automaattisesti oli tekijänä palkkojen korotuksessa, nykyiset taloudelliset tekijät ovat samassa suhteessa kiskomassa palkkoja alaspäin. Vallitsevaa asemaa hyväkseen käyttäen taistelevat työnantajat yhteisin voimin palkanalennusten puolesta. Muutamissa tapauksissa ovat he onnistuneetkin, mutta toiselta puolen muodostuu työläisten järjestetty vastarinta yhä vaikuttavammaksi tekijäksi vallitsevan palkkatason säilyttämisen ja vieläpä sen korottamisenkin puolesta.

Sikäli kun on kysymys palkkatasosta tulevaisuudessa, tulee sen kohtalo riippumaan ennen kaikkea siitä, missä määrin työnantajain ja työläisten järjestyneet voimat pystyvät palkkakamppailussa puoliansa pitämään. Palkkojen alennus seuraavien vuosien aikana on mahdollinen vain sen kautta, että työläisten järjestynyt voima ei kykene torjumaan taantumuksen hyökkäyksiä.

Työmaatoiminnan tilalla porvarillinen poliisivalta

Porvarillisen oikeuslaitoksen lukko istuu edelleen kaikkivoipana I. W. W. liiton päämajan ovella 1001 Madison St., Chicago. Liiton virkailijat, joiden työläisomaisuudesta ja teollisesta alkuperästä on muodostettu jumaluutta kuvastavia olentoja todistukseksi tämän liiton toimitsijain paremmuudesta muiden työväenjärjestöjen toimihenkilöiden rinnalla, ovat johtaneet järjestönsä asiat siihen, että niistä eivät joukot eikä jäsenistö saa päättää, vaan tämä oikeus kuuluu ensi tilassa chicagolaiselle tuomarille Fred Bersnteinille. Hänen rinnallaan ovat loijarit suurimpana kukkona tunkiolla. Koko I. W. W. liiton leiristä löyhkää kalman haju.

Jonsei I. W. W. ole pystynyt enään pitkiin aikoihin antamaan yhtään kunnon luokkataistelunäytetty, *niin on se kumminkin kyennyt panemaan toimeen* yhden häpeällisimmän ja ruokottomimman näytöksen, mitä tunnetaan koko Amerikan työväenliikkeen historiassa.

Ja missä ovat nyt joukot? Miksi eivät he saa puhua ja määrätä mitenkä järjestön asiat on ratkaistava? Miksikä yhden käden sormilla luettava johto saa ryvettää järjestyneiden työläisten nimellä komeilevan liikkeen noin ruokottomalla tavalla?

Industrialisti on koettanut kainosti selitellä, että järjestön säännöt kieltävät jäseniltä sananvapauden lehden palstoilla tällaisissa selkkauksissa. Asian kuulemma pitää saada ensin tutkia. Mutta kuka tutkii tämän jutun? Eikö asian tutkiminen pitäisi tapahtua työväenliikkeen ainoan tuomarin, joukkojen edessä ja kuullen? Nyt eivät joukot saa edes tietää mitä kurjaa peliä I. W. W. liiton johtajat ovat kuliissien takana harjottaneet. Känsäkouraisen työläisen käsketään nyt vaikenemaan, tänä tärkeänä hetkenä, jolloin kaikkien huutavimmin tarvittaisiin jäsenistön ja joukkojen jumalallista ääntä.

I. W. W. liitto on jo pitkän aikaa ollut sairas järjestö, mutta kuka sentään olisi luullut mädännäisyyden siinä jo näin pitkälle syöpyneen.

Dollari presidentin vaaleissa

Yhdysvalloissa toimitetaan tänä syksynä presidentin vaali. Vaalitaistelu on jo täydessä käynnissä. Vanhojen republikaani ja demokraatipuolueiden lisäksi vaaliareenalla olevista huomattavimmista puolueista ovat La Folletten johtama puolue sekä Workers Party.

Vanhojen puolueiden takana oleville kapitalistiryhmille on tämä vaalitaistelu etupäässä dollarien taistelua. Yhdysvaltain presidentin virka on jo pitkän aikaa ollut enimmän tarjoovan ostettavissa, joskin tämä osto tapahtuu vaalitaistelun merkeissä.

Presidentti W. McKinley'n vaalimenot nousivat yli 6 milj. dollaria. Theodor Roseveltin valitseminen maksoi 11 milj., jonka suuret trustit suorittivat. Taftin ja Roseveltin välisessä kamppailussa v. 1912 kulutettiin jo ennen puoluekokouksia kummallakin puolen noin milj. dollaria. Hughes kulutti paljon taistelussa Wilsonia vastaan v. 1916, mutta ei sillä vielä päässyt Valkoiseen taloon. Wilson pärjäsi sentään tämän ottelun 1½ miljoonalla. — Republikaanit alkoivat v. 1918 kongressimiesvaalit, sijoittamalla yli 2 milj. sitä varten. Autokuningas Fordin kilpailija, Newberry kulutti 700,000 dollaria taistelussaan senaattorin paikasta; kavalsi noin 200,000 ääntä Fordilta väärällä ääntenlaskulla ja voitti. — V. 1920 kulutti kenraali Wood yksistään 1,773,000 dollaria. Republikaanit kuluttivat Hardin-vainaan valintaan 5.3 milj.

Uudenaikaista noituutta

Canadassa ahdistellaan valistuneita, vallankumouksellisia työläisiä, mutta samalla kertaa annetaan täällä rehottaa päivän selvän noituuden kaikessa viheliäisyydessään.

Uutiset kertovat, että St. Catharinessa, Ont., on eräs pariskunta viime päivinä touhunnut ihmisten parantamisessa uskolla. He selittävät olevansa Kristuksen edustajia ja Kristus nyt sitten muka vaikuttaa heidän kauttansa. Pariskunta pitää yleisiä kokouksia, joissa pidetään rukouksia ja saarnataan ihmisille yliluonnollisista asioista. Koko toiminta muistuttaa mitä kurjinta noituutta.

Ja luonnollisestikin on ihmisiä, jotka rypevät kaikessa tässä taikauskoisessa menossa kaikella sielullaan ja ruumillaan. Noituus ja henkinen sairaus on joskus käynyt niin ilettäväksi, että on katsottu välttämättömäksi vetää velhoja tilille esivallan toimesta. Nykypäivinä saa noituus, kun se vaan lyö yhteen virallisen uskon kanssa, levittää saastaansa keskellä päivää ja aivan julkisesti ihmisten silmäin edessä.

Se on yksi porvarillisen sivistyksen häpeällisiä piirteitä.

Trotskin ennusteluja maailman menosta

Moskovassa on herättänyt suurta mielenkiintoa ja ulkomaisissa diplomaattisissa piireissä jonkun verran hermostuneisuutta Trotskin kirjoittama artikkelisarja, jonka nimenä on: «Kysymyksiä sisällissodasta.»

Hänen esittämissään väitteissä sanotaan:

«Venäjällä on vielä vastassaan vihollismaailma. Mutta olkoot ulkovallat varuillaan, sillä jos ne alottavat taistelut Venäjää vastaan, emme me tule taistelemaan yksinään. Jokaisessa maassa on meille suosiollinen puolue ja aika on tullut niiden järjestämiseksi.

«Vanha juttuhan on, että eri maiden yleisesikunnat valmistavat rauhanaikana sotasuunnitelmia «ystäviään» ja naapureitaan vastaan. Meidän täytyy valmistaa vallankumoukselliset esikunnat kannattajiemme keskuudessa yli koko maailman. Meidän täytyy opettaa niitä menestyksillämme ja erehdyksillämme Venäjän, Unkarin, Bulgarian ja Saksan vallankumouksissa, niin että kun taisteluaika tulee, heillä on terve, kokeiltu menettelytapa, jonka mukaisesti tulee työskennellä.

«Milloin tuo aika tulee, emme voi sanoa, mutta marxilaisina me pidämme sen välttämättömänä. Älkäämme olko tietämättömiä.»

Joku aika sitten todisteli Trotski marxilaisten oppien avulla, että tuleva taistelu tullaan käymään Amerikan ja Englannin välillä. Europan Neuvostoliitto on ainoa keino, jolla voidaan välttää uusi vielä hirvittävämpi sota.

Räjähdysaineiden käyttö rauhan aikana

Yhdysvallat on maailman suurin räjähdysaineiden käyttäjä rauhan aikana. Viime vuotena käytettiin tässä maassa räjähdysaineita kaikkiaan 500,000,000 paunaa. Suurin määrä, 200,000,000 käytettiin kivihiilen irrottamiseen ja sitä seuraavana oli kiven louhintaan käytetty määrä. Maanviljelykseen ja maiden kuivaukseen käytetyt määrät olivat seuraavina.

Räjähdysaineista on tullut tärkeä tuotantoaine. Esimerkiksi Amerikassa on tunnelityö kehitetty sangen pitkälle. Siinä on räjähdysaineilla välttämätön osansa. Vedenalaisissa töissä voidaan ilman suurempia vaikeuksia käyttää räjähdysaineita. Etelässä käyttävät ihmiset ojien kaivuun sääskipesien hävittämiseksi 20,000,000 paunaa, osoittaen se, kuinka moninaisiin tarkoituksiin räjähdysaineita käytetään. Maanteiden rakentamiseen käytetään keskimäärin 1,000 paunaa mailia kohden. Sodan aikana on se sitten vähintäin kykenevä hävittämään kaiken sen, mitä se rauhan ajalla saa hyötyä aikaan.

Ketkä suunnittelivat Jauresin murhaamisen

Jean Jauresin, suurimman Ranskan sosialistijohtajan murha maailmansodan puhkeamisaattona 1914, luultavasti huolellisesti suunniteltiin korkeassa valta-asemassa olleiden henkilöiden keskuudessa. Tämä olettamus on saanut tukea Pariisissa olleen Venäjän lähettilään Iswolskin Venäjän ulkoministerille heinäkuun 30 p:nä 1914 kirjoittamasta kirjeestä. Iswolski raportteeraa neuvotteluistaan Poincaren, silloisen Ranskan presidentin kanssa, jolloin läsnä olivat myös Ranskan pääministeri, sotaministeri ja yleisesikunnan päällikkö.

Iswolski raportteeraa: «Minä esitin kysymyksen mikä tulee olemaan Jauresin kanta sodan syttyessä, koska hän lehdessään (L'Humanite) vastustaa hallituksen ohjelmaa. Minä korostin sitä, että hänellä on työläisten keskuudessa vaikutusta, jota ei ole ala-arvioitava ja että hän suunnitteee yleislakkoa. Sotaministeri vastasi rauhallisesti, mutta päättäväisesti: «Hänestä on pidetty huoli.» Poincare ei antanut pitempiä selityksiä.

Tässä yhteydessä on muistettava, että Ranskan natsionalistit olivat salaisesti valmistaneet luettelon 2,500 henkilöstä, joita hallitus piti vaarallisena sodan syttyessä. Kukaan ei voi todistaa, että Jauresin murhan hyväksyivät ne henkilöt, jotka neuvottelivat Iswolskin kanssa heinäkuun 30 p:nä, mutta kuitenkin on merkillepantavaa, että Jauresin murhaaja, Villain, tuotiin oikeuteen vasta viisi vuotta murhan jälkeen ja että oikeudenkäynti oli niin vehkeiltyä, että vapauttava päätös oli luonnollisena seurauksena.

Taistelu ja järjestyminen

Tutkiessa Marxin käsitystä köyhälistön vallankumousyrityksistä, tekee sen huomion, että hän pitää niitä itsestään selvinä luokkataistelun ilmiöinä, joihin hallitsevan luokan sorto ja taloudellinen kehitys aina silloin tällöin työtätekevän luokan johtaa. Mutta hän ei erehdy kertaakaan tavallisiin moraalisaarnoihin köyhälistön «malttamattomuudesta» ja «hyödyttömästä» taistelusta. Päinvastoin hän erittelee ja tutkii niitä mitä huolellisemmin osoittaakseen missä suhteessa ne ovat olleet porvarien lumoissa olevien työläisten nälkäkapinoita ja milloin ne taas ovat esiintyneet päämäärästään tietoisen proletariaatin liikkeinä. Jokaisessa tapauksessa osoittaa hän toivottomimmankin ja näennäisesti työläisten tappiolla päättyneen taistelun vieneen köyhälistön asiaa eteenpäin niiden kokemuksien kautta mitä taisteluissa on saatu. Mutta Marx ei nähnyt niistä saadun sellaisia kokemuksia, jotka olisivat osoittaneet työläisten lähteneen aiheetta liikkeelle tai pyrkineet viemään liikettään liian pitkälle. Ei tarvitse mitään muuta kuin viitata siihen suuremmoiseen tunnustukseen jonka hän antaa Pariisin Kommuunille kirjassaan Kansalaissota Ranskassa. Näennäisesti vähäpätöinenkin työn ja pääoman välillä käyty taistelu on hänestä tärkeä työväenliikkeen tarkoituksille.

Tämä sosialismin suuren oppi-isän käsitys ilmenee jo siinä järjestyksessä, jossa hän esittää työväenliikkeen eri muotojen ilmestyvän näyttämölle. Porvarillisen järjestelmän erottamattomana ilmiönä esiintyvä väestön jakaantuminen työntekijöihin ja työnostajiin aiheuttaa näiden välillä ainaisen etujen vastakkaisuuden. Mitä vähemmän etuja työnostaja myöntää työntekijöille sitä suuremmassa määrässä hänen omaisuutensa lisääntyy. Työnostajien ainainen halu pienentää työntekijän osuutta pakottaa viimemainitun jatkuvasti taistelemaan sitä vastaan. Taistelu pakoittaa työläiset luomaan itselleen järjestöjä, jotka jatkavat jo ennen niiden syntymistä alkanutta taistelua. Silmäys minkä maan työväenliikkeeseen tahansa osoittaa, että työväenjärjestöt ovat syntyneet niiden taistelujen seurauksena, joita työläiset ovat elinehtojensa puolesta joutuneet työnostajia vastaan käymään.

Aluksi koskee työläisten taistelu vain lähimpiä työehtoja; työpalkkaa, työaikaa ja työoloja. Mutta luonnonlain välttämättömyydellä tämä taloudellinen taistelu laajenee ennenpitkää valtiolliseksi taisteluksi, joka ei käsitä enää vain määrättyjen ammattien ja määrättyjen teollisuuksien työläisiä, vaan kaikki palkatyöläiset, eikä enää vain vissien maiden työläisiä vaan koko maailman köyhälistön. Täten on alkuaan taloudellisesta työväenliikkeestä kasvanut luokkaliike, jonka lopullisena päämääränä on, ei ainoastaan välillisten etujen taisteleminen työtätekevälle luokalle vaan koko luokan vapauttaminen riistosta ja sorrosta.

Yksityisiin työläisiin ja työläisryhmiin nähden tapahtuu tällaista kehitystä alituisesti milloin hitaammassa milloin nopeammassa tahdissa.

Vaikka nämä liikkeet edellyttävät edelläkäynyttä järjestymistä ovat ne yhtä hyvin puolestaan tämän järjestäytymisen välineitä. Taistelun synnyttämät järjestöt laajenevat taistelujen herättävän vaikutuksen johdosta. Järjestöjenkin käymien taistelujen piiriin joutuu aina myöskin järjestymättömiä työläisiä, jotka näistä taisteluista saavat halun järjestyä. Samalla kehittyvät järjestöt yhä täydellisimmiksi sikäli kuin suuret työläisjoukot oppivat käsittämään järjestäytymisen merkityksen.

SIELUNPAIMENIEN PALKAT

Jaakkiman kirkkovaltuusto on hyväksynyt pitäjän papiston palkaksi Smk. 100,000: — vuodessa, josta kirkkoherra saa 60,000 mk. ja kappalainen 40,000 mk. vuodessa. Luontaisetuina saavat papit pappilan lainmääräämine rakennuksineen ja virkataloineen, joiden rahaksilasketuksi eduksi määrättiin 15 pros. peruspalkasta ja joka määrää vähennetään peruspalkasta. Näin ollen tulee kirkkoherralle maksettavaksi 61,000 mk. vuodessa ja kappalaiselle 34,000 mk. vuodessa. Korotus määrävuotuisesta nuhteettomasta palveluksesta 5, 10 ja 15 v. ajalta 5 pros. pohjapalkasta kerrallaan. — On siinä palkkaa sielujen paimentamisesta.

Ihminen ja työ

Työ, harkittu määräperäinen työ, henkinen ja ruumiillinen, on se joka on kohottanut ihmiskunnan eläinkunnan yläpuolelle, eläinkunnan ja samalla luonnonvoimien valtiaaksi. Ilman työtä, olisi ihminen samalla asteella kuin eläimet ovat. Työn avulla on luotu kaikki se mikä tekee elämän ihmisille elämisen arvoiseksi. Työntulosta ovat jättiläisrakennukset, rautatiet, laivat, kaikki se mikä ihmiskunnan erottaa eläinkunnasta. Työn tulosta ovat kirjallisuus, taide, koko sivistyselämä, sillä vasta työn seurauksena ne ovat syntyneet ja työn avulla niitä ylläpidetään. Työ, luova työ, on se joka on kohottanut ja joka kohottaa ihmiskuntaa. Ja niin pian kuin luova työ loppuu, kun siitä syystä tai toisesta lakataan, alkaa ihminen raaistua. Tämän osotti meille sota-aika, jolloin miljoonat ihmiset otettiin pois luovasta työstä hävityksen palvelukseen.

Mitä kaikkea työllä saataisikaan aikaan, kuinka ihmeellisiä tuloksia se toisikaan, missä määrässä se ihmiskuntaa kohottaisikaan, jos sitä käytettäisi kaikkien yhteiskunnan jäsenten hyvinvoinnin edistämiseksi tasapuolisesti. Niin ei ole kuitenkaan asianlaita nykyisessä yhteiskunnassa. Työstä on osalle yhteiskuntamme jäsenistä muodostunut keinotteluväline, jonka avulla, jota riistämällä, he elävät ylellisyydessä, samalla kertaa kuin se osa, joka tuottavaa luovaa työtä tekee, saa olla puutteessa ja kurjuudessa, juuri niiden samojen tarvikkeiden puutteessa, joita he työllään tuottavat. Työntekijöille annetaan työnsä tuloksia vain niin paljon mitä he tarvitsevat työkunnossa pysyäkseen ja sukuaan jatkaakseen. Suuri osa, ettemme sanoisi suurin osa, työntuloksista käytetään pienen vallassaolevan luokan ylellisen elämän ylläpitämiseksi, luokan joka ei mitään luovaa työtä tee, ei ruumiillista enempää kuin henkistäkään.

Vaikka työ on kaikki kaikessa, vaikka vain se on sivistyksemme koko olemassaolomme ehto, on juuri sen luokan, joka ei mitään hyödyllistä työtä tee, toimesta työn oikeudet poljettu lokaan. Työä ja työntekijöitä on saman luokan taholta halveksittu ja halveksitaan edelleenkin. Onpa vielä osaan työläisistäkin onnistuttu istuttamaan työtä halveksivia käsityksiä. Mutta kaikesta tästä huolimatta on koittamassa aika, uusi aika, jolloin työ ja työntekijä pääsee oikeuksiinsa.

Toronton uutisia

Järjestömme toimeenpanevan komitean pakotuksesta osastomme toimii mahtavan protestikokouksen syyskuun 7 päivä kello kahdeksan illalla omalla huoneustollaan. Saapukaa joukolla tähän tilaisuuteen jokainen paikkakunnan suomalainen. Kun teette itsellenne kysymyksen niistä kärsimyksistä joita kotimaamme työväenluokka on saanut kantaa yhtämittaisesti jo seitsemättä vuotta, jotka Suomen valkoterrori, Saksan imperialistien avustamana painoi Suomen työväen harteille ja jota tuo raakalaishallitus keskeytymättömänä jatkaa. Nyt on kulunut vuosi siitä kun Suomen vallankumouksellinen työväestö sai viimeisen kolhun. Silloin noin kaksisataa työväenpuolueen luottohenkilöä vangittiin. Juttu on ollut vuoden vireillä ja nyt joitakin aikoja sitten langetettiin tuomiot eri pitkiksi ajoiksi ja alettiin uusia vainoja ammatillisesti järjestynyttä työväestöä vastaan. Juuri tämän jatkuvan valkoterrorin vainon johdosta kokoontuu koko Canadan järjestynyt suomalainen työväestö protesteeraamaan. Lausumme kokouksissamme myötätunnon vankina viruville tovereille ja pyhästi lupaamme turvata heitä kaikilla keinoin, mikäli se on mahdollista. Yhdistyneen huutomme kohotamme valkoterroria ylläpitävälle Suomen hallitukselle. Pikaista toveriemme vapaaksi pääsemistä protestikokouksillamme joudutamme niin pajon kuin mahdollista. Mutta ennen kaikkea kokouksissamme kannetaan kolehti, jolla turvataan vankina viruvien tovereittemme vaimoja ja lapsia sekä avustetaan oikeuskulujen peittämistä ja vallankumouksellisen työväenliikkeen uudelleen nousemista.

Näytelmäseuran perustava kokous pidetään tiistai-iltana, syysk. 9 päivä, kello kahdeksan. Tilaisuuteen pyydetään saapumaan kaikkia niitä tovereita ja toverittaria, joita näytelmäseuran toiminta innostaa, ja jotka haluavat työskennellä taiteen palveluksessa. Yhtymällä näytelmäseuraan saa hyvin hupaisesti pitkät iltansa kulumaan ja onhan siinä yhtä ja toista oppimista. Siis toverit, pois nyt turhat puuhat ja toimintaan kuin yksi mies. Se kasvattaa toverihenkeä ja avustaa yhteistä asiaa, joka samalla on kokonaisen työväenluokan asia.

Maanviljelysnäyttely pidetään Torontossa jokaisen vuoden elokuun lopussa ja syyskuun alussa ja koko sen ajan on se ihmispaljous, joka siellä jokaisena vuotena käy, yhä vaan kasvanut. Niinpä nytkin viidennen päivän iltana oli jo kaksikymmentäneljä tuhatta ihmistä ollut tilaisuudessa läsnä enemmän kuin edellisenä vuotena. Tämän kansallisen näyttelyn ytimenä on kaikennäköisen humpuukin harjoittaminen. Juuri tuo mahtava ihmispaljous sinne rientää ja kuluttaa viikkokaupalla aikaansa ja varojaan kaikennäköiseen humpuukiin. Se taide ja uusien keksintöjen ilmeneminen ja siellä näkeminen ei suinkaan ole kuljettamassa tuota miljoonaista joukkoa kentälle. Nytkin jo viidennen päivän illalla oli osanottajain luku noussut 563,500. Tästä huomaa miten tämän maan väestö on kaikelle turhanpäiväiselle altis. Koettakaapa saada niitä samaisia luokkakysymyksiä selitteleviin tilaisuuksiin edes yhden sadannes osan. Siinä olisi vastusta ja vaivaa. Nämäkin osanottajat tuolla kentällä ovat miltei kaikki työväenluokkaan kuuluvia. Koska herää suurkaupunkien miljoonainen työväestö, joutuu kysymään, kun katselee heidän suurta tietämättömyyttään.

Ohjelma-, näytös- ja tanssi-iltama on lauantai-illalla kello kahdeksan, alkaen Seuran huoneustolla, jonka jokainen tietysti pitää mielessään ja on osanottajana tässä kolminaisessa tilaisuudessa, jossa samalla rahalla saa henkistä ja fyysillistä nautintoa.

Port Arthurin uutisia

Osaston jäsenten ja samalla kaikkien niiden, jotka haluavat esiintyä vallankumouksellisen toiminnan takana tai sanovat omaavansa vallankumoukselliset mielipiteet, on tarkoin otettava nykyaikana huomioon kaikki ne vivahdukset ja liikkeet mitkä ovat virtailemassa työväenliikkeen keskuudessa ja sillä tavalla kasvattaa itseensä tietoisuutta sen toiminnan toteuttamiseksi, minkä puolesta taistelevat. Katsellessamme nykyisiä virtauksia niin me huomaamme miten suuremmat ja suuremmat joukot yhtyvät meihin. Yhdysvaltain puolella Kommunistipuolueen ehdokkaille seuraavissa vaaleissa ovat monet ammattijärjestöt ilmoittaneet antavansa kannatuksensa, vaikka järjestöjen vanhoilliset virkakoneistot ovatkin antaneet toisellaisia määräyksiä, nimittäin jonkun porvari-liehakoitsijan hyväksi.

Työläiset, nyt on aika jättää kaikki sellaiset kahnaukset pois, mitä usein kuulee sivustapäin puhuttavan sanomalla, että menisin jos se ja se ei olisi siellä. Vikoja on tietenkin kaikissa, mutta asiat pitää sopia tai ei ainakaan niiden sovi antaa olla minäkään esteenä liikkeemme eteenpäin menossa, sillä mitkään persoona-asiat ei saa olla joukkoliikkeen tiellä. Henkilö, joka asettaa omat itsekkäät pyyteensä etutilalle ei voi sanoa itseänsä kommunistiksi, eikä myöskään jos ei hän halua niitä kykyjään, mitä hän omaa, käyttää liikkeemme eteenpäinmenon avustamiseksi. Kaikki toimintaan ja lisäämään tietoisuuttaan, että voi eroitella työväenliikkeen eripuolet ja samalla myös olla apuna työväenliikkeen eteenpäin menossa.

Kaikki toimintaan ja vilkaaseen toimintaan, niin pian saamme suuremmassa määrässä nähdä toimintamme tuloksia.

Niin ankara myrsky ja sade oli paikkakunnallamme, että senlaista ei ole ollut kahteenkymmeneen vuoteen, ilmoittaa hallituksen ilmastoedustaja Mr. Cooke. Vettä tulikin oikein lujasti, täyttäen kaikki kadut täyteen, sillä johdot eivät voineet ottaa niin paljoa vettä sisään kuin sitä tuli. Myöskin talojen kellarit täyttyivät vedellä. Kahdesti katkasi myrsky sähkövalot pois kaupungilta, joten täytyi olla pimeässä. Syyn valojen pois menoon ilmoitettiin olevan päälinjoissa, jotka tulevat Cameron Fallsilta.

Kaupunkimme koulut ilmoitetaan alkavan tiistaina 2 päivä syyk., jolloin taas alkaa pitkä koulukausi. Uusia parannuksia ilmoitetaan laitetun paljon kouluihin.

Noin kaksisataa henkeä käsittävä joukko, mukana useita naisiakin, oli tarkastamassa valtion yankifar-

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 38:-

Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan S. G. Neil, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus

Box 69, Sudbury, Ont.

mia lähellä Williamia. Talon puolesta oli heille valmistettu vastaanotto ja oppaat, jotka näyttelivät kaikki kasvikset sekä selostivat mitä oli siellä kasvamassa. Farmin pinta-ala on yli 1,200 eekkerin, josta noin 450 on puhdistettua ja kaikki parhaassa kunnossa. Rakennukset on samoin laitettu oikeaan systemaattiseen malliin ja yhtä uutta juuri rakennetaan. Työt farmilla tekevät lyhytaikaisemmat vangit, jotka viedään ympäristöstä sinne.

Pitkän matkan telefooni puuha on juuri nyt kyseenalaisena kaksoiskaupungeissa. Mutta ennenkuin sitä tullaan asettamaan, pitää kummankin kaupungin mennä takaukseen siitä, että tehdään vähintäin 30 soittoa päivässä Winnepegiin tai noin yhdeksän tuhannen dollarin liike vuodessa. Ennenkuin tehdään lopullista päätöstä otetaan kaupungin liikemiehiltä tietoa kuinka paljon liikettä he luulevat tulevansa tekemään mainitulla telefoonilla.

Suuria viina varastoja löydetty. Maakuntapoliisi löysi Thunder Bay lautatarhasta vaunulastin, tai 292 laatikkoa viinaa, joka oli vaunussa siiterilautain kanssa. Siiterilautoja oli nähtävästi asetettu vaunuun, häiventääkseen viinan löyhkää, joka sieltä tuli. Sitten sai poliisi vielä toisen panoksen alkohoolia, 120 kalunnaa, joka luullaan kuuluvan williamilaiselle miehelle, jonka nimi on jätetty sanomatta. Thunder Bayn viinalastijuttu oli jo käsillä kerta mutta siirrettiin syyskuun toiseen päivään lisäkäsittelyä varten.

Kun viina virtaa näin virtana, niin onko ihme jos juoppoja näkyy melkein joka päivä hoipertelevan.

Suurkaupungin toilauksia

Työttömyys probleemi Torontossa käy yhä kiusallisemmaksi, jonka johdosta tavan takaa kokoontuu yhä uudelleen keskustelemaan kaikenkarvaiset hyväntekeväisyysyhdistykset. Niinpä tässä joitakin päiviä sitten kokoontui tällainen eri yhdistysten johtohenkilöistä kokoonpantu joukko keskustelemaan siitä vaarasta mikä on koitumassa suurista työttömien joukoista, joita on kaupungissa jo matkan toistakymmentä tuhatta käsittävä joukko. Vaikka onkin kesä, niin työnvälitystoimistoissa on tuhansittain nimensä kirjoittaneita työnvarttoojia. Mutta tämä nyt viimeksi koolla ollut, kuten kaikki edellisetkin komiteat, joilla on muka ollut tarkoituksena tehdä jotakin työttömyyden vähentämiseksi on siinä täydellisesti epäonnistuneet.

Tämänkin komitean ainoana pointtina oli se, että pääsy kaupunkiin pitäisi kieltää kaikilta niiltä uusilta tulokkailta, joilla ei ole niin suurta rahasäkkiä, joka takaisi heille elämisen mahdollisuuden yli talven. Kaupungin pormestari, joka on jokaisessa näissä humpuukikomiteoissa mukana oli tässäkin ja hänen tehtäväkseen jäi tuollaisen asian virallinen esittäminen ylemmille laitoksille. Mutta pieni lapsikin jo käsittää sen, että tuo esitys on järkeä vailla silloin kun maassa on uusia siirtolaisia erikoiset hallituksen asiamiehet haalimassa, niin miten heiltä sitten kiellettäisiin johonkin kaupunkiin saapuminen siinä maassa mihin heitä erikoisilla hyvinvoinnin lupauksilla on narrailtu.

Ja toisekseen ei työttömyys probleemi siitä vähääkään parantuisi, sillä kaupungin työttömien joukossa on huomattavan suuri joukko sellaisia, jotka ovat kaupungissa asuneet vuosia, ja miltei olleet työtönnä niin kuluneen kesän kuin edellisen talvikaudenkin, ja yhä uusia vanhoja kaupungin asukkaita työntyy teollisuuden halvaantumisen johdosta samaan joukkoon, joten epäilemättä tulevan talven ajalla työttömien joukko saavuttaa vuoden 1915 numerot, jotka olivat alun neljännellä kymmenellä tuhannella. Silloin rauhoitti kaupungin hallinto työttömien joukkoa sillä, että «nöyränä pitää alistua nälkään ja kurjuuteen kun maa on taistelemassa saksalaista raakuutta ja niiden Canadan valloitussuunnitelmia vastaan.» Nyt koitetaan saada työttömät uskomaan, että siirtolaisuuden kieltämisellä saataisiin olot korjattua, luullen työläiset niin sokeiksi, etteivät sitä tietäisi, että juuri maan hallitus on kehittämässä yhä kasvavaa siirtolaisten tuloa, niin Torontoon kuin kaikkialle ympäri Canadan.

* * *

Mooses Hahl Yhdysvaltain Sosialistipuolueen asiaa ajamassa Canadassa. Aina silloin tällöin on Raivaaja muistanut nälvästä Canadan Kommunistipuolueen yhteydessä kulkevaa Suomalaista Järjestöä ja tehnyt uhkauksia edesauttaa sos.-dem. juurruttamista Canadan suomalaisten keskuuteen. Nyt on otettu alote. M. Hahl on lähetetty puhujaksi Canadaan. Kuinka paljon hän saa kuulijoita ja niistä saaduista kuulijoista sos.-dem. puolueen kannattajia; on tietämätöntä. Mooses joka tapauksessa edistää ja täydellisesti hyväksyy Amerikan Sosialistipuolueen ottaman kannan, sen hyväksyessä La Folletten puolueen presidentti ehdokkaaksi. Täällä häneltä kysyttäessä, mitä hän siitä arvelee, vastasi hän röyhkeästi: «Piruako sillä on väliä. La Follette on porvari, mutta jos hän saa suuret kansan joukot puolelleen, niin sillä hyvä», ollenkaan tietysti ajattelematta sanontaansa ja myönnytystään että La Follette on porvari ja kun se sitä on, se on myös porvariluokan asian ajaja huolimatta vaikka se saisikin suuret joukot puolelleen.

Jos Torontossa tai muualla Canadassa on niitä niin kutsuttuja sos.-dem kannattajia, jotka kaipaavat, kuten Raivaaja sanoo, sos.-dem. puoluetta, pyytää alle riivaaja kiinnittää heidän huomiotaan siihen, miten täälläkin maassa on sos.-dem. liike hävinnyt ja lakannut saamasta rehellisten työläisten kannatuksen siksi, että se on mennyt ja muuttunut täälläkin kuten monessa muussakin maassa porvariston asian ajajaksi.

Yhdysvalloissa oleva suomalainen lahtarilehti Pohjantähti nyt siunaa Amerikan Sosialistipuolueen ottamaa kantaa seuraavassa äänilajissa:

«La Follette ja Wheeler ovat lyöneet veljen kättä ja aloitteneet vaalikamppailuun omine syötteineen. Yhdysvaltain sosialistiset touhut ovat heittäneet kuperkeikkaa ja yhtyneet kannattamaan republikaanista La Follettea ja demokraatista Wheeleriä presidentin ehdokkaaksi. Tämä taantumuksellinen askel sosialisteilta on mielenkiintoinen. Se on taantumuksellinen entisiin vouhotteluihinsa verrattuna ja edistyksenmerkki järjen kannalta katsottuna. Ja että entiset oikeastaan väliin räävittömät sosialistimme ovat vuosien varsilla siinä määrin tasaantuneet, että voivat jo kannattaa ja vieläpä esitellä toistenkin äänien antamista republikaaniselle senaattorille, on varsin ilahuttava merkki parempaan päin. Toisin sanoen se on pieni askel sosialistisesta humpuukiloasta ylöspäin. La Folletten ohjelmassa on ainoastaan kaksi ohjelmanumeroa, jotka eroavat puhtaasti niin kutsutuista porvarillisista ajatussuunnitelmista, nimittäin esitys että rautatiet otettaisi hallituksen omaisuudeksi ja että hallituksen varoilla perustettaisi farmareille yhteinen viljan osto ja myyntilaitos. Niissä ei oikeastaan ole mitään hirveää eikä mullistavaa. Rautatiekysymys on melkein yhtä vanha kuin La Follette. Sen suunnan kannattajia on ollut vuosikymmeniä.»

Edelleen puhuessaan rautateiden hallituksen haltuun ottamisesta sanoo Pohjantähti:

«Mutta vaikka rautatiet muutettaisikin hallituksen omaisuudeksi, niin se ei tekisi mitään huomattavaa eroavaisuutta Amerikan taloudelliseen elämään. Se mahdollisesti vähentäisi hallituksen luottoa ja hallitus joutuisi maksamaan lainaamistaan varoista suurempaa korkoa, mutta mitään suurempia mullistuksia ei siinä ole näkyvissä.»

Toisesta La Folletten ohjelmassa olevasta reformista lausuu Pohjantähti:

«Tähän saakka on ollut voimassa n.k. Sherman Anti Trust laki, joka kieltää kaikilta oikeuden niin suureen yhtymään, että se monopooliseeraisi markkinoita. Kuitenkin viime kongressissa hyväksyttiin laki, joka antaa farmareille oikeuden perustaa trusti luontoisia osuuslaitoksia, jotka saavat oikeuden moponoliseerata markkinoita. Vaikka siihen lisättäisiinkin jyvien osto ja välitysliike, niin se ei olisi mikään mullistava toimenpide. Oikeastaan tämä esitys on paljon mahdollisempi toteuttaa kuin rautateiden kansallistuttaminen.»

Näin vaarattomina pitää Pohjan Tähti, samoin kuin yleensä muutkin porvarilliset sanomalehdet niitä «suuria» reformia, jotka Mooses Hahlin ja Raivaajan mielestä ovat niin yleviä ja kauaskantoisia, että niiden takia on Amerikan Sosialist.-puolueen kannattanut luopua viimeisistäkin luokkataisteluun viittaavista menettelytavoistaan.

Nyt joku meillä ja muualla mahdollisesti sanoo, että on väärin kieltää huoneustoa Mooses Hahlin puhetilaisuudelta, kuten esim. teki Toronton suomalainen osasto. Jos näin villittyjä sos.-dem. mielipiteen omaavia tulee useampia Suomesta, niin ne ovat ja täydellisesti kuuluvat Raivaajalle. Mutta alleviivaaja ei ole nähnyt Torontossa muuta kuin kaksi senlaista. Molemmat ovat toljailleet kaupungissa useampia kuukausia. Heistä toinen on sos.-dem. yhdistyksien teatterin johtaja ja lienee jo jonnekkin siirtynytkin, Raivaajan valtakuntaan. Hän näki täällä suomalaisen kommunistisen liikkeen klikkinä. Ja nyt tapasin yhden pahoittelevan ettei annettu Moosekselle huoneustoa. Tämä pahoittelija ei tienyt sitä, että Mooses teki väärään paikkaan pyynnön.

Kas sanomalehti Pohjan Tähti, joka nyt rajan tuolla puolella kiittää Amerikan Sosialistipuolueen järkiintymistä, on samalla lahtarihallituksen kiihkeä asian edistäjä Amerikan suomalaisten keskuudessa. Ja meillä Torontossa on suomalainen seurakunta, joka palvelee ja edesauttaa lahtarihallitusta ja näin ollen Mooseksen olisi pitänyt pyytää huoneustoa suomalaiselta kirkolta.

Toronton suomalaiseen Kommunistipuolueeseen kuuluva osasto syvällä inholla halveksii Suomen lahtarihallituksen tekoja, kuin myös sen kannattajia ja siis näin ollen palvelee vaan sitä suomalaista työväestöä, joka vilpittömästi taistelee köyhän ja sorretun oikeuden puolesta. Tämä on pätevä syy, miksi ei Mossu saanut huoneustoa, ja uskon että kymmenet Suomesta tulevat sos.-dem. puolueeseen lukeutuvat sen ymmärtävät ja ilolla tervehtivät saadessaan yhtyä puolueeseen, jonka tarkoitukset ovat vilpittömät ja joita ei ylistele senlaiset lehdet kuin on Pohjan Tähti.

Polsu.

Eri paikkakunnilta

NORTH BRANCH, ONT.

Karjalan ilmalaivarahasto kasvaa. Tulla Mantere vastaa Sanna Kannaston haasteeseen $1 ja haastaa Milja Lehtisen ja Aino Alexonin 1 dollarista. Milja Lehtinen vastaa Tulla Mantereen haasteeseen ja haastaa Nestor Virtasen ja Gust. Lehtisen, Jr., 1 dollarista. Sanni Salmijärvi vastaa Sanna Kannaston haasteeseen ja haastaa Yrjö Klemolan ja Veini Metsälän 1 dollarista. Oskar Selkämaa vastaa Sanna Kannaston haasteeseen ja haastaa Jussi Kannaston ja William Ketosen 1 dollarista. Jussi Kannasto vastaa Oskar Selkämaan haasteeseen ja haastaa Einar Kovasen ja Olavi Ketosen 1 dollarista kumpaisenkin. Peter Widgren lahjoittaa 1 dollarin eikä haasta ketään.

VERMILION RIVER, ONT.

Koska tulin valituksi voimisteluseuramme raportteriksi, niin koetan parhaani. Minun piti kertoa niistä voimisteluseuran mestaruuskilpailuista, jotka pidettiin elokuun 17 päivänä, jossa oli 5-ottelu miehille, korkeushyppy, kuulantyöntö, kolmiloikka, pituushyppy ja 100 m. juoksu.

Pojat alle 16 vuotta kilpailivat samoissa aineissa.

Pojat alle 12 vuotta kilpailivat kolmiottelussa.

Miesten sarjassa tuli ensimäiseksi Eino Hill 322½ pisteellä. Toiseksi tuli Alfred Stenman 308 pisteellä, kolmanneksi Aaro Kivinen 301½ pisteellä. Yksityistulokset olivat: korkeushypyssä E. Hill 1.33; kuulantyönnissä E. Hill 10.32; kolmiloikassa A. Kivinen 9.53; pituushypyssä E. Hill 4.89; 100 m. juoksussa E. Hill 13.8.

Poikain sarjassa alle 16 vuotta, tuli ensimäiseksi Aaro Kivinen 265 pisteellä, toiseksi tuli Wilfred Stenman 252½ pisteellä. Kolmanneksi Toivo Simonen 214 pisteellä. Yksityistulokset olivat: korkeushypyssä A. Kivinen 1.20; kuulantyönnissä V. Stenman 6.92; kolmiloikassa A. Kivinen 8.75; pituushypyssä A. Kivinen 4.05 ja 100 m. juoksussa A. Kivinen 15 sek.

Poikien sarjassa alle 12 vuotta tuli ensimäiseksi Reino Mustonen 111½ pist., toiseksi tuli Uuno Penttinen 95 pist. ja kolmanneksi Viljo Simonen 83 pisteellä. Yksityistulokset olivat: 100 m. juoksu R. Mustonen 18.1; korkeushypyssä R. Mustonen 98; pituushyppy 3.29.— Niin, koettakaamme pojat saada parempia tuloksia ensi vuonna.

Raportteri.

WHITE FISH, ONT.

Lasten toiminta on tullut paljon vilkkaammaksi kun on alettu pitämään pyhäkoulua. Siellä opetetaan lukemaan ja kirjoittamaan suomea.

Lasten osasto toimii iltamat 7 p. syyskuuta, jotka pidetään Young Worker-lehden avustamiseksi. Toivoisimme että se ei kuolisi, sillä se on tulevan nuorison äänenkannattaja. Iltamat tulee olemaan Vemillion Riverin osaston talolla. Iltamissa tulee olemaan runoja, lauluja y. m. ja myöskin on lapsilta kuvaelma ja pieni hauska kappale aikuisilta. Sisäänpääsy ainoastaan 30 senttiä. Kaikki lausumme tervetulleiksi.

Tyyne Laine.

Urheilu

Porvarillisen urheiluliikkeen ja työväen urheiluliikkeen olemuksen erilaisuus

Ei ainoastaan luokkatietoisuus, vaan toinen maailmankatsomus on molempien urheiluliikkeiden olemuksen erilaisuuden pohjana. Toisella puolen sosialismi — yhteistalous joukko, toisella kapitalismi — yksityistalous — yksilö. Kapitalistisen talousjärjestelmän periaate on yksilön herruus, raakuuteen lähimmäisen häikäilemättömään tuhoamiseen asti menevä itsekkyys. Sosialismin periaate on: epäitsekkyys, yksilön alistaminen yhteistahdon alaiseksi epäitsekäs kokonaisuuden palveleminen. Tälle periaatteelle pitäisi meidän proletaarisen urheiluliikkeemme yhä enemmän rakentua. Toiselta puolen on pidettävä silmämääränä puhdasta urheiluperiaatetta: terveyden edistämistä, yhteiskunnallisten olojen ja muiden tekijäin heikontaman proletaarinuorison ruumiillista parantamista, toiselta puolen työläisurheilua proletaarinuorison aatteellisena omaisuutena, elävöittävänä ja innoittavana aineksena proletaarisessa kansanruumiissa. Tässä suhteessa on Leipzigin juhla kaksi vuotta sitten antanut mahtavia vaikutteita. Siellä voitiin paljon oppia. Me tarkoitamme enemmän tämän mahtavan juhlan aatteellista ja moraalista kuin urheilullista puolta. Se oli mahtavan voimakas proletaarinen mielenosoitus. Juhla oli käynyt mahdolliseksi vain jokaisen yksityisen uhrautuvaisuuden ja yhteisen hyvän puolesta alistumisen johdosta. Saksalaiset urheilutoverit kautta koko Saksanmaan eivät olleet tulleet juhlaan palkinnon, laakeriseppeleen tai muun kunniamerkin eikä juhlanautintojen takia. Äärimmäisessä puutteessaan ja tyytyväisyydessään — Saksan rahan arvo oli jo silloin tavattomasti alentunut — olivat he ihailtavia kestävyydessään, ankarassa kurissaan ja ihanteellisessa juhlailossaan. He käsittävät työläisurheilun ihanteen. Me emme tahdo tällä sanoa, etteivätkö myöskin urheilulliset suoritukset Leipzigin juhlilla olleet huomattavia, mutta varsinaisia ennätyksiä, sellaisia, kuin porvarien olympialaisissa, ei siellä saavutettu. Se ei ole tarpeellistakaan, sillä — ja tässä me tulemme esityksemme ydinkohtaan — työläisurheilu ei voi eikä saa suuntautua yksityisennätysten ja voiton tavoitteluun, ei voittajan jumaloimiseen, voittajan, joka saa ehkä kiittää voitostaan sattumaa tai jotakin teknillistä «niksiä.» Kuten kapitalistisessa yhteiskunnassa kaikki suuntautuu persoonalliseen, ulkonaiseen vaikutukseen, rajattomaan yksilölliseen rikkauksien nauttimiseen, vaikkakin nämä moninverroin ylittävät oman tarpeen, ilmenee itsekkyys johdonmukaisesti myöskin porvarillisessa urheiluliikkeessä ja urheilukentällä myöskin yleisössä ja saa useinkin ilmaisunsa haltioitumista hipovassa intohimossa ja vastenmielisen raivokkaassa kiihoitus- ja suosionulvonnassa.

Vaikkakin me tunnustamme hyvien urheilusaavutusten ja etevien urheilijain merkityksen, jotka kannustavat urheiluliikettä eteenpäin, niin kuitenkin tuollaista voitonulvontaa ja voittajien jumaloimista ei pitäisi työläisurheilussa esiintyä. Meitä ei saa ymmärtää väärin, mekin toivomme eteville urheilijoille vapaata kehitysmahdollisuutta, koska he elävöittävät ja vievät eteenpäin urheiluliikettä ja ovat jälkeentuleville innoittavana esimerkkiä. Myöskin me suomme sydämestämme voittaneelle kilpailijalle juhlamuiston, vaatimattoman lahjan hyvästä saavutuksesta, mutta hänen toimintansa vaikuttimena ei saa olla aineellisen hyvän tavoittelu, vaan ihanteellisuus. Vaikkakaan tietoinen työläisurheilija ei voi odottaa palkintoa, asettaa hän siitä huolimatta itsensä ja taitonsa kokonaisuuden palvelukseen.

Samoinkuin porvarillinen yhteiskuntamoraali suojaa ja kiihoittaa persoonallista itsekkyyttä, vallitsee tämä alhainen vaisto nykyisen talousjärjestelmän vallitessa myöskin laajoja työtä tekevän väestön kerroksia, joskin vähemmän julkeassa muodossa kuin «korkeampia» luokkia, huolimatta näiden hienommista seurustelutavoista ja ulkonaisesta säädyllisyydestä.

Me katsomme työläisurheilun tärkeäksi tehtäväksi yksityisten urheilijain luonteen kasvattamisen ja sen korjaamisen mitä puutteellinen kasvatus — seurauksena vanhempien yhteiskunnallisista oloista — on laiminlyönyt. Työväen urheiluseuran pitää olla paikan, missä urheilun rinnalla harjoitetaan siveellistä kasvatusta, lujaa itsekuria, vilpitöntä toveruutta, keskinäistä luottamusta ja arvonantoa, ruumiin ja vaatetuksen rehellisyyttä — ei saa sanoa naapuri ei voi luottaa naapuriin — siinä on koko liikkeen henkisen muokkaamisen perusta. Ei pikkumaista kunnianhimoa, ei tympäisevää kiistaa arvoasemista urheilutilaisuuksissa, ei ylenmääräistä kilpailukiihkoa joukkuekilpailuissa, ei yksityisten, joukkueiden ja seurojen kuritonta, omapäistä käyttäytymistä, kuten joskus on ollut havaittavissa. Työläisurheilijat olkoot aina tietoisia siitä, että vastapuolella argussilmin väijytään jotta voitaisiin keksiä jotakin moitittavaa ja siten antaa ravintoa niille ennakkoluuloille, joita työväenluokkaan kuuluvillakin vielä on työväen urheilujärjestöjä kohtaan. Senvuoksi on kaksinkerroin välttämätöntä, ettei jätetä tekemättä mitään, joka auttaa kohottamaan liikkeen arvoa ja siinä on jokaisen yksityisen moitteettomalla käyttäytymisellä suuri merkitys. Vastahakoiset ja kaikista ojennuksista välinpitämättömät ainekset, ja kaikki ne jotjotka eivät voi sopeutua työväen urheiluliikkeen henkeen, ovat poistettavat; he vahingoittavat asiaa enemmän kuin sitä hyödyttävät, vaikkapa he ovat kykeneviä hyviin urheilusaavutuksiin. Sellaisilla aineksilla ei saa olla paikkaa työväen urheiluseuroissa, muuten rehelliset ja hyvää tarkoittavat, jotka tahtovat tehdä työtä ja taistella proletariaatin asian hyväksi, saattavat lähteä seuroista. Ei yksin joukko, lukumäärä, vaan siveellinen voima, joka liikkeessä ilmenee, vetää vaikutuspiiriinsä ne, jotka vaikkakin taloudellisen asemansa vuoksi kuuluvat proletariaattiin, eivät ole vielä löytäneet meidän luoksemme.

Jokaisen yksityisen jäsenen kuin myöskin jokaisen yksityisen seuran on omaksuttava ihanteellinen urheilukäsitys. Silloin on työläisurheilun helppoa päästä irti porvariurheilun vanavedestä kaikkine kasvannaisineen, joita meidän taholla kilpailusyistä vielä luullaan tarvittavan matkia ja kulkea omaa tietään vapaana turhasta loistosta ja ulkonaisista koristeista, mutta koruttomuudessaan, totuudessaan ja voimassaan täynnä sisäisiä arvoja kasvatuksellisessa, ruumiillisessa, propagandistisessa ja siveellisessä suhteessa koko työväenliikkeelle.

Työläisurheilu — proletaarisen nuorisokasvatuksen voimalähde, Työväen Urheiluliitto — etujoukko työtätekevän kansan taistelussa olemassaolostaan.

Muuan 1700-luvun kunniamies

1700-luvun alkupuolella muutti Porvoosta Ruotsiin ja asettui Linköpingiin asumaan muudan Höppenerniminen liikemies. Hän vaurastui ja istui jopa herrainpäivillä. Hänellä oli poika, Per Johan Höppener, joka tuli turmeltuneessa ajassa poikkeuksellisen kuuluisaksi totuudenrakkautensa ja miehekkyytensä kautta. Niinpä taisteli hän urheasti tutunomaisia isänmaan kavaltajia vastaan, jotka eivät karttaneet turvautumasta vieraiden valtain apuun pyrkiessään nujertamaan poliittisia vastustajiaan. Tämä rehtiys johti hänet moniin ikävyyksiin omistavan luokan poliittisten vehkeilijäin kanssa ja saipa hän antaa alttiiksi nahkansa kaksintaistelussa, joka kuitenkin päättyi siten, että antoi vierasmaalaisten urkkijain maistaa ruotsalaista terästä. Mikä tosin sekin olisi voinut käydä hänelle kalliiksi, ellei kuningas olisi sattumalta saanut päähänsä, että Per Höppener oli osoittanut aito ruotsalaista miehuutta, mikä ei ollut mitään jokapäivän tavaraa omistavan luokan keskuudessa, mihin Höppernerkin lukeutui, hän kun oli rikasta sukua, maisteri ja virkamies valtion arkistossa.

Suurimman kuuluisuutensa saavutti hän kuitenkin Jönköpingin kivääritehtaan lakkojutussa. Valtion omistaman asetehtaan työläiset, luvultaan 1,500, tekivät v. 1762 lakon sen johdosta, että olivat joutuneet silloisen tehtaanjohtajan täydelliseen mielivaltaan. Antaakseen tilanteesta oikeita tietoja hallitukselle lähettivät lakkolaiset Tukholmaan vanhimpansa, mutta täällä ei näiden käynyt paremmin kuin että heidät kytkettiin käsirautoihin ja lähetettiin vankinkyydillä takaisin Jönköpingiin. Lakkolaiset kääntyivät nyt valtiopäiväin puoleen, mutta kun ei näiltäkään saatu mitään apua, turvautuivat he lopuksi Höppeneriin, joka oli tullut tunnetuksi suorasukaisuudestaan ja kansanomaisuudestaan. Jupakka tuntui kuitenkin itse Höppeneristäkin niin arveluttavalta, että hän empi puuttua siihen, kunnes vaimonsa suostuttelusta syventyi lakkolaisten asiaan. Hänen oli tällöin helppo havaita, minkä raa'an ja sydämettömän riistoan alaisina asepajan työläiset olivat olleet ja hän kääntyi heti kuninkaan puoleen saadakseen jutun vireille. Asia joutui tätä tietä valtiopäiväin käsiteltäväksi. jolloin päätettiin lähettää erityinen linnanaoikeus tutkimaan asiaa Jönköpingiin. Mutta työläisten vastustajat eivät liioin olleet küdetristissä seuranneet asian kehitystä. Kun työläiset olivat kieltäytyneet ryhtymästä töihin, ennenkun heille oli tehty oikeutta, asetti maaherra heidät syytteeseen kapinasta.

Määrättynä päivänä aloitti sitten linnaoikeus istuntonsa. Oli myös tullut tunnetuksi, että Höppener saapuisi puolustamaan «kapinallisia.» Ja kun tämä oli herroille pahin pykälä kaikista, olivat nämä päättäneet väkivalloin estää hänet saapumasta. Pari erään vapaajoukkueen jääkäriä oli asettunut väijyksiin tien varteen, mitä Höppenerin oli saavuttava, ja olivat he päättäneet ilman muuta passittaa hänet täsät maailmasta. Mutta leikillinen sallima saapui Höppenerin avuksi. Tämän kyytimies oli ennen jääkärien väijytyspaikkaa hörppinyt päänsä täyteen makiaa viinaa, minkä vuoksi Höppenerin oli pysähdyttävä kokonaiseksi päiväksi Nyköpingiin. Väijyksissä olevat jääkärit palasivat nyt takaisin Jönköpingiin, siinä hurskassa luulossa, ettei Höppener saapuisi lainkaan. Mutta he pettyivät surkeasti, sillä tämä saapuikin seuraavana päivänä, jolloin saatiin selville, että jääkärit olivat eivät ainoastaan luvattomasti kantaneet asetta vaan jopa tavoitelleet Ruotsin kansalaisen henkeä. Tapahtuma tietysti nosti Höppenerin osakkeita tavattomasti. Koko Jönköping oli kuohuksissaan murhahankkeiden johdosta ja jääkärit olisivat tuskin välttäneet hirsipuuta, ellei Höppener olisi suostutellut viranomaisia — päästämään vangit karkuun, niin antoipa hän näille vielä matkarahatkin!

Mitä sitten lakkojupakkaan tuli, kesti sen tutkiminen kokonaista 4 kuukautta ja kuulusteltiin siinä ei enempää eikä vähempää kuin 800 henkeä. Mutta miten korkeat herrat juonittelivatkin, ei lakkolaisia kuitenkaan voitu parhaalla tahdollakaan syyttää kapinasta — kapina ei siihen aikaan ollut aina tuomarien liivintaskussa tuomitessaan työläisiä. Päinvastoin kävi jätiläisjutun seulonnassa täysin selville, että asepajan ylijohtaja oli rosvonnut työläiset puille paljaille ja että hänellä tässä oli ollut suoranaisena avustajana maherra ja sotakollegio. Nämä tietysti koettivat mahtiasemansa avulla selviytyä pälkähästä suostutellen m. m. valtioneuvostoa vangituttamaan Höppenerin poliittisesti vaarallisena henkilönä, koska puolusti kapinoivia lakkolaisia. Valtioneuvosto antoikin vangitsemismääräyksen, mutta kuningas asettui nytkin Höppenerin puolelle ja kieltäytyi varmentamasta sitä.

Jönköpin sepät saivat oikeutta. Asia herätti lopuksi terveellistä huomiota valtiopäivillä. Ylijohtaja tuomittiin maksamaan lakkolaisille 75,000 taalaria vahingonkorvausta samalla kun heille varmennettiin ammattiaan koskevat etuoikeudet. Tämä oli kokonaan Höppenerin ansiota. Mutta sitepä ei paikkakunnan työläisten kiitollisuudella ollut mitään rajoja ja kutsuivatkin he häntä «Laupiaaksi samarialaiseksi.»

Mutta itse «Laupias samarialainen» ei saanut sorron ja riiston yhteiskunnassa oikeutta. Koko poliittisesti ja yhteiskunnallisesti sairas yläluokka liittoutui tietysti häntä vastaan. Ja kun eivät he voineet nujertaa häntä lainväännellyksen avulla, tekivät he hänestä selvän taloudellisella kuristuksella. Tämä alkuaan varakas oikeuden ja totuuden esitaistelija köyhtyi köyhtymistään, kunnes oli lopuksi pakotettu tekemään vararikon.

Kuten kaikki köyhäin puoltajat, kuoli Höppenerkin omistavan luokan kiroamana ja vainoamana, mutta riistettyjen ja sorrettujen siunaamana. Hänen kuolinvuotensa oli 1802.

KIELTOLAKIRIKOKSET HELSINGISSÄ

Helsingin poliisilaitoksen tilasto juopumuksesta ja kieltolakirikoksista pääkaupungissa heinäkuun aikana on nyttemmin valmistunut. Tämän mukaan on heinäkuun kuluessa saatettu syytteeseen juopumuksesta 1,162 henkilöä, joista 1,123 miestä ja 39 naista.

Kieltolakirikoksista on syytteeseen pantu yht. 212 henkilöä, joista miehiä 198 ja naisia 14.

Takavarikkoon on saman ajan kuluessa otettu väkijuomia tunnetuilta henkilöiltä 2,818 litraa sekä tuntemattomilta 4,255 litraa, yhteensä 7,073 litraa.

Haluatteko tuottaa tuttavanne Canadaan

Parhain tapa tuottaa tuttavanne ja omaisenne Canadaan, on että ostatte täällä White Star Dominion Linjan piletin, jonka saa mistä tahansa White Star Dominion Linjan tai laiva- eli rautatiekonttorista Canadassa.

Tällaisen piletin lähettää täällä oleva White Star Linjan konttori sellaiseen saman linjan konttoriin, joka on lähimpänä tänne aikovaa matkustajaa. White Starilla on konttorinsa jokaisessa huomattavimmassa kaupungissa joka maassa Europassa.

Täydellisiä tietoja pääsyehdoista, passi- y.m. asioista saa

H. G. THORLEY
42 King St. E.
Toronto, Ont.
tai kaikilta paikallisilta rautatie- ja laiva-agenteilta.

WHITE STAR-DOMINION LINE

Suuri alennusmyynti

Juuri saapunut vaunulastillinen granittti astioita.

Erikoinen myynti, jossa on kaikenlaisia patoja, pannuja y. m. graniitti keitto välineitä.

Kaikki myydään puolella hinnalla. Koko varastomme täytyy saada myydyksi niin pian kuin mahdollista. Alkää sivuuttako tätä tilaisuutta. Tulkaa tänään tai huomenna.

GRANITE STORE,

Booth Bros. vieressä 96 Elm St. E., Sudury, Ont.

Kiitos

Parempi myöhään kun ei koskaan. Sydämellinen kiitokseni Carlin'in sekä White Laken kansalaisille, naisille että miehille, ystävyytenne johdosta jota osoititte minulle yllätyksenä pois muuttoni vuoksi viime kesäkuun lopussa, järjestämällä iloiset kahvikekkerit monellaisten maukasten leivosten kanssa. Kiitos myöskin kukkavihkoista sekä muista lahjoittamistanne muistoesineistä, joita minulle jätitte. Parhain kiitokseni kaikesta, jota tulen säilyttämään muistossani nyt ja aina, ikävä vain että matkani epäonnistui. Tervehtäen

Mrs. J. Harju
Carlin, B. C.

VANHAT, VÄSYNEET JA HEIKONTUNEET IHMISET LÖYTÄVÄT SUUREN AVUN NUGA-TONESSA

Se tekee työn ja tekee sen vikkelästi

Tuhannet ihmiset ovat saaneet terveytensä muutamassa päivässä. Nuga-Tone vahvistaa ja virkistää heikkoja ja väsyneitä hermoja ja lihaksia. Antaa virkistävän levon, hyvän ruokahalun ja ruuansulatuksen, järjestää suoliston ja vatsan toimintaa sekä antaa uuden innostuksen ja työkyvyn. Jos et tunne itseäsi aivan niin kuin pitäisi, anna koetus Nuga-Tonelle. Se ei maksa sinulle mitään, jos et sattuisi olemaan tyytyväinen sen tuloksiin. Se on mieluista ottaa, ja rupeat tuntemaan itsesi terveemmältä jo muutaman ajan kuluttua. Jos lääkärisi ei ole sitä sinulle vielä määrännyt, mene apteekkiin ja hanki pullollinen Nuga-Tonea. Älä ota mitään väärennettyä. Ota sitä ainoastaan muutaman päivän, ja jos et tunne itseäsi terveemmältä ja paremman näköiseltä, palauta loppulääke, niin saat rahasi takaisin. Nuga-Tonen valmistajat tietävät hyvin, mitä se voi sinulle tehdä, he vaativat kaikkia apteekkeja takaamaan sen tai palauttamaan rahanne jos ette sattuisi olemaan sen tuloksiin tyytyväiset. Suositeltu ja taattu ja myytävänä kaikissa apteekeissa.

I. W. W. liitto ja valtiollinen luokkataistelu

Amerikan työväenliikkeessä tunnettu Leo Laukki, joka sodanaikaisen toimintansa johdosta tuomittiin useiden muiden i. w. w:n liittolaisten kanssa 20 vuoden vankeuteen, jota tuomiota Laukki sitten pakeni Venäjälle, on nyt kirjottanut avoimia vetoomuksia i. w. w:läisille, joissa Laukki koettaa antaa neuvoja entisille aatetovereilleen luokkataistelun tähdellisiä tehtäviä varten. Julkaisemme tässä erään tällaisen Laukin vetoomuksen, joka kuuluu seuraavasti:

Jokainen i. w. w:läinen pitää itsestään selvänä asiana, että I. W. W. liiton ja A. F. of L:n välillä on suuri ero, mitä niiden kummankin johtaviin luokkataisteluperiaatteisiin, menettelytapoihin ja järjestömuotoihin sekä ennen kaikkea niiden päämäärään tulee. Myönnettäköön, että silloin kun I. W. W. liitto perustettiin ja vielä pitkän aikaa sen jälkeenkin se kaikissa näissä suhteissa pyrki olemaan oleellisesti toisenlainen, kuin mitä A. F. of L. Ja myös on ollut. Onko sitä vielä nyt? Katsokaamme!

Ensinnäkin, on tarpeen että kysäsemme, tietävätkö useatkaan nykyaikaisista liiton jäsenistä ja sen suunnan edustajista, missä suhteissa se oli kuin liiton piti erota A. F. of L:n edustamasta kannasta? Ovatko monet edes tulleet sitä enään ajatelleeksikaan huutaessaan suu vaahdossa ja äänensä käheäksi että «I. W. W. liitolla ei ole mitään tekemistä valtiollisen luokkataistelun kanssa, se on taloudellinen järjestö, työväenluokan taloudellisen luokkataistelun ja teollisen yhteiskunnan rakentamisen järjestö ja siinä kaikki?» Tuskin, sillä jos he olisivat vähääkään kiinnittäneet ajatustaan tähän kysymykseen, niin olisivat jo aikaa huomanneet, että kaikki se mitä ne nyt huutavat on mitä jyrkimmässä ristiriidassa niiden periaatteiden kanssa, joille liiton pitäisi rakentua ja joiden pitäisi olla sen menettelytapain suuntaa määräävinä.

Erotukseksi vanhoillisista ammattiunioista pitäisi I. W. W. liiton ensinnäkin olla kapitalistiseen yhteiskuntaan nähden vastakkainen; päämääränään sen kukistaminen. Toiseksi, pitäisi liiton kaikissa työväen tämän päivän luokkataistelusuhteissa ja kysymyksissä edustaa vallankumouksellisen luokkataistelun kantaa, kun sen sijaan vanhoilliset uniot ovat reformismin, kompromissin ja «kohtuullisen päiväpalkan kohtuullisesta päivätyöstä» kannalla.

Onko siis nyt I. W. W. liitto todella vastakkainen kapitalistiseen järjestelmään nähden, se on, objektiivisesti johtaako sen toiminta todella kapitalistisen yhteiskunnan kukistamiseen? Tähän vastaa nykyinen i. w. w:läinen, että «mehän sitä juuri, ja vain me sitä yksin olemme kapitalistisen järjestelmän todellisia vastustajia, sillä me työmaalla taistellen pyrimme iskemään kapitalistisen järjestelmän itse perustuksiin, kapitalistien kukkaroon, heidän voimanpattereihinsa j.n.e. Ja niihin iskemällä me iskemme samassa kapitalistiseen valtioon, koko sen päällysrakennukseen, niin että tuntuu.» Hyvä, jos todella niin olisi asian laita ja niin tehtäisiin. Kapitalistisen järjestelmän taloudellisiin perustuksiin iskelmällä aivan oikein voidaan kohdata myös koko sen päällysrakennusta, voidaan antaa koviakin iskuja sen valtiokoneistolle ja valtiolliselle mahdille, mutta vain yhdellä ehdolla: että siihen on todella pyritty, että todella ja oikealla tavalla on annettu kapitalistien tuntea, että he ovat tekemisissä periaatteellisten luokkavihollistensa kanssa nimenomaan juuri tässäkin suhteessa eli suhteessa niiden valtiovaltaan nähden.

Mutta niin ei ole nyt laita I. W. W. liittoon nähden tällä hetkellä. Samaan aikaan kun se väittää edellä mainitulla tavalla taloudellisen luokkataistelunsa kautta pyrkivät murskaamaan kapitalistien valtiovallankin, se kaikin käytettävissä olevin keinoinsa vakuutta, että sillä ei ole suoranaisesti mitään tekemistä työväenluokan ja kapitalistiluokan välisen valtiollisen luokkataistelun kanssa, että taistelee työväen valtiollista luokkataistelua vastaan. Näin I. W. W. liitto on tässä suhteessa, vaikka toisesta periaatteesta lähteneenä, tullut tosiasiallisesti samaan lopputulokseen kuin A. F. L. omalta periaatteeltaan on tullut: nim. kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän puoltajaksi ja kannattajaksi.

Jos kerran I. W. W:n taloudellisen taistelun pyrkimys todella tähtäisi nyt myös koko kapitalistisen järjestelmän ja sen päällysrakennuksen tuhoamiseen nimenomattain, niin sen pitäisi myös ilmetä kaikessa liiton suhtautumisessa niin agitatsionissa kuin toiminnassakin kapitalistiseen valtioon ja valtiolliseen luokkataisteluun nähden. Sen mukaisesti pitäisi liiton kaikessa kirjallisessa ja suullisessa agitatsioonissaan olla tiukasti kapitalistista valtiota ja porvareiden valtiollista toimintaa vastaan.

Toiseksi, sen pitäisi, jos kerran se todella tahtoo kapitalistisen valtiovallan musertaa, olla sekä mielissään siitä, että työläiset valtiollisen, vallankumouksellisen luokkataistelunsa kautta ponnistelevat päästäkseen käsiksi kapitalistisen valtion mahtikeinoihin ja ne vallankumouksessa murskatakseen, että ennen kaikkea tätä työväenluokan tärkeintä luokkataistelun muotoa kaikin voiminsa ja keinoinsa auttaa ja kannattaa. Mutta sen sijaan, mitä me näemme I. W. W. liiton tekevän?

Se puskee mitä äärimmäisimmän vihansa ja solvaustulvansa nimenomaan niitä työläisiä vastaan, jotka työväen esitaistelijoina kohdistavat omansa ja työläisten voiman kapitalistista valtiovaltaa vastaan, pyrkien tavattoman uhrautuvaisella ja suuria vaikeuksia sisältävällä työllään riistämään kapitalistisen valtiovallan puolelta sen mahtavan tuen, mikä sillä nimenomaan juuri tietämättömissä työläisissä on. Asian laita on nim. siten, että paitsi kapitalistien taloudellista voimaa perustuksenaan, tarvitsee heidän valtiollinen valtansa mahtikeinonaan sitä realista voimaa, jonka monimiljoonaiset työläisetkin juuri valtiollisesti kapitalistiselle järjestelmälle antavat. Niin päällysrakennus kuin valtio onkin, on se silti realinen laitos, jolla on omat mahtikeinonsa ja omat menettelytapansa. Ei se hallitse valtansa alaisia luokkia paperidekreeteillä eikä myöskään suoranaisesti kapitalistien taloudellisilla varoilla ja voimilla, vaan jokaisen dekreetin takana ja sen täytäntöönpanijoina ilmenevät kapitalistisen valtiojärjestelmän valtiolliset laitokset ja voimat. Te tiedätte, että niitä laitoksia on useita ja että työväenluokka niin kauan kun se on luokkakatiedoton on elävänä voimana niissä mukana. Työläinen porvarillisten puolueiden äänestäjänä ja kannattajana, työläinen porvarillisen valtiojärjestelmän uskollisena kansalaisena, sen demokraattiseen, republikaaniseen, monarkiseen tai mihinkään muuhunkaan valtiojärjestelmään uskojana, ihailijana on juuri se tekijä, jota porvarillinen valtio muiden muassa käyttää valtiokoneistonsa toimeenpanevana voimana.

Päämääränsä mukaisesti täytyisi nyt i. w. w:läisten olla enemmän kuin mielissään, että työväen keskuudessa toimii järjestynyt liike, työväen vallankumouksellinen valtiollinen puolue, joka määrätietoisesti toimii irrottaakseen työläiset porvarillisen valtion kannattaja-armeijasta ja järjestääkseen heidät sensijaan taisteluarmeijaksi porvarillisia valtioita vastaan sen kukistamiseksi. Kun päinvastoin I. W. W. liitto mitä kiihkeimmin solvaa ja parjaa työväen valtiollisen toiminnan esitaistelijoita ja erikoisesti taistelee kommunisteja ja kommunistipuolueita vastaan, niin on se jokaisen yksinkertaisimmankin työläisen päähän käypä todistus siitä, että liiton kaikki puheet, kuinka se muka työmaataistelullaan tarkottaa myös kapitalistisen valtiovallan «vahingoittamista ja hävittämistä, ovat puhdasta bulffia ja suoranaista humbuugia, sanomattakaan, että se on mitä katkerinta valetta. Päinvastoin liiton työmaataistelujenkin luonne juuri tämän tähden lopullisesti muuttuu. Sen sijaan, että niillä tässä tapauksessa olisi vähimmässkään määrässä kapitalistien valtiolliselle vallalle vahingoittavaa ja sitä tuholla uhkaavaa merkitystä, kadottavat ne sen kokonaan sen kautta, että liitto työväen valtiollista valveutumista ja valtiollista luokkataistelua vastustaessaan tulee monin kerroin antaneeksi kapitalisteille takaisin sen, mitä taloudellisella taistelullaan muka tässäkin suhteessa ovat pyrkineet siltä riistämään pois. Näin liitto tosiasiallisesti on toiminnassaan kehittynyt kapitalistisen valtiojärjestelmän yhdeksi parhaimmaksi tukijaksi ja tosiallisesti samalle pohjalle kuin A. F. of L., josta jo ylempänä mainitsin.

Jotta asia kävisi ennakkoluulojen täydellisesti vallitsemille i. w. w:läistovereilleni helpommin käsitettäväksi — elän nim. siinä toivossa, että ne heräisivät kysymyksiä hiemankaan syvällisemmin ajattelemaan — otan vertauksen vuoksi uskontokysymyksen. I. W. W. on marxilaiselta sosialismilta m. m. omaksunut myös historian materialistisen maailmankäsityksen. Sen mukaisesti on työväenluokan kehitykselle oleellista, että se vapautuu kaikenlaisesta uskonnollisesta ajattelusta ja kehittää itselleen selvän ja eheän, tieteellisen maailmankäsityksen. Nyt yhtenä työväen vallankumouksellisten puolueiden, erikoisesti kommunististen puolueiden työnä on kohottaa työväenluokan tietoisuutta tässäkin suhteessa, se on, suullisen ja kirjallisen valistustoimintansa kautta vapauttaa työläiset harhaluuloistaan ja kasvattaa heidät tietoisiksi. Porvaristo sen sijaan kirkkonsa, koulunsa, kirjallisuutensa ja sanomalehtiensä avulla taistelee pitääkseen työläiset uskonnon kahleissa. Jos nyt I. W. W. liitto väittäen, että nämäkin porvariston laitokset ja keinot lepäävät kapitalistien taloudellisen voimapatterin pohjalla, kapitalistisen järjestelmän päällysrakenukseen kuuluvina luhistuvat, kun niiden taloudellinen pohja alta luhistuu, alkaisivat huutaa, että «ei tarvita mitään erikoisia toimenpiteitä vapauttaakseen työläiset uskonnon kahleista ja kasvattaakseen heistä materialistisesti ajattelevia, tietoisia luokkataistelijoita», niin sen kautta I. W. W. liitto tosiasiallisesti tulisi kirkon paraimmaksi liittolaiseksi ja materialistisen historian käsityksen vastustajaksi. Jos i. w. w:läiset huutaisivat: »työmaataistelu riittää, sen kautta me myös kirkonkin kukistamme, kuten porvarillisen sanomalehdistönkin», tarkoittaisi tämä samaa kuin he sanoisivat: ilman erityistä aatteellista kasvatustyötä työmaataistelu automaattisesti tekee työläiset tietoisiksi ja toiseksi, «erikoinen kasvatustyö on sellaisenaan työläisille vahingoksi, sitä ei saa harjoittaa. Sitä varten ei tarvita laitoksia, järjestöjä, ei mitään. Ja ne, jotka sitä erikoisesti harrastavat ovat työväen pettureita j.ne.» Jos I. W. W. sitten julistaisi oikein sodan kaikkia niitä vastaan, jotka ovat erikoisesti tähän tärkeään työhön, se on työläisten tietoisuustason kohottamiseen voimansa keskittäneet, julistaisi että «I. W. W. liitto ei tahdo olla missään tekemisissä työväen opintokerhojen, työväen koulujen ja tietokirjallisuuden kanssa, että se on pelkkää humbuugia jne.» osoittaisi se, että I. W. W. liitto on, ei ainoastaan kapitalismin vaan kirkonkin paras kätyrijärjestö työväenluokan keskuudessa, samassa kun sellainen osottaisi olevansa kaiken typeryyden huippu.

Tosiasiallisesti, juuri tämän mukainen on liiton nykyinen suhtautuminen työväen valtiolliseen luokkataisteluun. Suurempaa kätyripalvelusta ei voi juuri kapitalistiluokalle tehdä, kuin liitto nykyisin tässä suhteessa harjoittaa. Ja typerämpää ristiriitaa tuskin toista voi osottaa, kuin on tämä liiton merkillinen kanta suhteessa työväen vallankumoukselliseen valtiolliseen taisteluun, katsoen siihen, että liitto periaatteissaan väittää olevansa kapitalistisen valtiovallan vastustaja ja tähtäävänsä senkin kukistamiseen.

Nyt on joko liiton luovuttava periaatteestaan, josta sen toiminnassa on tullut, ei kuollut kirjain, vain vastakohtansa ja suoranainen irvikuvansa ja on sanottava suoraan, että se ei millään tavalla taistele kapitalistista valtiota vastaan ja sen kukistamiseksi, taikka on sen saatettava toimintansakin sopusointuun marxilaisen luokkataisteluteorian kanssa: että taloudellinen taistelu on vain silloin todella myös valtiovastaista, todella vallankumouksellista, kun sillä — taloudellisella taistelulla — on valtiollinen luonne, ja kun se kohoaa työväen valtiolliseksi taisteluksi kapitalistista järjestelmää vastaan. Sillä lopullisesti vain valtiollisessa taistelussa työväki on todella luokkana kapitalistiluokkaa vastaan, taloudellisissa taisteluissa se on luokan asiana: ammatittain ja teollisuusjärjestöttäin ja kaikista päinvastaisista vakuutuksista huolimatta osaetujen puolesta kapitalistisia osaetuja vastaan. Valtiollisessa luokkataistelussa sulavat luokkien eri ryhmittymät niin kapitalistien kuin työläisten leirissä luokaksi ja taistelevat luokkina. Ja vain luokkana voi työväki kapitalistisen järjestelmän valtiollisen taistelunsa johtamana ja vallankumouksen kautta kukistaa.

Ajatelkaa ja oppikaa, älkää ijan kaiken taantuko!

Tervehtäin, Leo Laukki.

Amerikalainen imperialismi

Yhdysvallat astuivat imperialismin areenalle maailmanvaltana Espanjan-Amerikan sodan jälkeen 1898.

Lyötyään Espanjan sai Yhdysvallat kiistämättömän kontrollivallan «Amerikan Välimereen» — Meksikon Lahteen ja Karibianmereen. Porto Rico vallattiin. Cuba alistettiin protektoraatialueeksi.

Cubassa on amerikalaista pääomaa sijotettu yksinään sokerituotantoon $1,000,000,000. Se käsittää 60 prosenttia kaikesta tälle tuotantoalalle sijotetusta pääomasta. Cuban rautateihin sijoitetusta pääomasta on täydelleen 85 pros. amerikalaista pääomaa. Kolmas osa Cuban tuontitavaroista on ravintotavaraa, josta enemmän kuin puolet tuodaan Yhdysvalloista. Kauppadepartementin viimeisten tiedonantojen mukaan on Cuba syrjäyttänyt Japanin toiselta tilalta terästuotteittemme ostajana.

Kääntyen sitte Tyynelle valtamerelle valtasivat jänkki-imperialistit nopeassa järjestyksessä Filippiinit, Guam- ja Hawaii-saaret.

Filippiineillä on amerikalaisilla imperialisteilla alue, jonka pinta-ala on yhtä suuri kuin Italian kuningaskunnan pinta-ala ja väestö suurempi kuin Canadan ja Unkarin. Kuusikymmentäviisi prosenttia ulkomaakaupasta tehdään Yhdysvaltain kanssa. Lähes $300,000,000 amerikalaista pääomaa on nyt sijoitettuna näille saarille, joilla on yltäkyllin luonnonrikkauksia, ja jotka sijaitsevat vain kolmen päivänmatkan päässä Kiinasta, maailman rikkaimmasta halvan työvoiman maasta. Filippiinit ovat amerikalaisen pääoman porttina markkinoille Kaukaiseen Itään, missä 800,000,000 ihmistä asuu.

Sitte seurasi Keski-Amerikan Kannaksen saattaminen Yhdysvaltain täydellisen vallan alaiseksi. Se tapahtui menestyksellise vehkeilyn kautta, jota Panaman taholta kaytiin Colombian tasavaltaa vastaan. Satuaan «yleisen peräänkatsonnan» oikeuden uuteen hallitukseen nähden ja rajattomat kontrollioikeudet Kanava-alueeseen, kiiruhtivat amerikalaiset kapitalistit saamaan valtansa Nicaraguan yli sekä herruuden jompaan kumpaan silloin suunniteltuun kanavaväylän alaan. Tuskin oli muste kuivunut Wilsonin demokraattisista nooteista, kun amerikalaiset sotajoukot hajottivat Haitin parlamentin. Nykyään ovat Yhdysvallat Keski-Amerikassa poliittisena herrana alueella, joka käsittää yli 150,000 neliömailia ja lähes 10,000,000 ihmistä ja Karbianmerestä on tullut vain amerikalainen järvi. Tyyneellä valtamerellä on Yhdysvalloilla saarialue, joka käsittää yli 125,000 neliömailia ja väestö on lähelle 13,000,000.

Imperialistimme ovat ryhtyneet myöskin «rauhalliseen tunkeutumiseen» muissa maissa. Viime vuosina on erikoista huomiota kiinnitetty kapitalistiemme taholta Canadaan, Meksikoon ja Etelä-Amerikkaan. Siitä syystä, että europalaiset markkinat luhistuivat, ovat amerikalaiset sijoittajat ja kauppiaat ryhtyneet erikoisiin ponnistuksiin kehittääkseen näitä markkinoita. Latinalaisen Amerikan maissa on Yhdysvalloilla nykyään sijotettuna $610,000,000 yleisissä arvopapereissa ja $3,150,000,000 teollisuuksissa.

Canadan kauppakomissionin viimeisessä vuosikertomuksessa osotetaan kuinka nopeasti ja kuinka laajasti jänkkiriistäjäin käsiin canadalaiset luonnonrikkaudet ovat tulemassa. Canadaan on amerikalaista pääomaa sijotettu kaikkiaan yli $2,500,000,000 ja on se nykyään suurempi kuin brittiläisten sijoituksien määrä. Amerikalaisten sijoittajien käsissä on nykyään $701,000,000 Canadan hallituksen, maakuntain ja kuntain arvopapereita kun sitä vastoin brittiläisillä sijoittajilla on niistä 12.8 pros., eli $511,000,000. Lähes 25 pros. (24.1) Canadian Pacific rautatien osakkeista on amerikalaisten kapitalistien käsissä. Amerikalaiset edut ovat nopeasti saamassa kontrollin Canadan kaivoksiin, rautateihin, moottorivaunuja sen yhteyteen kuuluviin teollisuuksiin, lihanpakkaukseen, kummi-, maali-, metalli- ja puhdistetun petroleumin teollisuuksiin.

Tehdas- ja vesivoimateollisuuksissa ovat amerikalaiset sijotukset nyt hyvin yli $1,000,000,000. Brittiläisten sijotukset samallaisissa yrityksissä nousevat vain $50,000,000. Canadalaisissa yleisissä laitoksissa, metsä- ja kaivosteollisuuksissa olevat amerikalaiset sijotukset ovat arvioidut huomattavasti suuremmiksi brittiläisiä sijoituksia.

Moottorivaunuteollisuudessa on havaittu 1919 amerikalaista pääomaa olleen 61 pros. Yli 40 pros. sähkölaite-, lihanpakkaus-, kummi-, maali-, värnissa-, messinki-, kupariteollisuuksista, säilykemaito-ja puhdistetun petroleumin tuotantolaitoksista on Yhdysvaltain kapitalistien omistamia. 1920 noin $250,000,000 yhdysvaltalaista rahaa sijoitettiin canadalaiseen paperipuu- ja paperiteollisuuteen. Tämä käsittää noin 80 pros. koko teollisuuteen sijotetusta pääomasta. Noin kahdeksas osa Yhdysvaltain ulkomaakaupasta tehdään Canadan kanssa. Se on $979,879,003.

Etelä- ja Keski-Amerikan heikompien kansojen suojelemisen verholla on Yhdysvallat hankkinut käsiinsä kiistämättömän herruusvallan näihin alueisiin. Monroe-opin perustalle muodostuvan Suuramerikalaiseen Unioniin nähden on amerikalaisilla imperialisteilla täydellinen valta.

Amerikalaiset pankkiirit ovat määrääviä tekijöitä pankkiirien kansainvälisessä komiteassa Meksikossa. Morganin huoneen edustaja Thomas W. Lamont on tämän komitean esimies. Mortimer E. Mitchell on amerikalaisen jaoston varapresidentti. Thomas E. Mitchell National City Bankista, John J. Mitchell Illinois Merchants Trustista, Charles H. Sabin Guaranty Trust Co:sta, Albert H. Wiggin Chase National Bankista ja Robert Winsor Kidder-Peabody & Co:sta ovat tämän riistäjäjoukon huomattavia henkilöitä. Ulkomaisista sijoittajista Meksikossa ovat amerikalaiset kapitalistit johtoasemassa öljy- ja kaivosteollisuuksissa. Yhdysvaltain kapitalisteilla on sijoitettuna pääomaa öljytuotantoon kaksi kertaa niin paljon kuin brittiläisillä kapitalisteilla ja kaivosteollisuuteen viisi kertaa niin paljon kuin brittiläisillä. Yli $150,000,000 amerikalaista pääomaa on sijoitettu rautateihin ja yli $25,000,000 Meksikon valtion lainoihin. Wall-katu suunnittelee kuluttaa $150,000,000 ylöspäin uusiin öljysijoituksiin. Merkkejä on siitä, että amerikalaista pääomaa alkaa runsaasti virrata Etelään. New Yorkin ja Philadelphian pankkiirit ovat ilmoittaneet uuden $40,000,000 lainan liikkeellelaskemisesta hallitukselle.

Chilen nitraatti, Perun öljy, liha ja nisu, Brasilian kahvi- ja kummiviljelykset ja Argentinan pakkausteollisuus ovat säännöllisesti joutumassa amerikalaisten kontrolliin. Puhuessaan sijoittajapankkiirien yhdistyksen kokouksessa lokakuun 20 p., 1923, kehui tri L. S. Rowe Suuramerikalaisen Unionin yleinen johtaja, että «Amerikalaiset sijoitukset Latinalaisessa Amerikassa ovat sivuuttaneet seikkailuasteensa ja ovat saapuneet auttavaan, tuottavaan ja varmaan aikakauteen. Amerikalaiset yhtiöt saavat yhä lisääntyvässä määrässä urakoita yleisistä töistä Latinalaisessa Amerikassa. Voimalaitostyöt, viemärityöt, vesi- ja raitioteitten rakentamiset, joita amerikalaiset yhtiöt ovat suorittaneet, ovat nykyään siitä todistuksena melkein jokaisessa Etelä- ja Keski-Amerikan maassa. Maailmansodan päättymisestä lähtien ovat amerikalaiset lainanneet Latinalaisen Amerikan maille yleisiä lainoja, puhumattakaan kaikista yksityisten yrityksien lainoista, jotka nousevat yli puo'een miljaardiin. Tarkalleen sanottuna on se $529,580,000. Vuoden 1921 jälkeen ovat amerikalaiset sijoittajat ostaneet Chilen ulkomaalainojen bondeja $62,000,000 ja sisälainojen bondeja $5,000,000. Sen jälkeen on amerikalaisten sijoittajain sijotusten summa Chilessä, rauta- ja kupariteollisuudessa huomattavasti kasvanut. Amerikan kauppa Latinalaisessa Amerikassa on noussut $1,033,000,000 kymmenen kuukautta käsittävällä ajalla, päätyen marraskuun 1 p., 1922, $1,440,000,000 vastaavalla ajalla 1923.

Koko kauppa Latinalaisen Amerikan kanssa oli sodan edellisenä vuonna vain $750,000,000. Huomattavin nousu on tapahtunut vientitavaroissa, jotka yksinään mahdollisesti lähenevät $700,000,000 ja jotka v. 1914 nousivat $208,000,000. Latinalaisen Amerikan maat ottavat tuontitavaroistaan Yhdysvalloista nyt 45 pros. kun taas ennen sotaa vähemmän kuin 25 pros. Latinalaisen Amerikan muodostavan 20 maan tullitulojen viralliset tiedot osottavat, että Yhdysvalloista tuotiin näihin maihin 1921 kauppatavaroita $834,000,000 arvosta. Ennen sotaa tuotiin niitä $319,000,000 arvosta. Tämä on yli 150 pros. lisäys.

Amerikan osa Meksikon tuontitavaroissa oli 1913 48 pros. 1921 oli se 76 pros. Cubassa oli se 1913 53 pros. 1921 oli se 75 pros. Aregentinassa 1913 oli se vain 15 pros. 1922 oli 28 pros. Brasiliaan lähetettyjen vientitavarain summa nousi 16 pros. (1913) 13 pros. (1921). 1913 oli Uruguayn vientimäärä vain 12 pros. 1921 saavutti se jo 26 pros. Huomattavin piirre tässä suunnattomassa viennin ja tuonnin kasvussa on se, että tehdastuotteet muodostavat suunnilleen 80 pros. koko siitä tavaramäärästä, minkä Etelä-Amerika on Yhdysvalloilta ostanut.

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta $3.00 tus.
Kääreitä, plaastaria y.m.
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exzemasalvaa, hinta .75
Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00

Selkäplaastaria .35
Rintaplaastaria .50
Munuaisplaastaria .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .50
Hiusöljyä, hinta .50
Hammastippoja, hinta .25
Hammaskittiä, hinta .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta .75
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttia, hinta .... .50
Snellmannin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta ... .50
Kamferttiöljyä, hinta .50
Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta .50
Hammaspulveria, .25 ja 50c.

Ihosalvaa, hinta .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .50
Kummiplaastaria .50
Kolmenlaisia tippoja .25
Luulinjamenttia .50
Mikstura Simpleks .50
Nervin tippoja .50
Parranajosaipuoita .50
Päänkivistyspulveria .50
Pikiöljyä .50
Puunöljyä .50
Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Prinssintippoja .50
Preserveeraavia tippoja .. .50
Riigabalsamia .50
Silmävettä .50
Silmäsalvaa .50
Suu- ja hammasvettä .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI
168 So. Algoma St. — Port Arthur, Ont.
W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari.
K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

SUOMALAINEN KAUPPA
Kengille ja vaatetukselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee:
371 Albert St. W. — W. N. JANAKKA — Soo, Ontario.

FILMIÄ KEHITETÄÄN JA VALMISTETAAN
NUTSONS DRUG STORE
Gore ja Albert Street. Sault Ste. Marie, Ont.
— Valokuvauskoneita ja filmejä myytäfänä. —

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT
saatte meiltä
Finnish Bottling Works
V. Lähde, 326 Bloor St. W.
Puhelin 1123.W Soo, Ont.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

Sam Matsonin SAUNA
Avoinna joka arkipäivä.
305 Albert St., W.
SAULT STE MARIE, ONTARIO.

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE
Dr. A. B. WEST
Selkärankatohtori
Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. Soo, Ont.
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

SUOMI CAFE
332 Albert St. W. Soo, Ontario.
JOHN MERILÄ ja ARTHUR LEHTI.

Gore St. Apteekki
Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigaretteja.
Lääkäri palveluksessa.
Me valmistamme je kehitämme filmejä 24 tunnin sisällä.
Suomalainen kauppa-apulainen.
H. S. Boehmer
Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1157
354 Albert St. W. Soo, Ont.

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa
välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellington St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str., Sault Ste. Marie, Ontario.
Konttori vastapäätä Sault Streettiä,
Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

Amerikan teollisuuden huomatuimmat keskuspaikat

Vanhasta maasta saapunut siirtolainen ei useinkaan tiedä, missä ovat Amerikan eri teollisuusalojen pääpaikat, joten esim. ammattimies, joka saapuu tänne omaan ammattiinsa työtä etsimään, saattaa ohjata kulkunsa aivan väärille seuduille. Sen vuoksi lienee hyödyksi tehdä siitä osittaista selkoa. Seuraavassa lyhyessä selostuksessa tehdään siitä selkoa.

Seuraavat maanviljelyskoneiden valmistuskaupungit ovat huomattavimmat: Racine Wisconsinissa, Moline Illinoisissa ja Springfield Illinoisissa. Autoteollisuuden pääpaikka on Detroit Michiganissa, sen jälkeen seuraavat Cleveland Ohiossa, Indianapolis Indianassa ja Chicago Illinoisissa.

Saapas- ja kenkäteollisuuden pääpaikka on Brockton Massachusettsissa, jonka jälkeen seuraavat Lynn Massassa, St. Louis Missourissa, Haverhill, Mass., New Yorkin kaupunki, Boston, Mass., ja Manchester, N. H. Kumisaappaita valmistetaan pääasiallisesti Massachusettsin ja Connecticutin valtioissa. Messinki-, pronssi- ja kuparitavaroita valmistetaan pääasiallisimman Waterbyryssa, Conn., Detroitissa, Mich., New Yorkin kaupungissa ja Chicagossa.

Voita, juustoa ja kannutettua maitoa saadaan pääasiallisimmin Wisconsinin ja New Yorkin valtioista, ollen muita huomattavia valtioita tällä alalla Minnesota, Michigan, Ohio, Illinois, Iowa ja California.

Kannutus- ja säilyketeollisuutta harjoitetaan pääasiallisimmin Californiassa, New Yorkin valtiossa, Marylandissa, New Jerseyssä, Pennsylvaniassa, Illinoisissa, Indianassa, Washingtonissa, Mainessa ja Oregonissa.

Miesten vaatteiden pääasiallisimmat teollisuuspaikat ovat New Yorkin kaupunki ja Chicago. Naisten vaatteiden tärkeimmät teollisuuskaupungit ovat New York, Chicago ja Philadelphia.

Pumpulikankaiden huomatuimmat valmistelupaikat ovat New Bedford, Mass., sen jälkeen seuraavat Fall River, Mass., Pawtucket, R. I., Lowell, Mass., Philadelphia, Pa., Lawrence Mass., Passaic, N. J., Utica N. Y., Baltimore, Me., ja Gastonia, N. C.

Sikariteollisuuden pesäpaikat ovat New Yorkin kaupunki, Richmond, Va., Tampa, Fla. ja Philadelphia, Pa.

Kivihiiltä kaivetaan lähes puolessa valtioista. Huomatuin kovan hiilen valtio on Pennsylvania, mistä kaikkiin idän valtioihin kuletetaan kodeissa käytetty kova kivihiili. Sitä saadaan pääasiallisimmin Scrantonin ja Wilkesbarren kaupunkien läheisyydestä. Pehmeää kivihiiltä saadaan eniten seuraavista valtioista: Pennsylvania, West Virginia, Illinois, Ohio, Kentucky, Indiana, Alabama, Colorado, Virginia, Wyoming ja Iowa.

Miesten kauluksia valmistetaan eniten koko maailmassa Troyssa, N. Y., jota sen tähden kutsutaankin «kauluskaupungiksi.»

Kuparia kaivetaan monissa eri valtioissa. Huomatuimmat kuparivaltiot ovat: Montana, Arizona, Michigan, Utah, California, Tennessee, Colorado, Idaho, New Mexico, Wyoming ja Nevada.

Sähkökoneita valmistetaan enimmin seuraavissa kaupungeissa: Chicagossa, Clevelandissa, New Yorkissa, Philadelphiassa, Lynnissä, Mass. ja Newarkissa, N. J.

Kalastus on idässä keskittynyt pääasiallisesti Mainen, Massachusettsin ja New Yorkin valtioiden rannikoille. Lännessä taasen Washingtonin, Oregonin ja Californian valtioiden rannikoille.

Lasia valmistetaan erityisemmin Philadelphiassa, Pittsburgissa, ja Camdenissa, N. J.

Miesten hattujen suurimmat tehtaat sijaitsevat Danburyssa, Conn., Philadelphiassa ja New Yorkin kaupungissa.

Rauta- ja terästehtaat sijaitsevat Pennsylvaniassa, Ohiossa, Indianassa, Illinoisissa ja New Yorkissa. Maailman huomatuimmat tehdaskaupungit tällä alalla ovat Pittsburgh ja Cleveland.

Kudinteollisuus keskittyy huomatuimmin Philadelphiaan, New Yorkiin, Readingiin, Pa., Milwaukeehen, Wiss., Uticaan, N. Y., Amsterdamiin, N. Y. ja Lowelliin, Mass.

Nahkan valmistus keskittyy suurimmaksi osaksi Philadelphiaan, Pa., Milwaukeehen, Wis., Chicagoon, Ill., Newarkiin, N. J., Peabodyyn, Mass. ja Camdeniin, N. J.

Puutavaran tuotanto sijoittuu pohjoisissa valtioissa vielä tälläkin hetkellä moniin valtioihin. Huomatuimmat ovat kumminkin Washington, Oregon ja Wisconsin, sillä Michigan ja Minnesota ovat jo menettäneet merkityksensä tällä alalla. Etelässä ovat huomatuimmat puutavaran tuotantovaltiot Louisiana, Mississippi, Arkansas, Alabama ja North Carolina.

Enimmän paperia ja paperimassaa valmistetaan New Yorkin valtiossa, Mainessa, Massachusettsissa, Wisconsinissa, Michiganissa, Pennsylvaniassa, Ohiossa ja New Hampshiressä.

Petroleumin puhdistus harjoitetaan suurimmassa määrin New Jerseyssä, Texasissa, Californiassa, Pennsylvaniassa, Oklahomassa ja Louisianassa.

Amerikan suurimmat laivatehtaat ovat New Jerseyn, Pennsylvanian, Californian, Washingtonin ja New Yorkin valtioissa.

Silkkiteollisuus on Amerikassa keskittynyt pääasiallisesti Pennsylvanian, New Jerseyn, New Yorkin ja Connecticutin valtioihin. Patterson New Jerseyn valtiossa on Amerikan huomatuin silkkiteollisuuskaupunki.

Teurastus- ja lihankannutus tapahtuu suurimmaksi osaksi Chicagossa, Kansas Cityssä, Omahassa, Nebr., New Yorkin kaupungissa, Ind. ja St. Louisissa, Mo.

Maanviljelys on luonnollisesti huomatuin ja tärkein tuotannon haara Amerikassa. Vuoden 1920 sensuksen mukaan olivat huomatuimmat ulkomailla syntyneet kansallisuudet Yhdysvalloissa maanviljelyksen alalla edustettuina: Norjassa syntyneitä 51,599, Ruotsissa 60,461, Tanskassa 25,565, Sveitsissä 13,051, Saksassa 140,667 Puolassa 17,352, Itävallassa 30,172, Unkarissa 7,122, Venäjällä 3,238 Suomessa 14.988, Italiassa 18,867.

Suomessa syntyneitä maanviljelijöitä oli enimmän Minnesotassa (4,703), Michiganissa (3,947), Wisconsinissa (1,433) ja Washingtonissa (1,010).

Laillinen ryöväri

Pelätty erämaaryöväri Ali Suleiman oli käynyt vanhaksi. Hän oli yhden ihmisiän ollut kaikkien karavaanien kauhuna, hän kun rankaisi pienimmänkin vastarinnan näiden taholta kuolemalla. Häntä vastaan oli lähetetty monia joukko-osastoja ja hänen päästään oli luvattu suuri palkinto. Mutta kaikki turhaan. Hän jäi voittamattomaksi eikä hän ollut niitä miehiä, jotka antavat veivata itsensä satimeen. Mutta nyt oli Suleiman tullut vanhaksi. Hänen miehuutensa ja rosvohimonsa näivettyi. Hän kaipasi lepoa ja rauhaa. Mutta hän ei tahtonut silti luopua ammatistaan ja hän pohti pitkään ja hartaasti, miten voisi jatkaa ryövärikäsityötään ilman vaikeuksia ja vaaraa. Lopuksi muni hänen luonitteleva henkensä suunnitelman, jonka hän päätti heti sovelluttaa käytäntöön.

Hän lähetti kaksi läpiliipattua lähettilästä Marokkoon viemään äärimmäisen kohteliasta kirjelmää sulttaanille. Kirjelmässä vakuutti hän tälle alamaisuuttaan ja pyysi että sulttaani ottaisi vastaan kaksi hänen lähettämäänsä, kalleuksilla lastattua kameelia tämän alamaisuuden merkkinä. Lisäksi pyysi hän pahojen tekojensa armollista anteeksiantamista sekä että sulttaani varaisi hänelle tilaisuuden osoittaa katumustaan. Tämän sovitusteon keventämiseksi pyysi hän, että sulttaani lahjoittaisi hänelle armollisesti jonkin keitaan, missä hän olisi aina tilaisuudessa palvelijoineen ja kameeleineen auttamaan erämaan vaeltajia. Sivahin keidas olisi hänestä ollut kuin luotu tähän tarkoitukseen.

Marokon sulttaani ihastui ikihyväksi sen johdosta, että niin vaarallinen erämaaryöväri antautui hänen armoilleen, ja kun tämän lähettämät lahjat olivat paljon arvokkaammat kuin Sivahin keidas, saivat Suleimanin lähetit palata mukanaan sulttaanin myönnytys. He veivät herralleen Sulttaanin omakätisesti allekirjoittaman lahjakirjan, millä Sivahan keidas luovutettiin Suleimanille ja hänen jälkeläisilleen ikuisiksi ajoiksi.

Sivah sijaitsee keskellä erämaata, neljän päivämatkan päässä kaikilta lähimmiltä keitailta. Se käsittää viisataa hehtaaria, pari mainiota, koskaan ehtymätöntä lähdettä., rehevän kasvullisuuden ja virkistävän varjoston. Kaikkien karavaanien on pysähdyttävä siellä hankkiakseen vettä.

Saatuaan keitaan omistukseensa kaivautti iäkäs erämaaryöväri vallikaivannon keitaan ympäri, lujitti tämän paaluaidalla, sulki portit ja asetti vartiat niille.

Iloisena siitä, että oli vihdoinkin saavuttanut virkistävän keitaan ja toivoen täällä saavansa elähyttävää lepoa saapui ensimäinen karavaani Sivahiin. Mutta kummastuneet matkustajat huomasivat sen linnoitetuksi ja suljetuksi. Kaikki rukoukset porttien avaamisesta olivat tuloksettomia. Suleiman esitti matkustajille sulttaanin omakätisen lahjakirjan ja selitti, että keidas oli hänen yksityistä omaisuuttaan ja että hän saattoi menetellä sen kera miten tahtoi. Hän tarvitsi keitaan ruohoa ja vettä itseään ja eläimiään varten. Mutta muuten olisi hän taipuvainen antamaan karavaanille luotettavan saattokunnan seuraavalle keitaalle.

Karavaanin kauppiaat ymmärsivät varsin hyvin, että tässä oli kysymyksessä kavala pilkka. Ennenkuin he ehtisivät lähimmälle keitaalle, olisivat sekä he että heidän kameelinsa heittäneet henkensä.

Taivuttaakseen ryövärin sydäntä tarjosivat he hänelle ensin yhden, sitten kaksi ja lopuksi kolme kameelinkuormaa tavaroita. Mutta Suleiman pysyi taipumattomana. Vasta kun kauppiaat tarjosivat hänelle neljänneksen koko kuormastosta, heltyi hän ja avasi portit.

Sama kohtalo odotti kaikkia muitakin karanaaneja. Jokaiselta ryöstettiin neljännes tavaroistaan, jotta saivat luvan sammuttaa janonsa ja virkistää itseään keitaan palmujen siimeksessä. Heidän oli niin muodoin suoritettava tästä luonnonlahjasta, minkä Allah oli suonut kaikille, kallis hyvitys tuolle vanhalle ryövärille, koska «keidas oli hänen rehellisesti hankkimaansa omaisuutta.»

Aikojen vieriessä tottuivat kauppamiehet kuitenkin tähän kiristykseen, kun se kohtasi kaikkia, ottivat he vahingon takaisin veroittamalla vastaavassa määrässä ostajia. Ja kun Ali Suleiman jonkun ajan kuluttua meni isäinsä tykö, oli hänen aikaisempi ryövärikautensa kokonaan unohdettu. Hänestä puhuttiin Sivahin «omistajana» valtion ja yhteiskunnan «tukipylväänä», lain ja järjestyksen sekä islamilaisen uskon «puoltajana.»

Suleimanin vanhin poika peri omistusoikeuden Sivahiin. Hänet korotettiin aatelismieheksi ja Marokon herrainhuoneen perinnölliseksi jäseneksi. Sillä kun hän kerran omisti noin suuren tilan, oli hänen isänmaanrakkautensa kaiken epäilyn yläpuolella.

Ja hänen jälkeläisensä perivät vielä tänäkin päivänä karavaaneilta tribuuttinsa, mutta suoritetaan tämä nyt yksinkertaisuuden vuoksi rahassa. Eivät kuitenkaan itse hänen jälkeläisensä, sillä nämä ovat vuokranneet keitaan ja elävät itse lauhkeilla seuduilla, enimmäkseen Pariisissa. Ja heidän seurapiirinsä muodostavat Irlannin, Englannin, Saksan ja Venäjän ylhäisaateliset tilanhaltijat, joiden alkuperä on tietysti yhtä jalo, sekä omaisuus on kerääntynyt yhtä rehellisellä tavalla. He kuluttavat «kallin» aikansa bulevardeilla taikka Rivieran kauniilla rannoilla ja edistävät sivuammattinaan kulttuuria.

Heidän tulojaan ei enää kutsuta ryöväykseksi, rosvoukseksi taikka tribuutiksi, kieliniekat ovat keksineet niille hienompia nimityksiä, kuten vero, korko, kapitaalivoitto.

On vaikeata keksiä mitään eroa Sulejmanin aikaisemman, alkeellisen elinkeinon ja hänen jälkeläistensä elinkeinon välillä. Ero on kuitenkin itse asiassa varsin ilmeinen: edellinen vaati urheutta ja ponnistuksia, kun sen sijaan jälkimmäinen ei kysy minkäänlaista mieskohtaista kuntoa eikä sen harjoittajaa uhkaa mikään vaara, ammatti kun on laillinen ja nauttii valtion suojelusta. — K.

Saksan taloudellinen pula

Saksan virallinen tilastollinen toimisto on julkaissut tietoja Saksan ulkomaakaupasta tämän vuoden ensimäiseltä neljännekseltä. Samalla vertaa virasto näitä tietoja vuoden 1913 ulkomaankauppaan.

Saksan tuonti oli miljoonissa kultamarkoissa:

	1. vuosinelj. 1924	Keskim. neljännesvuos. 1913
Europasta	1,041.5	1,475.2
Amerikasta	578.2	748.7
Aasiasta	184.4	262.5
Afrikasta	102.9	124.2
Austraaliasta	80.9	81.9
Yht.	1,987.9	2,692.5

Saksan vienti oli miljoonissa kultamarkoissa:

	1. vuosinelj. 1924	Keskim. neljännesvuos.1913
Europaan	981.6	1,922.0
Amerikaan	213.7	386.7
Aasiaan	126.3	137.0
Afrikaan	27.7	52.7
Australiaan	4.5	25.9
Yht.	1,353.8	2,524.3

Tuontimaista on Yhdysvallat ensimäisellä sijalla (20 pros. koko tuonnista v. 1924, vastaten 15.9 pros. v. 1915), vientimaista taas Hollanti, jonne viedään 9.9 pros. viennistä 1924, kun ennen sotaa Englanti oli ensimäisellä sijalla.

Numerot osoittavat, että Saksan ulkomaankaupan sekä tuonnin että viennin arvo on romahdusmaisesti laskenut. Tämä lasku on sitäkin huomattavampi, kun numeroita tarkastaessa otetaan huomioon yleinen hintojennousu. Virallisen tilaston mukaan on indeksi tuonnille 131 ja viennille 121 pistettä. Saksasta viety ja Saksaan tuotu tavaranmäärä on niinmuodoin paljon pienempi kuin mitä tilasto osoittaa.

Tilastossa pistää silmään edelleen Saksan ulkomaankaupan passiivisuuden huomattava eneneminen (tuonti vientiä suurempi). Jo ennen sotaa oli Saksan kauppabalanssi passiivinen. Mutta siitä johtuva Saksan kapitalismin velkaantuminen tuli peitettyä hyvin Saksan imperialismin ulkomailla olevalla pääomansijoituksella ja tavarainkuljetuksella ulkomailta saaduista tuloista. Nämä tulolähteet ovat nyt Saksan kapitalismille ehtyneet. Se velkaantuu ulkomaille päivä päivältä yhä enemmän. Dawesin suunnitelma, josta Lontoossa parhaillaan soditaan, tulee tätä velkaantumista yhä lisäämään. Saksan kapitalistit tulevat kuitenkin sopimuksen hyväksymään, he kun voivat riistää työläisiltä voiton takaisin.

ROHKEAA VÄÄRENNYSTÄ

Etsivä poliisi on Lappeenrannassa pidättänyt kultasepänoppilaat Toivo Tanin, kotoisin Lappeenrannasta, ja Väinö Johannes Marttisen, kotoisin Lappeelta sen johdosta, että he olivat työskennellessään L:rannan Kulta- ja Kellosepänliike Oy:ssä, valmistaneet kuparisormuksia ja vääreentäneet niihin kullan merkit sekä liikkeen nimen. — Pojat ovat poliisin huostassa ja tulee juttu heitä vastaan esille raastuvanoikeudessa.

DOWNEY & DUCHARME
Hautaantoimittaja, huonekalujen päällystäjä ja kuvaraamien laittaja
Phone 392 tai 1226.
McCOOL BLOCK SUDBURY, ONT.

Tri H. KOLJONEN
Phone konttoriin 1588
Phone kotiin 1765
Kirjottakaa osotteella: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Nälkäiset
ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

ERICK PIIRAISEN
Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
67 Lang St. Cobalt, Ont., Can

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

A FOURNIER, LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY
Lainoja hankitaan nopeasti ja alaaisilla hinnoilla.

Parturiliike avattu
22 Monk St., Sudbury, Ont.
SELMA SUNDGREN
Samassa talossa kun Mrs. Aarnion Luonnonparantola.

Willamette Blvd. Sanitarium
varustettu nykyajan luontaisella terveyshoitovälineillä. Täydellinen X-ray ja laboratori tarkastus. Huom.! X-rau hoitoa syövälle, kasvannaisille ja ihotaudeille.
Dr. Peter Kokko. D. C. Dr. Anna Kokko, D. C.
467 Willamette Blvd. Portland, Ore.
Puhelin Walnut 6747

UUSI VIHTASAUNA AVATTU
yleisön käytetäväksi. Auki joka arkipäivä klo 1—11 yöllä. Naisille torstaina.
John Mekkonen, omistaja.
225 Cadillae St. Ford City, Ont.

Kulutusosuusruokala
tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.
Suositellaan
TIMMINSIIN POIKATALO
53 Palsam St. Box 520.
Timmins Ontario.

Ruokaa ja Kahvia
ELGIN LUNCH
12 Elgin St., Sudbury.
Vastapäätä C. P. R. sähkösanomakonttoria.
Autoajuri samassa paikassa.
Phone 1396.
John Reipas.

George M. Miller
LAKIMIES ja ASIANAJAJA
Canadian Bank of Commerce yläkerrassa.
Sudbury, Ontario.
Phone 186 P. O. Drawer 360

G. A. Foot
PALOVAKUUTUKSIA
— ja —
Kiinteimistövälityksiä
Nickel Range Bldg.
Phone 936. Sudbury, Ont.

T:ri H. Quackenbush
Hammaslääkäri
107 Cuthbertson Blk.
FORT WILLIAM, ONTARIO
Auki iltasin sopimuksella
— Phone S. 2334 —

The Mutual Life Ass. Co. of Canada
Vakuuttajan oma liike. Kaikki voitto-osingot jaetaan vakuuttajain kesken. Ainoa laatuaan Canadassa.— Ainoa suomalainen asiamies paikkakunnalla. Room 7 Walsh Bldg.
Suomalainen kirjeenvaihto osoite: Teidän
E. W. PAJU
P. O. Box 102, Port Arthur, Ont.

Dr. L. A. JOHNSON
SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

DR. F. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

«Suomi» lapamato lääke
Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.
Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.
Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Postivapaasti.
KALEVA APTEEKKI, K. G. K. NYMAN
168 So. Algoma St., Port Arthur, Ontario.

Parturiliikkeeni
sijaitsee Durham kadulla No. 7.
IVAR SALO.

Cobaltilaiset Huom.!
Lahti Kassun sauna on auki joka lauantai klo 1:stä — 12:ta yöllä.

RUOTSIN—AMERIKAN LINJA
Nopea ja mukava laivatie Suomesta Ruotsin kautta Canadaan
Nopeat ja mukavat Ruotsin-Amerikan Linjan höyrylaivat seilaavat säännöllisesti Gothenburg'ista Halifax'iin. Matka Suomesta Canadaan voidaan tehdä Ruotsin kautta 10 päivässä.
Mainio ruoka, erinomainen puhtaus, ystävällinen kohtelu ja tietoisuus siitä että on kaltaistensa seurassa tarjoutuvat suomalaisille matkustajille mennessään tai tullessaan Amerikasta Ruotsin-Amerikan Linjan laivoilla.
Ostakaa piletti omaisillenne tai tuttavillenne Suomesta Canadaan Ruotsin-Amerikan Linjalla ja matkustajanne pääsevät kulkemaan nopeasti ja nauttimaan matkastaan.
Pilettien hinnat Helsingistä, Hankoniemestä tai Turusta Halifaxiin tai New Yorkiin ovat:
Toisessa luokassa $155.00 ja kolmannessa luokassa $109.50.
MAHTAVA JOULU-HUVIMATKA Canadasta Suomeen
Tunnettu höyrylaiva STOCKHOLM lähtee Halifaxista Joulukuun 4 p. suoraan Gothenburgiin. Suomeen menevät matkustajat ovat Turussa Joulukuun 12 p. Tilatkaa pilettinne nyt, jos aijotte tällä huvimatkalla matkustaa.
Tarkempia tietoja saadaksenne kysykää paikallisilta asiamiehiltä tai
SWEDISH AMERICAN LINE
21 State St., NEW YORK, N.Y. Temple Building, DETROIT, MICH. 518 St. Catherine St. W. MONTREAL, QUE.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can. ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

Kaikki sen jo tietävät
että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.
—— Phone 2003 North. ——
International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

Juokaa Orange ja Lemon "GOO—GOO" y.m, y. m. **SMASH**
hyviksi tunnettuja virvoitusjuomiamme. — Lähettäkää tilauksenne osoitteella
TWIN CITY BOTTLING WORKS
819 MINNESOTA ST. —— —— —— FORT WILLIAM, ONT.
tai puhelimella South 2100.
V. Tuomi. K. A. Merikallio.
Omistajat.

JOHN AARNIO MEAT MARKET
VANHIN SUOMALAINEN LIHAKAUPPA.
319 Bay St. Puhelin N. 1724.
Myy kaikenlaista lihatavaraa, kalaa, Norjan rasvasilliä, puolukoita, ynnä kaikkea ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
Hinnat kohtuulliset ja kohtelu kaikille yhtäläinen.
John Aarnio, Port Arthur, Ont.

WILLAMETTE BLVD. SANITARIUM.
Suomalainen luonnonparantola. Parannamme akuuttisia ja kroonillisia tauteja, käyttäen kiropractiikkaa, hierontaa, sähköhoitoa ja monipuolisia kylpyjä. Myös uusi verta peseva kylpy, jonka pituus on 1—8 tuntiin on otettu käytäntöön muun hoidon ohella.
Dr. PETER KOKKO Dr. ANNA KOKKO D. C. & Ph. C.
Chiropractic Specialist.
467 Willamette Blvd. Puhelin Walnut 6747 Portland, Ore.

THE STERLING BANK OF CANADA
SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI
Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille
Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.
Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.
T. A. GALE, johtaja

TEEN KAIKKIA
Räätälinalaan kuuluvaa työtä
kohtuhinnalla, sopivaisuus taataan. Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti.
O. KOIVULA

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. —— Puhelin 1107 —— Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

NYLAND GROCERY
Parhain paikka on tehdä kauppaa meillä. Välitetään kaikkia ruokatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.
Huom.! Vaihtaa ja ostaa kaikkia farmituotteita.
P. NYLAND
229 Grandwall Ave. Port Arthur, Ontario.

MAX GREENBURG
60—4th Ave. Balsam kadun kulmassa. Suomalaisen haalin vieressä.
ENSILUOKAN SUUTARILIIKE, KENKIÄ JA MYÖS KUMIKENKIÄ KORJATAAN.
TIMMINS ONTARIO.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Lotteja myytävänä "Johns" kaupunginosassa. Nämä on erikoisen hyviä kasvismaita. Hinnat kohtuulliset. Tietoa haluavat voivat kysyä H. Johns tai Paul Maksymowlez, Sudbury, Ont.

SKANDINAVIAN HEALTH HOME
Hieromalaitos
Copper Cliffin tien varrella, ent. Proctorin haussi.
Erikoisala vatsa- ja sydänhieronta.
Huom.! 10 vuoden kokemus.
Ida ja Otto Ylönen,
Phone 1031. Bx 1111. Sudbury, Ont.

Suomalainen suutariliike Durham St. 24, Sudbury, Ont. Box 778.
E. Hillman.

Luonnonparantola ja hieromalaitos Sudburyssa
jossa on vuoden aikana parannettu paljon vaikeita reumatismia, sisus, silmä- sekä korvatautia y.m. Tilaa sisäpotilaille. Kohtuulliset hinnat.
Huom.! Monivuotinen kokemus Suomessa.
Mrs. Alma Aarnio
22 Monk St., Sudbury, Box 1908
Puhelin 272

H. Kauhanen: Ensiluokan räätäli. Tekee uusia pukuja ja korjaa vanhoja. Box 524, Sudbury, Ont., Katuosote Lisgar St.

COPPER CLIFF, ONT.

Hieroja ja Luonnonparantaja
Mrs. Alma Aarnio,
ottaa vastaan sairaita Mary Lahden talossa
48 Balsam St., Copper Cliff, Ont.
joka maanantai, keskiviikko ja perjantai.

Kurssin suorittanut hieroja antaa hierontaa 31 Succo St., John Kiven talossa.

HUOMATKAA
Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.**
Werne Koivula, Phone 276 L. Box 116.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Myöskin välitämme House of Hobberlin pukuja ja palttoja $25.00 ja ylös. Puheli 1185 S.—201½ Simpson St., Fort William, Ontario.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Mrs. Arffmannin ja Edla Heinosen uudessa ruokalassa. 409 Simpson St., Fort William.

Nick Partti myy veden pitäviä sypäksiä ja korjaa vanhoja 1241 Syndigate Ave., Fort William.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. **I. S. Salo,** 17 Johnson Ave. Port Arthur.

Annan hierontaa kotonani, 35 Centre St., Port Arthur, Ont. Tilda **Koivula.**

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — **J. Rintanen,** Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Shub Bros. Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee **suomalaisia.** — Timmins, Ont.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 65—4th Ave, Timmins.

Hieroja Ida Heikkinen 68—4th Ave. Timmins, Ont.

K. P. S. J. Long Laken Osaston

Syysjuhlat

Sunnuntaina, syyskuun 7 päivänä, 1924
Alkaen päivällä kello 12

Ohjelmassa soittoa soittokunnalta, puhe, laulua, ja puuroa.

Illalla esittää Long Laken Os. näyttelijät

"Avioliiton varjopuolet"

Kirj. Felix Hyrske.

Aapeli Matson, entinen kauppias	E. Jackola
Susanna, hänen vaimonsa	Sylvia Kauhanen
Gabriel Nyholm, pankkivirkamies	V. Kallio
Saara, hänen vaimonsa	Tilda Hänninen
Eenokki Kajander	V. Hänninen
Rebekka, hänen vaimonsa	Lempi Salo
Taavetti Kyyhkyläinen	Karl Suominen
Batsela, hänen vaimonsa	Aili Niemi
Sakeus Sandelin, entinen tarjoilija	Wm. Marttila
Eulalia, hänen vaimonsa	Anna Purola

Sisäänpääsy 50c. ——— Tanssia lopuksi.
Tervetuloa! **Juhlatoimikunta.**

HAUSKAA NAURETTAVAA

SUDBURYN NÄYTELMÄSEURA
tekee
Vierailumatkan Beaver Laken Haalille
Syyskuun 7 päivänä
esittäen hauskan laulunsekaisen huvinäytelmän

"Laulu vaaleanpunaisesta silkkipaidasta"

Esitys alkaa kello 8.30. —Sisäänpääsy 35 senttiä.
Rientäkää iloisin joukoin nauramaan ja nauttimaan.
BEAVER LAKEN OSASTO.

Nuorisoliittojen Kansainvälistä

10:n vuotis juhlaa

viettää

Timminsin Suom. Nuorisoliiton osasto
Sunnuntaina 7 päivänä syyskuuta
Alkaa kello 8 illalla
SUOMALAISELLA HAALILLA
Ohjelmaa on suomen-, englannin- ja ukrainankielellä.
Mainittavin tulee olemaan suom. näytelmä
"LAATOKAN KALASTAJAT"
3-näyt. näytelmä lauluineen ja tansseineen.
Pääsymaksu vapaaehtoinen. — Tervetuloa!
Juhlatoimikunta.

Farmille aikovat ottakaa huomioon.

Minulla on myytävänä asutuita ja asumattomia maita kauniin kalarikkaan Doe Laken ympärillä. Valtion tie on juuri valmistumassa maiden läpi. Tulkaa katsomaan ja ostamaan. Vapaa kyyti autolla maan katsojille asemalta.

Lähempiä tietoja antaa

Timo Konnila
G. T. R., Sprucedale, Ont.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjanne. Hinnat ovat oikeat.

Hierontaa, höyry- ja alkohoolikylpyjä sekä kaikenlaista hoitoa ja neuvoa sairauden sattuessa antaa hieroja **Armas Lindberg.** Pitkäaikainen kokemus. 305 Albert St., Room 10, Soo, Ont.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widner St., Toronto, Ont.

WINDSOR, ONT.

Huoneita vuokrattavana, päivittäin ja viikottain. Jenny Hill, 205 Cadillac St., Ford City, Ont.

Sudbury-ympäristö

Hauskat tanssit on taas Liberty-haalilla torstai iltana. Näin syksyn tullen ovat tanssitilaisuutemme muodostuneet entistä puoleensa vetävämmäksi, joten torstai iltana on taas tilaisuus tavata tuttaviaan yhteisissä karkeloissa.

Tienistit metsätöissä. Torstaina elokuun 21 päivänä otti kymmenen suomalaista metsätyöläistä työn eräältä täkäläiseltä työnvälitystoimistolta paperipuun tekoon Gordon Coille, jonka työpaikka on noin yhdeksän mailin päässä Whitestone nimiseltä pysäkiltä. Heille luvattiin maksaa neljä dollaria kourtilta 8 jalan mittaisilta paperipuilta. Metsän sanottiin olevan hyvää.

Miehet pääsivät työmaalle seuraavana perjantai-iltana ja oli heidän matkaansa liittynyt vielä kolme suomalaista North Baysta, joten heidän lukunsa kämpälle saapuessa oli kolmetoista.

Lauantaina sitten miehet menivät ja katselivat metsän sekä laittoivat työkaluja käyttökuntoon. Metsä oli kovin huonoa, enimmäkseen kanervikkosuota, jossa oli kuusenkassikka siellä toinen täällä.

Maanantaina miehet menivät sitte töihin kokeilemaan kuinka monta dollaria sitä voisi saada tienatuksi. Mutta kaikki miehet huomasivat, että siinä olisi tuskin voinut tienata ruokarahojaankaan, siksipä he päättivätkin jättää senlainen työmaa herran rauhaan.

Tiistai aamuna sitten miehet palasivat takasin Whitestonen pysäkille. Mutta sinne olikin yhtiön toimesta saapunut North Baysta «lain ja oikeuden» valvoja miehiä vastaan. He vaativat miesten maksamaan korvausta yhtiölle siitä vahingosta mitä he olivat sille aiheuttaneet majaillessaan jonkun päivän sen kämpällä, tai elleivät miehet siihen suostu täytynee heidän tulla vastaamaan asiasta North Bayssa oikeuden edessä.

Herrat luonnollisestikaan eivät olleet ottaneet huomioon sitä, että miehet eivät olleet mitään kesäturisteja; eikä sitä että heidänkin ansioaikansa kuluu hukkaan moisten retkien tähden; eikä myöskään sitä että etenkin metsätyöläiset työmaille mennessään ovat säännöllisesti rahattomana, useassa tapauksessa velassa. Tällaisen tilanteen vallitessa miehet olivat pakotettuja vastaamaan «lain ja oikeuden» valvojien vaatimukseen kielteisesti. Ja niinpä he sitten North Bayhin saavuttuaan saivatkin yökortterin putkassa, jossa heitä oikein tulkin kanssa puhuteltiin. Mutta keskiviikkona laskettiin heidät kuitenkin vapaalle jalalle. Joku herkkätuntoisempi ehti jo kylläkin maksamaan viimeisistä tinoistaan heiltä vaaditun korvauksen.

Kuten ylempänä jo mainitsin niin kaiken oikeuden ja kohtuuden nimessä tulisi saada tämänlaisissa tapauksissa ei ainoastaan vapaa ylöspito kämpällä ilman nurisematta, vaan ellei työpaikka ole sellainen että siinä voi tavallista päiväpalkkaa tienata, niin tulisi heidän saada täysi palkka jokaiselle päivälle, jonka he ovat joutuneet kuluttamaan sen tähden että heille on annettu harhatietoja työnvälitystoimistosta, sekä kyytimaksu olisi maksettava heille myöskin. Tämä olisi sopusoinnussa «vapaan maan» oikeuskäsitteen kanssa.

Mutta täällä «vapaassa maassa» kin voima vaan on oikeutta. Ja edellä kerrotunlaiset tapaukset tulevat olemaan heidän metsätyöläisten osana niin kauan kun me olemme järjestymättömiä. Niitä voidaan korjata ainoastaan tiukan järjestymisen avulla. Alkakaamme siis tosissamme toimimaan metsätyöläisten järjestämiseksi. Ensimäinen askel on itse ensin liittyä Canadan Metsätyöläisten Järjestöön ja sen jälkeen kehottaa työtovereiten tekemään samoin.

Nostattakoon edellä kerrotunlaiset tapahtumat toimintaan jokaisen punaverisen metsätyöläistoverin.

Pokasahan soittaja.

Ei osannut tehdä pankkivekseliä. Viime lauantaina oli eräs suomalainen metsätyöläinen kämpältä tullessaan ihmeessään, kun ei hän saanut pankista kämpällä saamallaan vekselillä rahaa. Vekseli oli kirjoitettu Ranskan kielellä, joka lienee osottanut summan suuruutta, joka myöskin oli merkitty numeroilla. Mutta numerot olivat kai kirjotuksen kanssa ristiriidassa koska pankista ei vekselin epäselvyyden vuoksi sanottu sillä voitavan antaa rahaa.

Vekselin oli tehnyt Leon Bortelance, jolla paperipuukämppä Canadian National tien varrella.

Canadan kenraalikuvernööri, parooni Byng saapui seurueineen näille alueille keskiviikkona ja vierailee hän täällä ja Copper Cliffissä vielä torstainakin. Cliffissä on vierailu otettu niin vakavalta kannalta, että keskiviikko on julistettu oikein juhlapäiväksi. Seurue tulee kiertämään näiden paikkakuntain ympäristöilläkin, muun muassa Conistoniin tehdään oikein virallinen vierailu. Seurue kulkee ylimääräisellä junalla, joka on Sudburyssa niin kauan kunnes herrat lähtevät matkoihinsa.

William J. Reid niminen mies kuoli junassa jonkun matkan päässä Sudburysta. Reid oli juuri paluumatkalla [illegible]monsa ja muutamien perheen[illegible]entensä kanssa New Brunswi[illegible] Winnepegiin, kun hän yhtäkkiä [illegible] astui junassa lähellä Burwashi[illegible] Ennenkuin ehdittiin Sudburyyn, [illegible]i Reid, joka oli jo 67 vuotias heittänyt henkensä. Eräs junassa ollut lääkäri selitti kuoleman aiheutuneen sydän viasta. Mrs. Reid vei vainajan ruumiin Winnipegiin.

Elämän laki

(Jatkoa 3:lta sivulta)

hengitetään vapaasti ihanaa kesäilmaa. Ajatukset lentävät väkisten pojan luokse. Minkälaisessa paikassa tämä oikein on eivät he tiedä. Eikä poikakaan ole sitä tarkoin heille selittänyt. On vain kirjoittanut, että siellä ei ole oikein hyvä olla. Kohtahan hänen pitäisi päästä sieltä pois. Olisikin niin kovin tarpeen auttamassa heitä. Vanhuus alkaa jo tulla ja ei enää oikein jaksa tehdä työtä kyläläisten pelloilla ja niityillä. Mutta onhan heillä poika, joka on luvannut huolehtia heidän toimeentulostaan, heidän vanhuutensa päivinä. Kun ilta tulee ja auringon vienot säteet kultaavat mutkittelevaa järven pintaa, lopettavat he työnsä ja heidän sydämistään kohoaa hiljainen huokaus ylös siniseen avaruuteen. Monena iltana on jo äiti kääntynyt maantielle päin ja kaihoten silmäillyt sen länteen johtavalle suunnalle: eikö jo näkyisi hänen rakasta poikaansa tulevan sieltä? Kun tietä kulkee joku väsynyt ja pölyinen kulkuri, katsoo hän hyvin tarkasti häneen ja kuvittelee mielessään, että tuonkohan näköinen se minunkin poikani on? Onkohan hänkin noin väsynyt ja pölyinen?

Iltasella istuvat he lahonneen tupansa rappusilla ja katselevat maantielle. Heidän sielunsa ovat rauhattomat ja he eivät voi mennä nukkumaan ennenkuin puolen yön aikana. He eivät puhu mitään toisilleen, sillä he kumpikin tietävät toistensa ajatukset. Kun auringon tulinen pallo on hävinnyt läheisen korkean mäen ja kansakoulun taakse, sanoo isä, että «ei hän enää tule tänä iltana.» Mutta äiti istuu vielä kauan yksikseen majansa rappusilla. Joskus menee hän pienten istutustensa luokse ja kopeloi kurttuisella kädellään niiden kastetuoreita lehtiä. Hän haluaisi niin mielellään nähdä poikansa myöskin siellä. Hän hyväilisi hänen kasvojaan ja neuvoisi hänelle tärkeitä neuvoja. Varmaan hän tulee, ennenkuin syksy on kellastanut puiden lehdet ja järvellä ruvenneet raivoamaan syysmyrskyt.

Varmaa tietoa poikansa kohtalosta eivät he koskaan saaneet. Kun oli jo aivan syksy ja keltaiset lehdet lentelivät rajun syystuulen kiidättäminä ympäri heidän majaansa, tuli huhu, että heidän poikansa olisi kuollut nälkään. Kului pitkä aika ennenkuin he uskalsivat puhua mitään toisilleen asiasta. He eivät jaksaneet uskoa sitä. Mutta kuitenkin täytyi heidän vähitellen tottua ajatukseen, että heidän poikansa oli poissa ja ettei hän enää koskaan palaisi. Se teki heidän mielensä surulliseksi.

Vaikka äidin ajatuksissa olikin tieto, että poika ehkä on kuollut, istui hän kuitenkin myöhään yöhön tupansa rappusilla ja katseli mataalaan metsikköön katoavalle maantielle. Ehkäpä hän sittenkään ei ole kuollut, ehkäpä se onkin vain huhua, ehkä hän vielä kerran palaa.

Sitten kulki hän taas pienten istutustensa penkkien välissä. Maahan pudonneet lehdet olivat jo kohmettuneet. Siellä täällä hypähteli kullan keltaisia koivun lehtiä vihuritulen hiljaa puhaltaessa. Alla lepäsi syksyn kolea maisema ja sen takana mutkitteleva järvi. Kun oli jo aivan pimeä ja tuuli tyyntynyt näkyi järvellä kirkkaita tervastulia kalastajien veneiden kokista.

XII

Kun kesäilta levitti hämyisen ja viileän rauhan hiekkakentän ylle, syttyivät kasinolle kirkkaat tulet palamaan. Rannan puoleiselle kuistille oli asetettu useita pöytiä katettuna runsailla ruuilla ja juomilla. Pöytien ääressä istui nuoria upseereita välkkyvine nauhoineen, kunniamerkkeineen ja naisineen, joilla vaatteena oli polviin saakka ulottuva hame ja kaulassa loistavat helmet.

Kasinolle oli laitettu juhla kirjailija Väinö Nurkkalan kunniaksi. Hän oli tullut tarkastelemaan vankileirillä olevia miehiä ja naisia, joidenka hän oli kuullut olevan varkaita, murhaajia, murhapolttajia, huoria, lapsensatappajia ja muita roistoja. Kaksi tuntia käveltyään leirillä ja kepillään tökittyään hiekalla kuolemaa tekeviä vankeja, painui hän nuoren luutnantin kanssa kasinolle. Hän istui hyvin valaistun kuistin reunimaisen pöydän päässä, ikäänkuin hieman häveten. Ympärillään näki hän hienoja, aivan viimeisen muodin mukaisiin pukuihin puettuja naisia ja nauhoissa ja kunniamerkeissä komeilevia upseereita ja itsellään hänellä oli päällä kuluneet vaatteet. Kengätkin olivat rikkinäiset ja kannat kallellaan. Koko kirjailijan ulkonainen olemus todisti suurta köyhyyttä, vaikka hän olikin kuuluisa kirjailija.

Antti Kalke tunsi kirjailija Väinö Nurkkalan. Hän oli lukenut hänen teoksensa «Itkun alku» ja «Lokaa», jotka olivat kirjailijan pääteokset. Niissä vyöryttelee hän syyn kaikkiin yhteiskunnallisiin epäkohtiin työväenluokan niskoille, joka on niin äärettömän sivistymätöntä, raakaa ja laiskaa. Antti tiesi myöskin, että koko kirjailijana Nurkkalan elämä oli ollut yhtä paastoamista. Syyn siihenkin löysi Nurkkala työväestöstä, joka ei ostanut hänen teoksiaan.

Juhlan ajaksi oli useita vankeja tuotu kasinolle palvelemaan vieraita. Antti Kalke oli siellä jo ennemminkin ollut. Sisäänkantaessaan syötävää ja juotavaa kuuli Antti kirjailijan pöydästä keskustelua. Pöydän ympärillä istui paitsi kirjailija, kaksi nuorta upseeria ja kolme naista. Kaikki olivat vähän humalassa ja lisäksi löyhkäsi naisista, joiden koko yläruumis oli paljas ja kasvot maalatut paksulla punaisella maalilla, voimakas hajuveden tuoksu.

«Niin, sinä olet tullut hakemaan uusia aiheita», sanoi nuori upseeri kirjailijalle.

«Niinpä olen tullut», myönsi Nurkkala. «En osannut aavistaakaan, että olen täällä löytävä niin monipuolisen valikoiman erilaisia roistontyyppejä. Tämähän on kuin hyvin tehty tietokirja roistoista. Kävelin päivällä tuolla heidän joukossaan ja katselin heitä; puhelin heidän kanssaan ja ajatelkaas: en löytänyt yhtään, joka olisi tehnyt edullisen vaikutuksen. Tarkoitan: olisi vaikuttanut kunnon ihmiseltä. On kerrassaan surkeata, että kanssamme löytyy niin paljon alhaista, niin paljon kuonaa.» (Jatk.)

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tallaa tarjotaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Leipomo myytävänä

IDEAL BAKERY
DULUTH, MINN.
Sijaitsee kaupungin liikekeskustassa. Myydään sattuneesta syystä halvalla. Kysykää suullisesti tai kirjeellä:
David Kiiskinen,
415 North 84th Ave. West. ——— Duluth, Minn.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. ——— Port Arthur, Ont.

HUOMATKAA! HUOMATKAA!
C. K. P. S. J. White Fishin Lasten osaston

ILTAMAT

pidetään "Young Workerin" avustamiseksi
VERMILION RIVERIN HAALILLA 7 P. SYYSKUUTA
Alkaa kello 7.30. ——— Pääsylippu 30c.
Ohjelma: Kuvaelma ja yksi näytöksinen kappale y.m., y.m.
TANSSIA ILTAMAKOMITEA.

Hauska illanvietto

toimeenpannaan
John Lammin farmilla
Lauantaina syyskuun 6 päivän illalla
josta kertyneet varat tulevat Broder Townshipin No. 3 koulun rakennusrahastoon.
Kaikki vapaalla sisäänpääsyllä kutsutaan tervetulleeksi.
——— Tanssia aamuun asti. ———
Iltamakomitean puolesta **John Kivi.**

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Hammaslääkäri

T:ri ELGIE

Huone 2
Mude'n ravintolan yläpuolella
Victoria Ave. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM, ONT.
Vastaanottotunnit: päivisin Klo 9 p.—6 ip. Iltasin: 7—9.
Puhelin S. 1008.
Toimistotyttö puhuu suomen ja englanninkieltä.

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

——KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE——

National Laboratory Finn 30, 1018 So Wabash Ave., Chicago, Ill.
Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä........jolla lähettäkää minulle........pulloa Nuga-Tonea.
Nimi ....
Katu ja numero tahi R. F. D. ....
Kaupunki .... Valtio ....